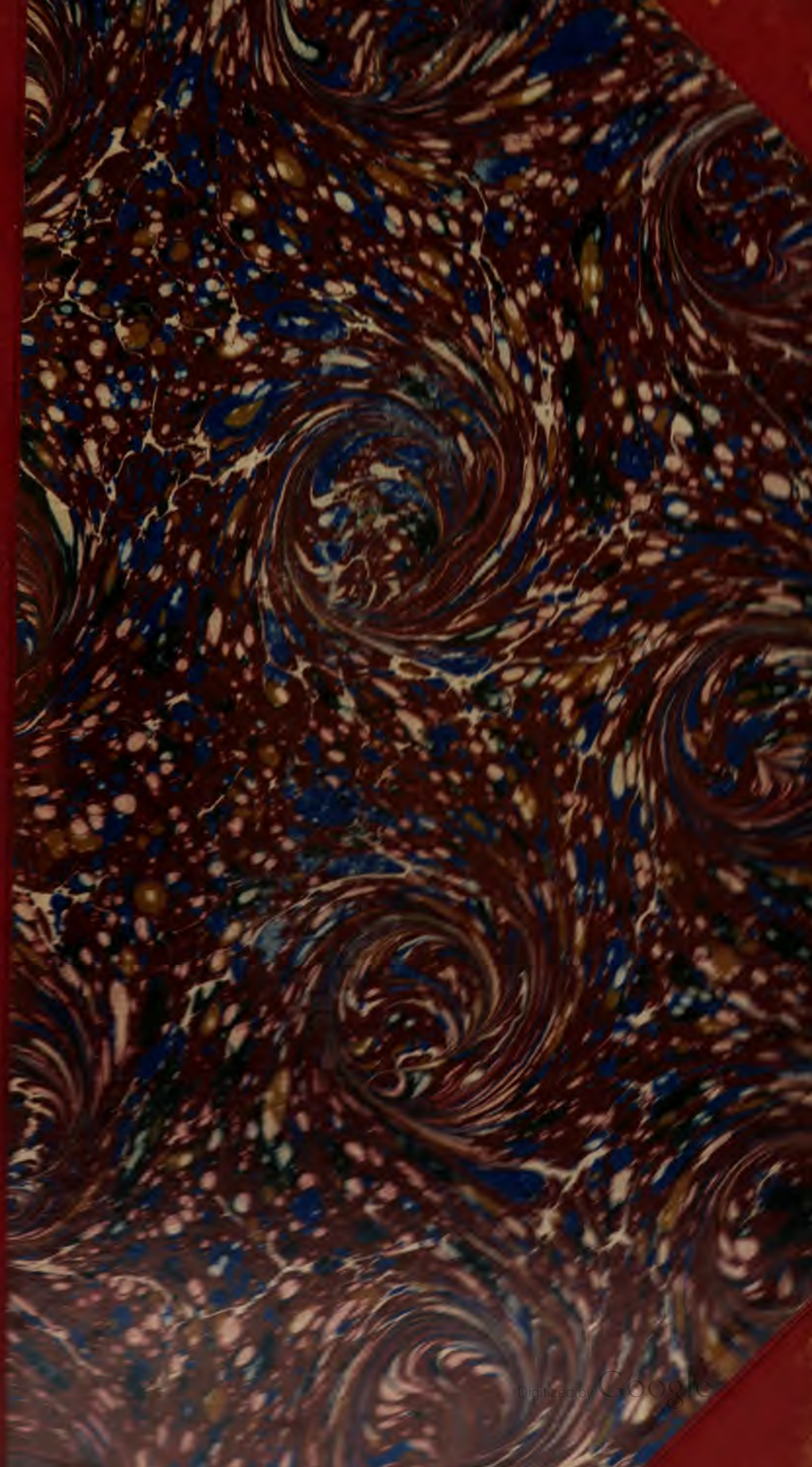

JOCHS FLORALS DE BARCELONA

JOCHS FLORALS

DE

BARCELONA

ANY XLVIII DE SA RESTAURACIÓ

MCMVI

BARCELONA
ESTAMPA LA RENAIXENSA
MCMVI

JOCHS FLORALS

DE

BARCELONA

CONSISTORI DE MCMVI

MANTENEDORS

Rvnt. D. Miquel Costa y Llobera, *President.*
D. Ferrán Agulló y Vidal.
D. Lluis B. Nadal.
D. Joseph Pous y Pagés.
D. Joaquim Miret y Sans.
D. Geroni Zanné.
D. Pompeu Creuhet, *Secretari.*

REYNA DE LA FESTA

Srta. D.ª CARME AMAT Y MATAS

.EX-MANTENEDORS (1)

Abadal	Ramon de	M. 1898
†AGUILÓ Y FUSTER	MARIAN	P. 1837, 1888- M. 1862, 1874, 1883
Alcover	Antoni M.ª	M. 1905
Alió	Francisco	M. 1892
†Almirall	Valentí	P. 1886
Almirall y Forasté	Joan	S. 1895-M. 1896
Amer	Miquel V.	M. 1859, 1864, 1871, 1885
†Angelon	Manuel	M. 1862, 1872
†Anglasell	Manuel	M. 1863
†Anglora	Eussebi	M. 1869
†Arabia y Solanas	Ramon	M. 1887
†Argullol y Serra	Joseph de	M. 1871
Arnau	Joseph M.ª	M. 1869, 1887
Aulestia y Pijoan	Antoni	M. 1875, 1900
†BALAGUER	VÍCTOR	P. 1868-S. 1862- M. 1859, 1863, 1883
†Balaguer y Merino	Andreu	M. 1877
†Balari y Jovany	Joseph	P. 1894-M. 1875
Barallat y Falguera	Celestí	M. 1864, 1875
Baró	Teodor	M. 1893
Barrés	Maurici	M. 1893
Bartrina d Aixemús	Francisco	M. 1885, 1894
Bassegoda y Amigó	Bonaventura	S. 1889-M. 1890
Bassegoda y Amigó	Ramon E.	M. 1887
†Bastús	Vicents J.	M. 1860
†Bergnes	Antoni	M. 1861
Bertran	Felip	M. 1868
†Bertran y Bròs	Pau	M. 1886
†BLANCH Y CORTADA	ADOLF	P 1869-S. 1860 M. 1865, 1875, 1878
Blanch y Piera	Joseph	S. 1876-M. 1877
†Bofarull	Antoni de	P. 1865-S. 1859, 1883- M. 1876, 1884
Boix	Vicents	M. 1877
Bori y Fontestà	Antoni	S. 1903-M. 1904
Botet y Sisó	Joaquim	M. 1889, 1904
†Brañas	Alfred	M. 1893

(1) ABREVIATURES: † Mort.—M. Mantenedor.—P. President.—S. Secretari. — Los noms en lletra VERSALETA son de Mestres en Gay saber.

†Briz	F. PELAY	P. 1875
Brossa y Sangerman	Víctor	M. 1902
Brugués	Cassimir	M. 1894
†Brunet y Bellet	Joseph	M. 1897
Cabot y Robira	Joaquim	S. 1888-M. 1889
†CALVET	DAMÁS	S. 1864-M. 1865, 1876, 1879
Campion	Arthur	M. 1891
†Camps y Fabrés	Antoni	M. 1864, 1873, 1874
Capmany	Antoni de P.	M. 1891
Casades y Gramatxes	Pelegrí	S. 1898-M. 1899
Casellas	Raymond	M. 1896
†Coll y Vehí	Joseph	M. 1862, 1874
COLLELL Y BANCELLS	JAUME	P. 1837-S. 1873
†Cornet y Mas	Gayetà	M. 1836
†Coroleu	Joseph	S. 1872-M. 1873, 1878, 1893
†Cortada	Joan	P. 1864-M. 1859
†Cutchet	Lluís	P. 1876-M. 1861
Denk	Otto	M. 1894
Domènech y Montaner	Lluís	P. 1895-M. 1881
Duràn y Bas	Manuel	P. 1884
Duràn y Ventosa	Lluís	S. 1897-M. 1898
Echegaray	Joseph de	M. 1896
Estanyol y Colom	Joseph	M. 1895
†Estorch y Siqués	Pau	M. 1861
†Falguera	Fèlix M.ª	M. 1872
Farnés	Sebastià	S. 1890-M. 1891
†Feliu y Codina	Joseph	M. 1882
†Ferrer	Joan B.	M. 1832
†Ferrer y Bigné	Rafel	M. 1871
Feu	Joseph L.	M. 1861
†Flotats y Comabella	M.	M. 1860
Font de Rubinat	Pau	M. 1892
†Fontanals del Castillo	Joaquim	M. 1875
†Fonts	Marian	M. 1867
†Foz	Brauli	P. 1863
FRANQUESA Y GOMIS	JOSEPH	P. 1903-S. 1881-M. 1885, 1893, 1901
Galvany y Parladé	Joseph	M. 1903
Gallard	Arthur	M. 1882
†Gallissà	Antoni	S. 1896-M. 1897
†Gay	Narcís	M. 1864
†Gebhardt	Víctor	S. 1865-M. 1868
Genís y Aguilar	Martí	M. 1890
†Girbal	Enrich C.	M. 1876
Güell y Bacigalupi	Eussebi	P. 1900

GUIMERÁ	ANGEL	P. 1889-S. 1878 M. 1879, 1888
Iglesias	Ignasi	M. 1904
†Illas y Vidal	Joan	P. 1862
†Ixart y Moragas	Joseph	S. 1885-M. 1886
†Labaila	Jacinto	M. 1868
Laporta	Jacinto	M. 1881
Laporta	Miquel	M. 1905
†Larrosa	Gregori A.	M. 1864
†Lasarte	Manuel	S. 1861-M. 1879
†Letamendi	Joseph de	P. 1872
Llanas	Albert	M. 1898
†Llausás	Joseph	M. 1862
†Llobet y Vall-llosera	P. A.	M. 1860
†Llorens y Barba	Xavier	M. 1871
Llorente	Teodor	P. 1880-M. 1866
†Mañé y Flaquer	Joan	M. 1860
MARAGALL	JOAN	M. 1897
†Martí	Miquel A.	M. 1862
MARTÍ Y FOLGUERA	JOSEPH	M. 1899
†Masferrer y Arquimbau	Francesch	M. 1874
†Maspons y Labrós	Francisco	P. 1897-S. 1867- M. 1868, 1887
†Maspons y Labrós	Marian	M. 1885
Masriera	Joseph	M. 1884
Massó y Torrents	Jaume	M. 1899
MATHEU	FRANCESCH	P. 1902-S. 1880-M. 1888, 1899
Menendez Pelayo	Marcelí	M. 1888
†Mestres	Salvador	M. 1870
†Milà y Fontanals	Manuel	P. 1859, 1883-M. 1863
Millet y Pagès	Lluís	M. 1899
†Miquel y Badía	Francisco	S. 1868-M. 1869, 1877
†Miró	Ignasi R.	M. 1870
Moliné y Brasés	Ernest	S. 1892-M. 1893
Montoliu	Manuel de	S. 1904
†Montserrat y Archs	Joan	S. 1871-M. 1872
Moragas	Vicents de	M. 1904
Morera	Enrich	M. 1900
†Morera	Francisco	M. 1866
†Morgades y Gili Exm. y Iltm.	Joseph	P. 1893
†Muns	Francisco	M. 1865
Murguía	Manuel	M. 1890
†Nanot-Renart	Pere	M. 1874
Oliver	Miquel S.	M. 1897
Oloriz	Hermili de	M. 1895
Oller	Narcís	P. 1896-S. 1881-M. 1882

Palau y de Huguet	Joseph de	S. 1870-M. 1871
†Pascual y Casas	Eussebi	S. 1863
Pau	Fco. Manel	M. 1835
Pella y Forgas	Joseph	M. 1879
†Pepratx	Justin	M. 1884
†Pereda	Joseph M.ª de	M. 1892
Permanyer	Joan J.	P. 1891-M. 1889
Permanyer	Ricart	M. 1901
†Permanyer y Tuyet	Francisco	P. 1860
PICÓ Y CAMPAMAR	RAMON	P. 1862
		M. 1881, 1886, 1900
Pin y Soler	Joseph	M. 1892
Pirozzini	Carles	S. 1832-M. 1883
†Pi y Margall	Francisco	P. 1901
Planas y Font	Claudi	S. 1899-M. 1900
†Pons y de Fuster	Lluís G. de	P. 1861
†PONS Y GALLARZA	JOSEPH LLUÍS	P. 1870, 1878-
		M. 1859, 1883
Pons y Massaveu	Joan	M. 1893
Puig y Cadafalch	Joseph	S. 1893
†Puiggarí	Joseph	M. 1870
†Querol	Vicents W.	P. 1885-M. 1872
Querol	Ferran de	M. 1904
Quintana	Albert de	P. 1874-M. 1873
†Ramon y Vidales	Jaume	M. 1895
†Renyé y Viladot	Frederich	M. 1894
Reventós y Amiguet	Isidro	M. 1889
†Reynals y Rabassa	Estanislau	P. 1871
Ribot y Serra	Manuel	M. 1903
RIERA Y BERTRAN	JOAQUIM	P. 1904-S. 1877-
		M. 1870, 1878, 1900
Rierola	Francesch	M. 1897
Riquer	Alexandre de	M. 1898
†Robert	Robert	S. 1866-M. 1867
Roca	Joseph M.ª	M. 1902
†Roca y Cornet	Joaquím	M. 1860
†Roca y Farreras	Narcís	M. 1879
†Roca y Florejachs	Lluís	M. 1865, 1873
Roca y Roca	Joseph	S. 1875-M. 1869, 1876
Rocamora	Manuel	S. 1894-M. 1895
Romaní y Puigdengolas	Francisco	P. 1898-M. 1867
†Ros de Olano	Antoni	P. 1877
†ROSSELLÓ	GERONI	P. 1873-M. 1865, 1883
†Rosselló	Pere de	S. 1869-M. 1870, 1876
Roure	Conrat	M. 1880
Rubió y Lluch	Antoni	M. 1884
†RUBIÓ Y ORS	JOAQUIM	P. 1890-M. 1859, 1861

Rusiñol	Jaume	M. 1894
†Sagarmínaga	Fidel de	M. 1889
†Sala	Felip Jacinto	M. 1868
Saleta	Honorat de	M. 1884
†Sans y Guitart	Pau	S. 1887-M. 1888
†Sardà y Lloret	Joan	S. 1874-M. 1880
Sellarés	Ferran	M. 1872
†Serra y Campdelacreu	Joseph	M. 1896
Serra y Pagés	Rossendo	S. 1905
†Serraclara	Gonzalo	P. 1879-M. 1877
†Siscar	Ramon de	M. 1880
†Sitjar y Bulcegura	Joaquim	M. 1867
†SOLER Y HUMBERT	FREDERICH	P. 1832-M. 1863, 1878
†Subirana	Joseph	M. 1855
TELL Y LAFONT	GUILLÉM A.	M. 1902
Thos y Codina	Silvino	M. 1866
†THOS Y CODINA	TERENCI	M. 1865
Tobella	Francisco X.	M. 1891
Torras	Cèsar A.	S. 1886-M. 1887
Torras y Bages Iltm. y Rvdm.	Joseph	P. 1899
TORRES Y REYETÓ	JACINTO	M. 1881, 1891, 1901
Torroja	Bernart	M. 1887
Tourtoulon	Carles de	M. 1883
Trullol y Plana	Sebastià	S. 1900-M. 1901
UBACH Y VINYETA	FRANCESCH	P. 1905-M. 1878
Urgell	Modest	M. 1902
Vallès y Ribot	Joseph M.ª	M. 1885
†Valls	Pau	P. 1866
Valls y Vicens	Joseph M.ª	M. 1890
†Vayreda	Marian	M. 1902
Verdaguer	Alvar	M. 1880
†VERDAGUER	JACINTO	P. 1881-M. 1859, 1888
Verdaguer y Callís	Narcís	S. 1891-M. 1892
†Vidal y Valenciano	Eduart	M. 1866
Vidal y Valenciano	Enrich X.	M. 1890
†Vidal y Valenciano	Gayetà	M. 1867
†Vilanova	Emili	S. 1879-M. 1880, 1901
Vilaregut	Salvador	S. 1901-M. 1902

EX-REYNES DE LA FESTA

1859 †		Donya	María Mendoza de Vives.
1860 †		»	Elisea Lluch de Rubió.
1861 †		»	Carme de Bofarull.
1862 †		»	María Josefa Massanès de Gonzàlez.
1863			S. A. la Sereuíssima Sra. *Duquesa de Montpensier.*
1864 †		Donya	Victoria Penya d'Amer.
1865 †		»	Elena Cavaller de Roca.
1866		»	Manuela Luna Méndez de Vigo.
1867		»	Dolors Llopart de Muns.
1868		»	Carme Mercader.
1869		»	Mercè Estrada.
1870		»	Francisca Nanot Renart.
1871		»	Antonia Sacanella de Blanch.
1872		»	María Ubert.
1873	Excma. Sra.	»	Oriola de Quintana y Serra.
1874		»	Antonia Ubach y Gutiérrez.
1875		»	Rosa Pigrau.
1876		»	Emilia Palau y González de Quijano.
1877		»	Josefina Sabater d'Aldavert.
1878	Excma. Sra.	»	Carme Cendra de Domingo.
1879		»	Teresa de Gasset.
1880		»	Clotilde Paris.
1881 †	Iltre. Sra.	»	Dolors Caballero de Mercader, *Comtesa de Bell-lloch.*
1882		»	Aurea Clavé de Ferrer.
1883		»	Josefa Salvat d'Onyós.
1884		»	Irene Archer de Sanromà.
1885		»	Isabel López de Güell.
1886		»	Rosa Marquès de Uyà.
1887		»	Dolors de Carles de Robert.
1888	S. M.	»	María Cristina d'Absburg-Lorena, *Reyna Regent d'Espanya, Comtesa de Barcelona.*
1889		»	María Assumpta Sabé de Brosa.
1890	Excma. Sra.	»	Lluisa Goldman de Fastenrath.
1891		»	Isabell Güell y López.
1892		»	Francisca Bonnemaison y Farriols.
1893		»	María del Carme Joval.
1894		»	Lluisa Llorach y Dolsa.

1895		Donya	Elissa Planas y Font.
1896	Excma. Sra.	»	María del Pilar de Puig de Fonsdeviela, *Marquesa de la Torre.*
1897	Senyoreta	»	María Oller y Rabassa.
1898 †	»	»	María Permanyer y Permanyer.
1899 †	»	»	Pilar de Febrer y Cunill.
1900	Senyora	»	Teresa Novellas de Molins de Tell.
1901	Iltre. Sra.	»	Pilar de Sarriera, *Marquesa de Puerto Nuevo.*
1902		»	María de la Concepció Picó de Riera.
1903		»	Rosa M. Pratjusá de Villar.
1904		»	Clara Noble de Maragall.
1905		»	Pelegrina Benet d'Alandi.

MESTRES EN GAY SABER

†Excm. Sr. D. Víctor Balaguer, *proclamat en 20 de Juny de 1861.*
†D. Geroni Rosselló, *proclamat en 4 de Maig de 1862.*
† » Joaquim Rubió y Ors, *proclamat en 3 de Maig de 1863.*
† » Marian Aguiló y Fuster, *proclamat en 6 de Maig de 1866.*
† » Joseph Lluis Pons y Gallarza, *proclamat en 5 de Maig de 1867.*
† » Adolf Blanch y Cortada, *proclamat en 3 de Maig de 1868.*
† » Francesch Pelay Briz, *proclamat en 2 de Maig de 1869.*
Mossen Jaume Collell y Bancells, *proclamat en 7 de Maig de 1871*
†D. Thomás Forteza, *proclamat en 5 de Maig de 1873.*
» Francesh Ubach y Vinyeta, *proclamat en 3 de Maig de 1874.*
† » Frederich Soler y Humbert, *proclamat en 2 de Maig de 1875.*
» Angel Guimerá, *proclamat en 6 de Maig de 1877.*
† » Damás Calvet, *proclamat en 5 de Maig de 1878.*
†Mossen Jacinto Verdaguer, *proclamat en 2 de Maig de 1880.*
D. Joseph Franquesa y Gomis, *proclamat en 6 de Maig de 1883.*
» Ramon Picó y Campamar, *proclamat en 3 de Maig de 1885.*
† » Therenci Thos y Codina, *proclamat en 1 de Maig de 1887.*
» Joaquim Riera y Bertrán, *proclamat en 11 de Maig de 1890.*
» Jacinto Torres y Reyetó, *proclamat en 11 de Maig de 1890.*
» Joseph Martí y Folguera, *proclamat en 8 de Maig de 1892.*
» Ferrán Agulló y Vidal, *proclamat en 7 de Maig de 1893.*
† » Anicet de Pagés de Puig, *proclamat en 3 de Maig de 1896.*
» Francesch Matheu y Fornells, *proclamat en 2 de Maig de 1897*
» Guillem August Tell y Lafont, *proclamat eu 6 de Maig de 1900*
Mossen Miquel Costa y Llobera, *proclamat en 11 de Novembre de 1902.*
D. Joan Maragall y Gorina, *proclamat en 1 de Maig de 1904.*
» Arthur Masriera y Colomer, *proclamat en 7 de Maig de 1905.*

AUTORS PREMIATS

Any	Autor	Premi
1859	D.ª Isabel Villamarnin	*Flor natural*
»	» Victoria Peña	*Accéssit*
»	D. Albert de Quintana	*Idem*
»	» Damás Calvet	*Englantina d'or*
»	« Salvador Estrada	*Accéssit*
»	» Adolf Blanch	*Idem*
»	» Idem	*Viola d'or y argent*
»	» Marian Fonts	*Accéssit*
»	» Manuel Lasarte	*Idem*
»	» Antoni Camps y Fabrés	*Extraordinari*
»	» Guillem Forteza	*Idem*
»	» Salvador Estrada	*Idem*
1860	D. Silvino Thos y Csdina	*Flor natural*
»	» Víctor Balaguer	*Accéssit*
»	» Marian Fonts	*Idem*
»	» Joaquim Rubió y Ors	*Englantina d'or*
»	» Albert de Quintana	*Accéssit*
»	» Joseph Coroleu	*Idem*
»	» Marian Fonts	*Viola d'or y argent*
»	» Joaquim Rubió y Ors	*Accéssit*
»	» Lluis Roca y Florejachs	*Idem*
»	» Víctor Balaguer	*Extraordinari*
1861	D. Antoni Camps y Fabrés	*Flor natural*
»	» Antoni de Bofarull	*Accéssit*
»	» Terenci Thos y Codina	*Idem*
»	» Víctor Balaguer	*Englantina d'or*
»	» Antoni de Bofarull	*Accéssit*
»	» Geroni Rosselló	*Extraordinari*
»	D.ª Isabel de Villamartin	*Viola d'or y argent*
»	D. Víctor Balaguer	*Accéssit*
»	» Antoni Camps y Fabrés	*Idem*
»	» Víctor Balaguer	*Extraordinari*
1862	D. Geroni Rosselló	*Flor natural*
»	» Teodor Llorente	*Accéssit*
»	» Terenci Thos	*Idem*
»	» Geroni Rosselló	*Englantina d or*
»	» Antoni Camps y Fabrés	*Accéssit*
»	» Terenci Thos	*Idem*

Any	Autor	Premi
1862	D. Joaquim Rubió y Ors	*Viola d'or y argent*
»	» Damás Calvet	*Accéssit*
»	» Antoni Camps y Fabrés	*Idem*
»	» Joaquim Rubió y Ors	*Extraordinari*
»	» Terenci Thos	*Accéssit*
»	» Genís Domingo Reventós	*Idem*
»	» Joseph Lluis Pons y Gallarza	*Extraordinari*
»	» Lluís Roca y Florejachs	*Accéssit*
1863	D. Damás Calvet	*Flor natural*
»	» Lluís Roca	*Accéssit*
»	» Francesch Pelay Briz	*Idem*
»	» Joaquim Rubió y Ors	*Englantina d'or*
»	» Antoni de Bofarull	*Accéssit*
»	» Antoni Camps y Fabrés	*Idem*
»	» Idem	*Accéssit a la Viola*
»	» Marian Fonts	*Accéssit*
»	» Lluís Roca	*Extraordinari*
»	» Joaquim Rubió y Ors	*Accéssit*
»	» Lluís Roca	*Extraordinari*
»	» Antoni de Bofarull	*Accéssit*
»	» Joaquim Rubió y Ors	*Extraordinari* (Treball en prosa)
»	» Gayetá Vidal	*Id. Id.*
1864	D. Marian Aguiló y Fuster	*Flor natural*
»	» Lluís Roca y Florejachs	*Accéssit*
»	» Jordi (pseudónim)	*Idem*
»	» Terenci Thos y Codina	*Englantina d'or*
»	» E. T. de M.	*Accéssit*
»	» Antoni de Bofarull	*Idem*
»	» Lluís Roca y Florejachs	*Viola d'argent*
»	» Jordi	*Dos accéssits a la Viola*
»	» Lo cansoner de Miramar	*Extraordinari*
»	D.ª Rosa Anaïs Roumanille d'Avignon	*Accéssit*
»	D. E. T. de M.	*Idem*
»	» Antoni de Bofarull	*Extraordinari*
»	D.ª María Josefa Massanés de González	*Idem*
»	D. Terenci Thos y Codina	*Premi de prosa*
»	» Antoni de Bofarull	*Extraordinari*
1865	D. Francesch Pelay Briz	*Flor natural*
»	» Miquel Zavaleta	*Accessit*
»	» Joseph Lluís Pons y Gallarza	*Englantina d'or*
»	» Tomás Aguiló	*Accéssit*
»	» Jacinto Verdaguer	*Idem*
»	» Miquel Victoriá Amer	*Viola d'or y argent*
»	» Jacinto Verdaguer	*Extraordinari*

Any	Autor	Premi
1865	D. MANUEL MILÁ Y FONTANALS	*Extraordinari*
»	D.ª VICTORIA PEÑA D'AMER	*Idem*
1866	D. MARIAN AGUILÓ Y FUSTER	*Flor natural*
»	» DAMÁS CALVET	*Accéssit*
»	ANÓNIM	*Idem*
»	» LLUÍS PONS Y GALLARZA	*Englantina d'or*
»	» ANTONI CAMPS Y FABRÉS	*Accéssit*
»	» JACINTO VERDAGUER	*Idem*
»	» MARIAN AGUILÓ Y FUSTER	*Viola d'or y argent*
»	» JACINTO VERDAGUER	*Accéssit*
»	» JOAN MONTSERRAT Y ARCHS	*Idem*
»	» GAYETÁ VIDAL	*Extraordinari*
»	» FRANCISCO MUNS	*Idem*
»	» ANTONI DE BOFARULL	*Idem*
»	» FRANCESCH UBACH Y VINYETA	*Accéssit*
»	» JACINTO VERDAGUER	*Idem*
1867	D. JOSEPH LLUÍS PONS Y GALLARZA	*Flor natural*
»	» ARMENGOL DE MONTSECH	*Accéssit*
»	» PERE D'ALCÁNTARA PENYA	*Idem*
»	» ADOLF BLANCH Y CORTADA	*Englantina d'or*
»	» JOSEPH LLUÍS PONS Y GALLARZA	*Accéssit*
»	» DAMÁS CALVET	*Idem*
»	» TOMÁS AGUILÓ	*Viola d'or y argent*
»	» MIQUEL VICTORIÁ AMER	*Accéssit*
»	» ADOLF BLANCH Y CORTADA	*Idem*
»	» IDEM	*Extraordinari*
»	» PERE D'ALCÁNTARA PENYA	*Accéssit*
»	» JOSEPH LLUÍS PONS Y GALLARZA	*Idem*
»	» ANTONI MOLINS Y SIRERA	*Extraordinari*
»	» RAMON PICÓ Y CAMPAMAR	*Accéssit*
»	» ANTONI DE BOFARULL	*Idem*
»	» JOSEPH DE PALAU Y D'HUGUET	*Extraordinari*
»	» GUILLEM FORTEZA	*Accéssit*
»	» JOAQUIM RIERA Y BERTRAN	*Idem*
1868	D. ADOLF BLANCH Y CORTADA	*Flor natural*
»	» PERE ANTONI VENTALLÓ	*Accéssit*
»	» GABRIEL MAURA	*Idem*
»	» FRANCESCH UBACH Y VINYETA	*Englantina d'or*
»	» JOSEPH ROCA Y ROCA	*Accéssit*
»	» RAMON PICÓ Y CAMPAMAR	*Idem*
»	» FRANCESCH PELAY BRIZ	*Accéssit a la Viola*
»	» FÉLIX PIZCUETA	*Idem*
»	» PERE D'ALCÁNTARA PENYA Y NICOLAU	*Extraordinari*
»	» RAMON PICÓ Y CAMPAMAR	*Accéssit*
»	» ANTONI CAMPS Y FABRÉS	*Idem*

Any	Autor	Premi
1868	D. Víctor Gebhardt	*Extraordinari* (Treball en prosa)
»	» Joaquim Riera y Bertran	*Id. Id.*
1869	D. Francesch Pelay Briz	*Flor natural*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Accéssit*
»	» Damás Calvet	*Idem*
»	» Jaume Collell, Pbre.	*Englantina d'or*
»	» Albert de Quintana	*Accéssit*
»	» Francesch Pelay Briz	*Idem*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Idem*
»	» Francesch Pelay Briz	*Viola d'or y argent*
»	» Anicet de Pagés de Puig	*Accéssit*
»	» Jaume Collell y Bancells, Pbre.	*Idem*
»	» Tomás Forteza	*Extraordinari*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*2 accéssits a idem*
»	» Joaquim Riera y Bertran	*Accéssit a idem*
1870	D. Jaume Collell, Pbre.	*Flor natural*
»	» Ramon Picó y Campamar	*Accéssit*
»	» Bartomeu Ferrá	*Idem*
»	» Albert de Quintana	*Englantina d'or*
»	» Tomás Forteza	*Accéssit*
»	» Pere Antoni Ventalló	*Idem*
»	» Cançoner de Vilatort	*Accéssit a la Viola*
»	Anónim	*Idem*
»	» Jaume Collell, Pbre.	*Extraordinari*
»	» Damás Calvet	*Accéssit*
»	» Pere Nanot Renart	*Idem*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Extraordinari*
»	» Ramon Picó y Campamar	*Accéssit*
»	Anónim	*Idem*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Exraordinari*
»	Anónim	*Accéssit*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Idem*
»	» Anicet de Pagés y de Puig	*Extraordinari*
»	» Antoni Molins y Sirera	*Accéssit*
»	» Joseph Roca y Roca	*Idem*
1871	D. Francesch Pelay Briz	*Flor natural*
»	» Ramon Picó y Campamar	*Accéssit*
»	» Bartomeu Ferrá y Perelló	*Idem*
»	» Jaume Collell y Bancells, Pbre.	*Englantina d'or*
»	» Antoni Camps y Fabrés	*Accéssit*
»	» Frederich Soler	*Idem*
»	» Tomás Forteza	*Viola d'or y argent*
»	» Joseph Martí y Folguera	*Accéssit*
»	» Anicet de Pagés de Puig	*Idem*

Any	Autor	Premi
1871	D. Tomás Forteza	*Extraordinari*
»	» Pere d'Alcántara Penya y Nicolau	*Accéssit*
»	» Matheu Obrador y Bennassar	*Idem*
»	» Joseph Martí y Folguera	*Extraordinari*
»	» Joseph Taronjí y Cortés	*2 Accéssits*
1872	D. Frederich Soler	*Flor natural*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Englantina d'or*
»	» Pere d'Alcántara Penya	*Accéssit*
»	» Felip Pirozzini y Martí	*Idem*
»	» Joseph Martí y Folguera	*Extraordinari*
»	» Antoni de Bofarull	*Idem*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Idem*
»	» Joseph Martí y Folguera	*Accéssit*
»	» Joseph Argullol y Serra	*Idem*
»	» Joseph Martí y Folguera	*Idem*
1873	D. Tomás Forteza	*Flor natural*
»	D.ª Victoria Penya d'Amer	*Accéssit*
»	D. Francesch Ubach y Vinyeta	*Idem*
»	» Tomás Forteza	*Englantina d'or*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Accéssit*
»	» Joan Nebot y Casas	*Idem*
»	» Jacinto Verdaguer, Pbre.	*Viola d'or y argent*
»	» Anicet de Pagés de Puig	*Accéssit*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Idem*
»	» Joseph Martí y Folguera	*Extraordinari*
»	» Francesch Matheu y Fornells	*Accéssit*
»	» Isidro Reventós y Amiguet	*Extraordinari*
»	» Anicet de Pagés de Puig	*Accéssit*
»	» Isidro Reventós y Amiguet	*Idem*
»	» Jacinto Verdaguer, Pbre.	*Extraordinari*
»	» Francesch Matheu y Fornells	*Accéssit*
»	» Ramon Picó y Campamar	*Extraordinari*
»	» Tomás Forteza	*Accéssit*
»	» Bartomeu Ferrá	*Idem*
1874	D. Francesch Ubach y Vinyeta	*Flor natural*
»	» Francesch Matheu y Fornells	*Accéssit*
»	» Felip Pirozzini y Martí	*Idem*
»	» Ramon Picó y Campamar	*Englantina d'or*
»	» C. D. M.	*Accéssit*
»	» Matheu Obrador y Bennassar	*Idem*
»	» Jacinto Verdaguer, Pbre.	*Viola d'or*
»	» Miquel Costa y Llobera	*Accéssit*
»	» Anicet de Pagés de Puig	*Idem*
»	» Isidro Reventós y Amiguet	*Extraordinari*
»	» Idem	*Idem*

Any	Autor	Premi
1874	D. Antoni Aulestia y Pijoan	*Extraordinari*
1875	D. Frederich Soler y Humbert	*Flor natural*
»	» Isidro Reventós y Amiguet	*Accéssit*
»	» Emili Coca y Collado	*Idem*
»	» Frederich Soler y Humbert	*Englantina d'or y argent*
»	» Idem	*Accéssits (1.er y 2.n)*
»	» Anicet de Pagés de Puig	*Viola d'or y argent*
»	» Idem	*Accéssit*
»	» Jacinto Torres y Reyetó	*Idem*
»	» Joaquim Riera y Bertran	*Extraordinari*
»	D.ª María de Bell-lloch	*Accéssit*
»	D. Eduart Vidal y Valenciano	*Extraordinari*
»	» Joaquim Riera y Bertran	*Accéssit*
»	» Idem	*Idem*
»	» Frederich Soler	*Extraordinari*
»	» Joan Baptista Ferrer	*Idem*
»	» Joaquim Riera y Bertran	*Accéssit*
»	» Frederich Soler	*Extraordinari*
»	» Angel Guimerá	*Accéssit*
1876	D. Angel Guimerá	*Flor natural*
»	» Joan Munné	*Accéssit*
»	» Salvador Genís	*Idem*
»	» Isidro Reventós	*Englantina d'or*
»	» Pere Ramon Vidal	*Accéssit*
»	» Carles Pons de Ginebreda	*Idem*
»	» Emili Coca y Collado	*Viola d'or y argent*
»	» Joaquim Riera y Bertran	*Accéssit*
»	» Joseph Franquesa	*Idem*
»	» Apeles Mestres	*Extraordinari*
»	» Jacinto Torres y Reyetó	*Idem*
»	» Joaquim Riera y Bertran	*Idem*
»	» Pere Ramon Vidal	*Accéssit*
»	» Felip Pirozzini y Martí	*Idem*
»	» Joseph Martí y Folguera	*Extraordinari*
»	» Joaquim María Bartrina	*Idem*
»	» Joseph Martí y Folguera	*Accéssit*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Extraordinari*
»	» Joseph Martí y Folguera	*Accéssit*
»	Anónim	*Idem*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Idem*
»	» Joseph Coroleu y D. Joseph Pella	*Extraordinari*
»	» Antoni Aulestia y Pijoan	*Accéssit*
»	» Antoni Careta y Vidal	*Extraordinari*
»	» Martí Genís y Aguilar	*Accéssit*
1877	D. Angel Guimerá	*Flor natural*

Any	Autor	Premi
1877	D. Joseph Franquesa y Gomis	*Accéssit*
»	» Anicet de Pagés de Puig	*Idem*
»	» Angel Guimerá	*Englantina d'or*
»	» Pere Pi y Parera	*Accéssit*
»	» Joseph Martí y Folguera	*Idem*
»	» Angel Guimerá	*Viola d'or y argent*
»	» Emili Coca y Collado	*Accéssit*
»	» Anicet de Pagés de Puig	*Extraordinari*
»	» Jacinto Verdaguer, Pbre.	*Idem* (L'Atlántida)
1878	D. Martí Genís y Aguilar	*Flor natural*
»	» Joseph Martí y Folguera	*Accéssit*
»	Anónim	*Idem*
»	» Damás Calvet	*Englantina d'or*
»	» Joseph Martí y Folguera	*Accéssit*
»	D.ª Dolors Moncerdá de Maciá	*Idem*
»	D. Jacinto Torres y Reyetó	*Viola d'or y argent*
»	Anónim	*Accéssit*
»	» Joseph Franquesa y Gomis	*Idem*
»	» Joseph Martí y Folguera	*Extraordinari*
»	» Artur Gallart	*Accéssit*
»	» Matheu Obrador y Bennassar	*Extraordinari*
»	» Joseph Martí y Folguera	*Accéssit*
»	» Idem	*Extraordinari*
»	» Idem	*Idem*
»	Anónim	*Idem*
»	» Joseph Martí y Folguera	*1.er y 2.n accéssit*
»	» Martí Genís y Aguilar	*Extraordinari*
1879	D. Frederich Soler y Humbert	*Flor natural*
»	» Emili Coca y Collado	*Accéssit*
»	» Artur Gallart	*Idem*
»	» Emili Coca y Collado	*Idem*
»	» Joseph Franquesa y Gomis	*Englantina d'or*
»	» Frederich Soler	*Accéssit*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Idem*
»	» Joseph Martí y Folguera	*Idem*
»	» Idem	*Viola d'or y argent*
»	» Emili Coca y Collado	*Accéssit*
»	» Idem	*Idem*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Extraordinari*
»	» Joseph Martí y Folguera	*Accéssit*
»	» Salvador Sanpere y Miquel	*Extraordinari*
»	» Joseph Yxart	*Idem*
»	» Narcís Oller	*Idem*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Idem*
»	» Frederich Soler	*Idem*

Any	Autor	Premi
1880	D. Joseph Franquesa y Gomis	*Flor natural*
»	D.ª Victoria Peña d'Amer	*Accéssit*
»	D. Joan Planas y Feliu	*Idem*
»	» Frederich Rahola	*Idem*
»	» Jacinto Verdaguer, Pbre.	*Englantina d'or*
»	» Marian Aguiló y Fuster	*Viola d'or y argent*
»	» Ramon E. Bassegoda y Amigó	*Accéssit*
»	» Joseph Martí y Folguera	*Extraordinari*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Accéssit*
»	» Pau Bertran y Brós	*Extraordinari*
»	» Víctor Lieutaud	*Idem*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Idem*
»	D.ª María de Bell-lloch	*Idem*
»	D. Gayetá Vidal y Valenciano	*Idem*
»	» Narcís Oller y Moragas	*Idem*
»	» Salvador Sanpere y Miquel	*Idem*
1881	D. Artur Masriera y Colomer	*Flor natural*
»	» Joseph Verdú	*Accéssit*
»	» Artur Masriera	*Idem*
»	» Idem	*Id. á la Englantina*
»	» Joan Montserrat y Archs	*Idem a la Viola*
»	» Idem	*Extraordinari*
»	» Artur Masriera y Colomer	*Accéssit*
»	» Joan Planas y Feliu	*Idem*
»	» Lluís B. Nadal	*Idem*
»	» Idem	*Extraordinari*
1882	D. Joaquim Riera y Bertran	*Flor natural*
»	» Artur Masriera	*Accéssit*
»	» Emili Coca	*Idem*
»	D.ª Dolors Moncerdá de Maciá	*Englantina d'or*
»	D. Ramon E. Bassegoda y Amigó	*Accéssit*
»	» Joseph Franquesa y Gomis	*Idem a la Viola*
»	D.ª Dolors Moncerdá de Maciá	*Idem*
»	D. Francesch Ubach y Vinyeta	*Extraordinari*
»	» Emili Vilanova	*Idem*
1883	D. Apeles Mestres	*Flor natural*
»	D.ª Dolors Moncerdá de Maciá	*Accéssit*
»	D. Ferran Agulló Vidal	*Idem*
»	» Joseph Franquesa y Gomis	*Englantina d'or*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Accéssit*
»	» Agustí Valls y Vicens	*Idem*
»	» Artur Masriera y Colomer	*Viola d'or*
»	» Joaquim Riera y Bertran	*Accéssit*
»	D.ª Victoria Peña d'Amer	*Idem*
»	D. Jacinto Verdaguer, Pbre.	*Extraordinari*

Any	Autor	Premi
1883	D. Antoni Molins y Sirera	*Accéssit*
»	» Joseph Garriga y Lliró	*Extraordinari*
»	» Jaume Ramon y Vidales	*Idem*
1884	D. Francesch Matheu	*Flor natural*
»	» Ramon E. Bassegoda y Amigó	*Accéssit*
»	» Joaquim Riera y Bertran	*Idem*
»	» Ramon Picó y Campamar	*Englantina d'or*
»	» Frederich Soler y Humbert	*Accéssit*
»	Anónim	*Idem*
»	» Apeles Mestres	*Viola d'or y argent*
»	» Pau Bertran y Brós	*Accéssit*
»	» Ferran Agulló y Vidal	*Idem*
»	» Ramon E. Bassegoda	*Extraordinari*
»	» Pere Courtais	*Accéssit*
»	» Jaume Collell, Pbre.	*Extraordinari*
»	» Emili Vilanova	*Idem*
»	» Narcís Oller y Moragas	*Idem*
1885	D. Pau Bertran y Brós	*Flor natural*
»	» Apeles Mestres	*Accéssit*
»	» Idem	*Idem*
»	» Ramon Picó y Canpamar	*Englantina d'or*
»	» Jacinto Torres y Reyetó	*Accéssit*
»	» Joaquim Riera y Bertran	*Idem*
»	» Ramon E. Bassegoda	*Viola d'or y argent*
»	» Antoni Bori y Fontestá	*Accéssit*
»	» Francesch Matheu	*Extrarordinari*
»	» Joan Segura, Pbre.	*Idem*
1886	D. Francisco Bartrina	*Flor natural*
»	» J. Enrich Castellnau	*Accéssit*
»	D.ª Victoria Peña d'Amer	*Idem*
»	D. Terenci Thos y Codina	*Englantina d'or*
»	» Francisco Casas y Amigó	*Accéssit*
»	» Víctor Amor	*Idem*
»	» Apeles Mestres	*Accéssit a la Viola*
»	» Ferran Agulló	*Idem*
»	» Manuel Ribot y Serra	*Extraordinari*
»	» Joaquim Riera y Bertran	*Idem*
»	» Lluís B. Nadal	*Idem*
»	» Joseph Coroleu	*Idem*
»	» Emili Vilanova	*Idem*
1887	D. Ferran Agulló	*Flor natural*
»	» Francisco Casas y Amigó	*Accéssit*
»	Anónim	*Idem*
»	» Joaquim Riera y Bertran	*Englantina d'or*
»	» Francisco Casas y Amigó	*Accéssit*

Any	Autor	Premi
1887	D. Antoni Bori y Fontestá	*Accéssit*
»	» Terenci Thos y Codina	*Viola d'or y argent*
»	» Francisco Casas y Amigó	*Accéssit*
»	» Joan Guiraud, Pbre.	*Idem*
»	» Idem	*Extraordinari*
»	» Martí Genís y Aguilar	*Idem*
»	» Joan Pons y Massaveu	*Idem*
1888	D. Jaume Collell, Pbre.	*Flor natural*
»	» Joseph Franquet y Serra	*Accéssit*
»	» Joseph Martí y Folguera	*Idem*
»	» Francesch Matheu y Fornells	*Englantina d'or*
»	» Ramon E. Bassegoda	*Accéssit*
»	» Manuel Ribot y Serra	*Idem*
»	» Ramon Picó y Campamar	*Viola d'or y argent*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Accéssit*
»	» Jacinto Torres y Reyetó	*Idem*
»	» Agustí Valls y Vicens	*Idem*
»	» Jacinto Torres y Reyetó	*Extraordinari*
»	» Francesch Masferrer	*Idem*
»	» Joaquim Riera y Bertran	*Idem*
»	» Lluís B. Nadal	*Accéssit*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Extraordinari*
»	» Joseph Martí y Folguera	*Idem*
»	» Joseph Puig y Cadafalch y D. Cassimir Brugués	*Idem*
»	» Pau Bertran y Brós	*Idem*
»	» Lluís B. Nadal	*Idem*
»	» Joan Alcover	*Idem*
»	» Jaume Collell, Pbre.	*Idem*
»	» Agustí Valls y Vicens	*Accéssit*
»	» Joseph Puig y Cadafalch y D. Cassimir Brugués	*Extraordinari*
»	» Joseph Coroleu	*Accéssit*
»	» Gabriel Llebrés y Quintana	*Idem*
»	» Salvador Sanpere y Miquel	*Extraordinari*
»	» Joaquim Riera y Bertran	*Idem*
1899	D. Jacinto Torres y Reyetó	*Flor natural*
»	» Ramon Masifern	*Accéssit*
»	» Ferran Agulló y Vidal	*Idem*
»	» Idem	*Englantina d'or*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Accéssit*
»	» Agustí Valls y Vicens	*Idem*
»	» Idem	*Accéssit a la Viola*
»	Anónim	*Accéssit*
»	» Manuel Ribot y Serra	*Extraordinari*

Any	Autor	Premi
1899	D. Manuel Ribot y Serra	*Accéssit*
»	» Joaquim Riera y Bertran	*Extraordinari*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Idem*
»	» Joseph Puig y Cadafalch	*Idem*
»	» Joseph Bonafont	*Idem*
»	D.ª Dolors Moncerdá de Maciá	*Accéssit*
»	D. Joan Pons y Massaveu	*Extraordinari*
»	» Idem	*Accéssit*
»	» Terenci Thos y Codina	*Extraordinari*
1890	D. Joseph Martí y Folguera	*Flor natural*
»	» Jacinto Torres y Reyetó	*Accéssit*
»	D.ª Victoria Peña d'Amer	*Idem*
»	D. Joaquim Riera x Bertran	*Englantina d'or*
»	» Joseph Martí y Folguera	*Accéssit*
»	» Lluís B. Nadal	*Idem*
»	» Jacinto Torres y Reyetó	*Viola d'or y argent*
»	» Joaquim Riera y Bertran	*Accéssit*
»	» Idem	*Idem*
»	» Jaume Novellas de Molins	*Idem*
»	» Jaume Pomar y Fuster	*Extraordinari*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Accéssit*
»	» Joan Pons y Massaveu	*Entraordinari*
«	» Francesch Carreras y Candi	*Idem*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Idem*
»	» Joseph Franquesa y Gomis	*Accéssit*
»	» Sebastiá Trullol y Plana	*Idem*
1891	D. Jaume Novellas de Molins	*Flor natural*
»	» Ernest Soler de las Casas	*Accéssit*
»	D.ª Dolors Moncerdá de Maciá	*Idem*
»	D. Francesch Ubach y Vinyeta	*Englantina d'or*
»	» Idem	*Accéssit*
»	» Bonaventura Bassegoda	*Idem*
»	» Víctor Brossa y Sangerman	*Idem*
»	D.ª Dolors Moncerdá de Maciá	*Viola d'or y argent*
»	D. Martí Genís y Aguilar	*Accéssit*
»	» Antoni Careta y Vidal	*Idem*
»	« Joseph Martí y Folguera	*Extraordinari*
»	» Jaume Pomar y Fuster	*Idem*
»	» Francesch Carreras y Candi	*Idem*
»	» Ernest Soler de las Casas	*Idem*
1892	D. Ramon Masifern	*Flor natural*
»	D.ª Dolors Moncerdá de Maciá	*Accéssit*
»	D. Claudi Planas y Font	*Idem*
»	» Joseph Martí y Folguera	*Englantina d'or*
»	Anónim	*Accéssit*

Any	Autor	Premi
1892	D.ª Dolors Moncerdá de Maciá	*Accéssit*
»	D. Martí Genís	*Viola d'or y argent*
»	» Emili Coca y Collado	*Accéssit*
»	» Lluís Charrase	*Idem*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Extraordinari*
»	» Francesch Carreras y Candi	*Idem*
1893	D. Ferran Agulló	*Flor natural*
»	» Idem	*Accéssit*
»	D.ª Agnés Armengol de Badía	*Idem*
»	D. Ferran Agulló	*Englantina d'or*
»	» Martí Genís y Aguilar	*Accéssit*
»	» Félix Descourt	*Idem*
»	» Jacinto Torres y Reyetó	*Accéssit a la Viola*
»	» Agustí Valls y Vicens	*Accéssit*
»	» Ramon Nomat Comas	*Extraordinari*
»	» Joseph Torras y Bages, Pbre.	*Idem*
1894	D. Jaume Collell, Pbre.	*Flor natural*
»	» Guillém A. Tell y Lafont	*Accéssit*
»	» Jaume Novellas de Molins	*Idem*
»	» Joan Maragall	*Englantina d'or*
»	» Pere Muntanyola	*Accéssit*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Idem*
»	» Ramon Colom y Virgili	*Accéssit a la Viola*
»	» Lluís Bard	*Accéssit*
»	» Jaume Ramon	*Extraordinari*
»	» Salvador Bové y Salvador	*Idem*
»	» Marian Escriu y Fortuny	*Idem*
»	» Jaume Ramon	*Extraordinari*
»	» Norbert Font y Sagué	*Accéssit*
1895	D. Claudi Planas y Font	*Flor natural*
»	» Sebastiá Trullol y Plana	*Accéssit*
»	» Antoni Bori y Fontestá	*Idem*
»	» Lluís B. Nadal	*Englantina d'or*
»	» Frederich Rahola y Trémols	*Accéssit*
»	» Frederich Renyé y Viladot	*Idem*
»	» Guillem A. Tell y Lafont	*Viola d'or y argent*
»	D.ª Dolors Moncerdá de Maciá	*Accéssit*
»	D. Joan Manuel Casademunt	*Idem*
»	» Joseph Blanch y Romaní	*Idem*
»	» Joaquim Ruyra y Homs	*Extraordinari*
»	» Idem	*Accéssit*
»	» Norbert Font y Sagué	*Extraordinari*
»	» Idem	*Idem*
»	» Salvador Bové y Salvador	*Idem*
»	» Pere Nubiola y Espinós	*Idem*

Any	Autor	Premi
1895	D. Francesch Carreras y Candi	*Accéssit*
»	D.ª Dolors Moncerdá de Maciá	*Extraordinari*
»	D. Joseph M.ª Serra y Valls	*Idem*
»	» Joseph Ricart y Giralt	*Accéssit*
»	» Joan Ribas y Carreras	*Idem*
»	» Sebastiá Sans y Bori	*Extraordinari*
»	» Salvador Sanpere y Miquel	*Idem*
»	» Jaume Serra y Iglesias	*Idem*
»	» Frederich Clascar y Sanou	*Idem*
»	» Francesch Matheu y Fornells	*Idem*
1896	D. Anicet de Pagés de Puig	*Flor natural*
»	» Joaquim Ruyra	*Accéssit*
»	» Antoni Bori y Fontestá	*Idem*
»	» Anicet de Pagés de Puig	*Englantina d'or*
»	» Lluis B. Nadal	*Accéssit*
»	» Joan Maragall	*Viola d'or y argent*
»	» Lluís Bard	*Accéssit*
»	» Manuel Rocamora	*Idem*
»	» Joaquim Ruyra	*Extraordinari*
»	» Enrich de Fuentes	*Accéssit*
»	» Anicet de Pagés de Puig	*Extraordinari*
»	» Pompeu Fabra	*Accéssit*
»	» Gabriel Llebrés y Quintana	*Extraordinari*
»	» Jaume Ramon y Vidales	*Idem*
»	» Frederich Clascar y D. Norbert Font y Sagué	*Idem*
»	» Salvador Bové, Pbre.	*Idem*
1897	D. Francesch Matheu y Fornells	*Flor natural*
»	» Guillem A. Tell y Lafont	*Accéssit*
»	» Adriá Gual	*Idem*
»	» Frederich Rahola	*Englantina d'or*
»	D.ª Dolors Moncerdá de Maciá	*Accéssit*
»	D. Jaume Collell, Pbre.	*Idem*
»	» Pere Palau González de Quijano	*Viola d'or y argent*
»	» Antoni Vicens y Santandreu	*Accéssit*
»	» Francisco Tomás y Estruch	*Idem*
»	» Claudi Planas y Font	*Extraordinari*
»	» Joaquim Ruyra	*Accéssit*
»	» Adriá Gual	*Idem*
»	» Enrich de Fuentes	*Idem*
»	» Antoni Bori y Fontestá	*Idem*
»	» Manuel Folch y Torres	*Exraordinari*
»	» Cosme Vidal	*Idem*
»	» Antoni Vila y Sala, Pbre.	*Idem*
»	» Joseph Gudiol y Cunill, Pbre.	*Accéssit*

Any	Autor	Premi
1897	D. Norbert Font y Sagué	*Extraordinari*
1898	D. Antoni Bori y Fontestá	*Flor natural*
»	» Guillem A. Tell y Lafont	*Accéssit*
»	» Anicet de Pagés de Puig	*Idem*
»	» Adriá Gual	*Englantina d'or*
»	» Antoni Bori y Fontestá	*Accéssit*
»	» Anicet de Pagés de Puig	*Idem*
»	» Adriá Gual	*Viola d'or y argent*
»	» Joan Manuel Casademunt	*Accéssit*
»	» Guillem A. Tell y Lafont	*Idem*
»	» Raymond Casellas	*Extraordinari*
»	» Alfons Damians y Manté	*Accéssit*
»	» Lluís Vía	*Idem*
»	» Anicet de Pagés de Puig	*Extraordinari*
»	» Jaume Boloix	*Idem*
»	» Idem	*Idem*
»	» Joseph Gudiol	*Idem*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Idem*
»	» Enrich Prat de la Riba	*Idem*
»	» Anicet de Pagés de Puig	*Idem*
»	» Jaume Boloix	*Accéssit*
»	» Joseph Surribas y Riera	*Extraordinari*
»	» Ramom N. Comas	*Idem*
»	» Artur Masriera	*Idem*
1899	D. Lluís B. Nadal	*Flor natural*
»	» Emili Coca y Collado	*Accéssit*
»	» Antomi Bori y Fontestá	*Idem*
»	» Idem	*Idem*
»	» Guillem A. Tell y Lafont	*Englantina d'or*
»	» Martí Genís y Aguilar	*Accéssit*
»	» Anicet de Pagés de Puig	*Idem*
»	» Jaume Collell, Pbre.	*Viola d'or y argent*
»	» Joseph Carner	*Accéssit*
»	» Anicet de Pagés de Puig	*Idem*
»	» Manuel Folch y Torres	*Idem*
»	» Guillem A. Tell y Lafont	*Idem*
»	» Marian Vayreda	*Extraordinari*
»	» Jacinto Capella	*Accéssit*
»	D.ª Emilia Sureda	*Extraordinari*
»	D. Lluís B. Nadal	*Idem*
»	» Manuel Folch y Torres	*Idem*
»	» Anicet de Pagés de Puig	*Idem*
1900	D. Guillem August Tell y Lafont	*Flor natural*
»	» Joan M.ª Guasch	*Accéssit*
»	» Antoni Bori y Fontestá	*Idem*

Any	Autor	Premi
1900	D. Joan M.ª Guasch	*Accéssit*
»	» Idem	*Englantina d'or*
»	» Artur Masriera	*Accéssit*
»	» Jaume Collell, Pbre.	*Idem*
»	» Miquel Costa y Llobera, Pbre.	*Viola d'or y argent*
»	» Joseph Carner	*Accéssit*
»	Anónim	*Idem*
»	» Matheu Rotger y Capllonch, Pbre.	*Extraordinari*
»	» Manuel Folch y Torres	*Idem*
»	» Joseph Paradeda y Serra	*Idem*
»	» Artur Masriera y Colomer	*Idem*
»	» Apeles Mestres	*Idem*
1901	D. Anicet de Pagés de Puig	*Flor natural*
»	» Antoni Bori y Fontestá	*Accéssit*
»	» Idem	*Idem*
»	D.ª Dolors Moncerdá de Maciá	*Idem*
»	D. Claudi Omar y Barrera	*Englantina d'or y argent*
»	» Antoni Bori y Fontestá	*Accéssit*
»	» Frederich Rahola	*Idem*
»	» Antoni Busquets y Punset	*Idem*
»	» Pere Palau Gonzalez de Quijano	*Viola d'or y argent*
»	» Adriá Gual	*Accéssit*
»	» Manuel Rocamora	*Idem*
»	D.ª Dolors Moncerdá de Maciá	*Idem*
»	D. Enrich de Fuentes	*Accéssit* (al premi de prosa)
»	» Joseph Carner	*Idem*
»	» Antoni Bori y Fontestá	*Extraordinari*
»	» Idem	*Idem*
1902	D. Miquel Costa y Llobera, Pbre.	*Flor natural*
»	» Joseph Carner	*Accéssit*
»	» Antoni Bori y Fontestá	*Idem*
»	» Miquel Costa y Llobera, Pbre.	*Englantina d'or*
»	» Joseph Carner	*Accéssit*
»	» Frederich Rahola	*Idem*
»	» Joseph Carner	*Accéssit a la Viola*
»	» Francesch Ubach y Vinyeta	*Idem*
»	» Joaquim Ruyra y Oms	*Extraordinari*
»	» Joseph Sala Bonfill	*Idem*
»	» Antoni Bori y Fontestá	*Idem*
»	» Idem	*Idem*
»	» Joseph Carner	*Idem*
»	» Claudi Planas y Font	*Idem*
»	» Antoni Bori y Fontestá	*Accéssit*
1903	D. Francesch Pujols	*Flor natural*

Any	Autor	Premi
1903	D. Francesch Pujols	*Accsésit*
»	» Joan M.ª Guasch	*Idem*
»	» Ramon Suriñach y Sentíes	*Idem*
»	» Jacinto Verdaguer, Pbre.	*Englantina d'or y argent*
»	» Gabriel Alomar	*Accéssit*
»	» Jules Delpont	*Idem*
»	» Joseph Carner	*Viola d'or y argent*
»	» Joaquim Ruyra	*Accéssit*
»	» Joseph Carner	*Idem*
»	» Manuel Folch y Torres	*Idem*
»	» Víctor Catalá	*Extraordinari*
»	» Joseph M.ª Folch y Torres	*Accéssit*
»	» Angel Garriga y Boixader, Pbre.	*Extraordinari*
»	D.ª Dolors Moncerdá de Maciá	*Accéssit*
»	D. Manuel Rocamora	*Idem*
1904	D. Joan Maragall y Gorina	*Flor natural*
»	» Joseph Carner	*Accéssit*
»	» Jaume Bofill y Matas	*Idem*
»	» Joan Llongueras	*Idem*
»	» Miquel Ferrá	*Englantina d'or y argent*
»	» Antoni Busquets y Punset	*Accéssit*
»	» Oriol Martorell	*Idem*
»	» Joseph Carner	*Viola d'or y argent*
»	» Joseph Paradeda y Sala, Pbre.	*Accéssit*
»	» Joan M.ª Guasch	*Idem*
»	» Joseph M.ª Folch y Torres	*Extraordinari*
»	» Idem	*Accéssit*
»	» Idem	*Idem*
»	» Gabriel Alomar	*Extraordinari*
»	» Jaume Novellas de Molins	*Accéssit*
»	» Ernest Soler de las Casas	*Extraordinari*
»	» Antoni Busquets y Punset	*Accéssit*
»	» Llorens Ribé y Campins	*Extraordinari*
»	» Joseph Carner	*Accéssit*
»	» Ramon Suriñach y Sentíes	*Extraordinari*
»	» Joaquim Rosselló y Roure	*Accéssit*
»	» Joseph Gudiol y Cunill, Pbre.	*Extraordinari*
1905	D. Joan Alcover	*Flor natural*
»	» Gabriel Alomar	*Accéssit*
»	» Joseph Carner	*Idem*
»	» Antoni Bori y Fontestá	*Englantina d'or*
»	» Artur Masriera	*Viola d'or y argent*
»	» Martí Genís y Aguilar	*Accéssit*
»	» Lluís B. Nadal	*Idem*
»	» Manuel Duran y Duran	*Extraordinari*

Any	Autor	Premi
1905	D. MIQUEL ROGER Y CROSA	*Accéssit*
»	» PERE PALAU GONZALEZ DE QUIJANO	*Extraordinari*
»	» MANUEL FOLCH Y TORRES	*Idem*
»	» ANGEL GARRIGA Y BOIXADER, PBRE.	*Idem*

ADJUNTS HONORARIS

Excm. Ajuntament de Barcelona.
Excma. Diputació provincial de Barcelona.
Excma. Diputació provincial de Gerona.
Excma. Diputació provincial de Tarragona.
Excma. Diputació provincial de Lleyda.
Excma. Diputació provincial de les Balears.
M. I. Sr. Rector d'esta Universitat.
M. I. Sr. President de l'Academia de la Llengua Catalana.
M. I. Sr. President de l'Academia de Bones Lletres.
Los MESTRES EN GAY SABER.

ADJUNTS PROTECTORS

1874 D. Eussebi Güell y Bacigalupi.
1880 Sr. Marquès de Castellbell.
1881 » Marquès de Comillas.
1895 D. Enrich Batlló.
» » Isidro Bonsoms.
» Sra. Marquesa de Castellar.
» D. Joseph Carreras.
» » Joan Coll y Pujol.
» » Joan Girona.
» » Camilo Mulleras.
» » Alexandre M.ª Pons y Serra.
» Sr. Marquès de Santa Isabel.
» » Duch de Solferino.
» D. Pere de Sotolongo.
1896 D.ª Concepció Dolsa, Vda. de Llorach.
» D. Joseph Mansana.
» » Pere Grau Maristany.
» » Joseph O. Martí y Ballès.
» » Joaquim Pena y Costa.
1897 Lliga Regional de Manresa.

1897 Ajuntament de Mataró.
» » de Tarrassa.
» » de Sabadell.
1898 Ateneo Barcelonès.
» D. Ramon Montaner.
1900 Diputació provincial de Tarragona.
» Ajuntament de Manresa.
» » de Figueres.
» » de Tarragona.
» Sociedad Económica Barcelonesa de Amigos del País.
» Fomento del Trabajo Nacional.
» Lliga Regionalista de Barcelona.
» D. Lluís Marian Vidal.
1901 Excm. Sr. Baró de Quadras.
» Agrupació Catalanista del Casino Mercantil.
» Ajuntament de Sarrià.
» Unió Catalanista.
1905 D. Enrich Turull y Comadràn.
1906 » Manuel Girona y Vidal.

ADJUNTS NUMERARIS

1898 Abadal y Calderó, Raymond de
1879 Abella y Vinyas, Pere
1900 *Agrupació Catalanista de Sans «Els Segadors»*
1900 *Agrupació Escolar Catalanista «Ramon Llull»*
1900 *Agrupació Catalanista de Vilassar de Mar*
1901 Aguiló y Miró, Angel
1904 Alandi y Canela, Joan
1888 Alcayde, Francisco de P.
1905 Alcover, Antoni M.ª
1870 Aldavert, Pere
1903 Alegret y Casas, Joseph
1888 Aldrich, Albert
1879 Aleu, Antoni de P.
1902 Alfonso y Sans, Antoni
1906 Alfonso y Quintanill, Manuel
1885 Alió, Francisco
1880 Almirall y Forasté, Joan
1906 Alós, Joseph M.ª de
1906 Alós, Ramon M.ª de
1888 Alsina, Ferran
1869 Amat, Gervasi
1896 Amat y Lloveras, Jaume
1859 Amer, Miquel Victorià
1880 Amigó de Cabo, Pere
1903 *Aplech Catalanista.*
1893 Aràjol, Ramon
1903 Argimon y Sabatés, Miquel
1884 Arnó y Maristany, Pere
1901 Arqués y Arrufat, Ramon
1902 Arumí, Joan
1888 Arús y Boada, Alfons
1899 *Associació Popular Catalanista*
1900 *Associació Catalanista de la Costa de Llevant*
1903 *Associació Catalanista «Gent Nova», de Badalona*
1905 *Associació Protectora de la Ensenyansa Catalana*
1898 *Ateneo Tarraconense de la Clase Obrera*
1875 Aulestia, Antoni
1888 Bach de Portolà, Antoni
1888 Balansó, Llorens
1899 Bardera, Joan

1879 Bardera, Ramon
1898 Baró y Sureda, Teodor
1892 Bartolí, Joan
1864 Bartrina, Francisco
1902 Bartrina, Lluís
1883 Bas, Angel
1885 Bassegoda, Bonaventura
1896 Bassegoda, Ramon E.
1899 Basté, Jaume
1903 Basté y Fugarolas, Pere
1901 Batlle, Joan Bautista
1893 Batlles y Fontanet, Joseph
1880 Batlló, Frederich
1904 Bedós, Francisco de P.
1862 Bertran y d'Amat, Felip
1880 Bertran y Rubio, Eduart
1872 Blanch y Piera, Joseph
1902 Blanxart, Miquel
1906 Boada y Güell, Joan
1899 Bofill y Matas, Jaume
1898 Bonet, Angel
1869 Bordas, Frederich
1890 Bori y Fontestà, Antoni
1888 Borràs, Valentí
1881 Boter, Francesch de
1888 Bozzo y Rius, Jaume
1905 Boix, Frederich
1888 Brocà, Guillem M.ª de
1887 Brosa y Sangerman, Víctor
1902 Brugarolas, Jaume
1894 Brugués, Cassimir
1905 Brunet, Antoni
1879 Bulbena, Artur
1899 Bultó y Sert, Francisco
1900 Burjalés y Solà, Adolf
1906 Buxeda y Birba, Joseph
1884 Cabot y Rovira, Joaquim
1901 Calvet, Pere
1869 Camin, Alvar M.ª de
1888 Campmany, Antoni de P.
1880 Camprodon, Joan
1880 Canals, Emili
1880 Capdevila, J. Millan de la C.
1879 Capella, Bonaventura
1869 Capella, Timoteu
1900 Capella, Joseph Manel
1905 Capmany y Farrés, Aureli
1899 Cardús y Arqué, Joseph
1890 Carles, Emili
1891 Carreras y Candi, Francesch
1900 Casademunt, Joan Manuel
1903 Casajoana y Gaset, Joan
1904 Casals y Bové, Faust
1895 Casas y Carbó, Joaquim
1890 Casas y Font, Enrich
1888 Casas y Font, Francisco
1896 Casellas, Raymond
1888 Castellvell, Jaume
1903 *«Catalunya»*, Revista
1905 *Centre Català* de Sabadell
1905 *Círculo Sabadellés*
1889 Clapés, Joan
1889 Clapers y Berenguer, Joseph
1890 Coll y Escofet, Pere
1889 Collaso, Enrich
1888 Colom, Gabriel
1899 Colomer y Tutau, Antoni
1899 Cortés y Pla, Gumersind
1888 Costa y Camp, Francisco
1901 Costa y Avellaneda, Antoni
1903 Costa y Deu, Joan
1904 Cruells y Jornet, Pere
1889 Cuadras y Feliu, Antoni de
1880 Cucurella, Joseph
1904 Cuffi y Corominas, Joan
1888 Daniel, Eussebi
1901 Daroca y Carulla, Andreu
1879 Delàs, Ferran de
1901 Dolsa y Ramon, Lluís
1888 Doménech, Eduart
1877 Doménech, Lluís
1903 Doria y Bonaplata, Evelí
1889 Duran, Joaquim
1890 Duran y Folguera, Modest
1894 Duran y Ventosa, Lluís
1889 Escuder, Manuel
1890 Escubós, Albert
1898 Estany, Martí
1888 Estanyol, Joseph
1895 Estapé, Guerau
1902 Esteve y Vigarós, Isidro
1899 Estrany y Laserna, Geroni
1900 Estrany y Laserna, Celestí
1888 Fábregas, Francisco

1903 Fages y Vilá, Feliu
1904 *Federació Escolar Catalana*
1901 Feliu, Antoni
1804 Ferrer y Ferrer, Antoni
1894 Ferrer-Vidal y Soler, Lluís G.
1901 Ferrer y Parellada, Jaume
1906 Figueras y Civil, Rafel
1888 Flos y Calcat, Francisco
1886 Folguera y Duran, Manuel
1883 Fonolleda, Jaume
1888 Font de Rubinat, Pau
1902 Fort y Romeu, Joan
1904 Forés y Castias, Manuel
1888 Freixas y Freixas, Joan
1899 Freginals, Cristófol
1888 Fullá, Francisco
1888 Fuster y Domingo, Narcís
1894 Galbany y Parladé, Joseph
1899 Gallardo y Martínez, Antoni
1876 Gallart, Artur
1906 Gallissá y Codina, Joseph M.ª
1888 Gambús, Joseph Oriol
1898 García y Mira, Francisco
1903 Garreta, Joseph
1904 Garriga y Boixader, Pbre., Angel
1906 Garrigosa y Borrell, Joseph
1902 Gaspar, Miquel
1888 Gatius y Duran, Just
1877 Gaza y Rosselló, Alfret
1896 Genís y Aguilar, Martí
1899 Giralt y Verdaguer, Joaquim
1868 Girona, Ignasi
1888 Gorchs, Ceferí
1898 Grau y Gosa, Felip
1901 Grau y Sàbat, Joseph
1905 Griera y Cruz, Pau
1894 Guasch, Joan M.ª
1900 Gudiol y Cunill, Pbre., Joseph
1905 Güell y López, Eussebi
1888 Hill y Feliu, Jaume
1900 Humbert, Florentí
1876 Imbert, Eduart
1903 Janer y de Milá de la Roca, Ignasi de
1902 Laporta, Jacinto
1891 Llacuna, Esteve
1883 Llagostera, Lluís
1903 *Lliga Regionalista de Sabadell*
1871 Lligé, Joaquim
1888 Llopis y Bofill, Joan
1889 Llopis, Manuel
1889 Llorens, Jaume
1901 Lluhí y Rissech, Joaquim
1902 Llussá, Rafel
1896 Maciá, Narcís
1898 Malla y Grané, Ramon
1890 Mallofré, Joseph
1873 Maluquer y Viladot, Joan
1902 Manau y Taberner, Pere
1903 Manau y Avellanet, Lluís
1890 Maristany, Felip
1883 Marquès, Manuel
1896 Marsans, Lluís
1888 Martí, Juliá
1896 Martí y Beya, Miquel
1901 Martí y Juliá, Domingo
1903 Martí y Marull, Jaume
1903 Martí y Peydro, Pere
1896 Martínez, Arnald
1889 Martorell, Bernardí
1900 Marxuach y Solo, Jaume
1883 Mas y Ramis, Domingo
1900 Masalias, Agustí
1903 Masifern, Ramon
1902 Maspons y Anglasell, F. de P.
1903 Masramon y Vilalta, Joseph M.ª
1869 Masriera y Campins, Fdich.
1867 Masriera, Joseph
1890 Massó y Torrens, Jaume
1879 Matas y Burgués, Miquel
1884 Matas y Picanyol, Joseph
1881 Matheu y Fornells, Joaquim
1906 Matas y Bofill, Jaume
1884 Milá, Tomás A.
1888 Millet, Francisco
1883 Millet, Joan
1898 Millet, Lluís
1894 Millet y Villá, Pere A.
1904 Miquel y Planas, Ramon
1904 Miquel y Planas, Joseph
1883 Miquelerena, Pelay de
1906 Mir y Ráfols, Pere

1903 Miret y Sans, Joaquim
1891 Moliné y Brasés, Ernest
1870 Molins y Sirera, Antoni
1895 Mon y Bascós, Joan
1885 Monclús, Joseph
1909 Monegal y Nogués, Trinitat
1902 Mora, Joseph
1898 Moragas y Barret, Francesch
1896 Moragas y Rodes, Vicents de
1892 Montanyola, Pere
1896 Nadal, Lluís B.
1888 Nicolau, Antoni
1899 Nicolau, Joaquim
1887 Noguera y Vila, Lluís
1884 Nogués y Taulet, Jaume
1887 Novellas de Molins, Jaume
1898 Olivar, Antoni
1906 Oliver, Miquel dels S.
1877 Oller, Narcís
1898 *Orfeó Catalá*
1906 Pau, Francisco Manel
1867 Palau y de Huguet, J. de
1900 Palau González de Quijano, Pere
1904 Palau, Melcior de
1892 Papirer y Portabella, Carles
1900 Parellada, Marian
1902 Perdigó y Cortés, Manuel
1868 Permanyer, Joan
1895 Permanyer, Ricart
1879 Perpinyá y Pujol, Ferran
1871 Perpinyá y Pujol, Joan
1897 Pibernat, Artur
1898 Piera, Joseph
1900 Pijoan y Soteras, Baltasar
1890 Pin y Soler, Joseph
1870 Pirozzini, Carles
1902 Pla y Deniel, Narcís
1905 Plans y Colomer, Joan
1895 Planas y Font, Claudi
1903 Planas y Serrabassa, Antoni
1904 Poch y Mogas, Lluis
1876 Pons y Massaveu, Joan
1875 Porcar y Tió, Manuel
1906 Prat y Maignou, Joseph Ll.
1890 Prat de la Riba, Enrich
1904 Prenafeta, Sebastiá

1901 Puig, Hermenegild
1905 Puig y Alfonso, Francesch
1889 Puig y Cadafalch, Joseph
1903 Puig y Deulofeu, Eudalt
1893 Puigdollers, Joseph
1906 Puigmal y Caudal, Cosme
1892 Puigsamper y de Maynar, Frederich de
1888 Puigpiqué, Francisco
1901 Pujol y Brull, Joseph
1880 Quintana, Sixt
1900 Rahola y Trémols, Frederich
1888 Ravell, Rafel
1877 Reventós, Joseph
1877 Reventós y Janer, Joseph
1906 Riba y Quer, Pere
1890 Ribas y Serra, Joseph
1906 Ribelles, Baró de
1882 Ribot y Serra, Manuel
1903 Riera y Aldavert, Lluís
1888 Rivera, Joaquim
1888 Robert, Agustí
1900 Roca, Joseph M.ª
1883 Rocamora, Manuel
1900 Rodon, Francesch
1901 Rodon, Pau
1898 Rogent, Joseph
1903 Roger y Crosa, Miquel
1888 Roig, Jaume
1886 Roig y Punyet, Joseph
1895 Romaní y Romaní, Antoni
1861 Romaní y Puigdengolas, Fr.co
1902 Roura y Peypoch, Llorens
1901 Roura y Rocasalbas, Frederich
1898 Roviralta, Joseph
1888 Rubió y Lluch, Antoni
1894 Rusiñol, Jaume
1894 Sagnier, Leopold
1893 Saltor y Lavall, Gil
1903 Salvat y Espasa, Ramon
1879 Sandiumenge, Magí
1903 Sanmartí, Primitiu
1904 Sanpere, Víctor
1887 Sans, Ramon
1901 Sans, Jaume
1871 Santaló, Pere
1868 Santasusagna, Joan

1906 Santasusagna y Gasset, Joan
1898 Santonja, Joseph
1888 Selva y Rubí, Emili
1888 Senties, Miquel
1869 Serra, Jaume
1902 Serra, Joseph
1895 Serra, Marian
1905 Serra y Pagés, Rossendo
1905 Serrahima y de Camín, Lluís
1878 Serrallés, Pere
1906 Sindreu y Oliba, Joseph
1903 *Societat Barcelonesa de Amichs de la Instrucció*
1890 Solá, Baldomer
1895 Solá, Joseph
1888 Soler y Palet, Joseph
1902 Soler y Escofet, Ignasi
1887 Sunyol, Antoni
1888 Sunyol, Marcelí
1901 Sunyol y Casanovas, Ildefons
1904 Suñol y Alcalde, Lluis
1888 Surribas y Riera, Joseph
1904 Tarragó y Lostaló, Joseph
1883 Tayá, Joseph
1887 Terré, Emili
1876 Tintorer, Joaquim M.ª
1879 Tintorer, Rafel
1871 Thomás y Bigas, Joseph
1861 Thos y Codina, Silvino
1882 Torent y Garrigolas, Rafel
1873 Torras, César A.
1900 Torras y Pujalt, Joaquim
1888 Torres y Vilaró, Ramir
1899 Trabal, Lluís
1896 Trabal, Jaume
1905 Trabal y Balasch, Vicens
1888 Trilla, Wifret
1902 Trinxet, Antoni
1880 Tusquets, Joan
1869 Ubach y Vinyeta, Joseph
1901 Uyá y Solernou, Frederich de
1877 Valls, Agustí
1888 Valls, Timoteu
1875 Valls y Vicens, Joseph M.ª
1899 Valls y Vicens, Agustí
1904 Valls, Manuel
1880 Vallés y Ribot, Joseph M.ª
1906 Vendrell y Sala, Joseph
1900 Ventosa y Roig, Joseph
1867 Verdaguer, Alvar
1888 Verdaguer y Callís, Narcís
1889 Verdú y Puigjener, Manuel
1899 Vernis, Lluís
1895 Vía, Lluís
1859 Vidal, Enrich X.
1880 Vilá y Vilaplana, Andreu
1906 Vila y Marieges, Enrich
1903 Vilajeliu, Joseph
1901 Vilanova, Joan
1901 Vilaregut y Martí, Salvador
1900 Vilaró, Ramon
1900 Vilaseca y Magarre, Joseph M.ª
1883 Vilumara, Ricart
1894 Vintró, Juli
1888 Vives, Alfret
1906 Vives y Juncosa, Ricart

ADJUNT FORÀ

Sant Celoni

1874 Draper, Miquel

CONSISTORI
DELS
JOCHS FLORALS DE BARCELONA

CONVOCATORIA PERA'LS DE 1906

Als poetes y prosadors de Catalunya y de tots els territoris ahont la nostra llengua es parlada ò coneguda, els VII Mantenedors del *Consistori dels Jochs Florals de Barcelona,* en l'any XLVIII de llur restauració, SALUT.

Per cumplir la honrosa comanda que l'honorable Cos de Adjunts nos feu el día 1.er de Novembre d'aquest any, vos convidam a pendre part en els *Jochs Florals de 1906*, que, segons els Estatuts y bones costums establertes, se regiràn per el següent

CARTELL

El primer diumenge de Maig, que s'escau el dia 6, se celebrarà la poètica festa, en la qual seràn adjudicats als autors de les mellors poesíes que hi obten, els PREMIS ORDINARIS, (que ofereix cada any l'EXCM. AJUNTAMENT DE BARCELONA, protector y ja de temps aymador de la Gaya Ciencia), ò sían: la *Englantina,* la *Viola* y la *Flor Natural,* que corresponen als mots que forman el lema de la Institució.

La ENGLANTINA D'OR se donarà al autor de la mellor poesía de caràcter patriòtich ò sobre fets històrichs, usatges y costums de la Nació Catalana, essent preferida en igualtat de mèrit la escrita en forma de romans.

De la VIOLETA D'OR Y ARGENT se'n farà entrega al autor de la mellor poesía relligiosa ò moral.

La FLOR NATURAL, premi anomenat d'honor y cortesía, s'adjudicarà a la mellor composició en vers sobre tema que's dexa al bon gust y franch arbitre del autor. Segons la bella costum d'antich establerta, el qui obtinga aquest premi deurà ferne present a la dama de sa elecció, la qual, proclamada *Reyna de la Festa,* entregarà'ls premis als qui guanyadors ne sian.

PREMI DEL CONSISTORI

UNA COPA ARTÍSTICA que ofereix el Consistori a la mellor composició en prosa sobre tema y gènero literari que's dexa al bon gust del autor.

Atorgats els premis anteriors, el Consistori disposa, pera adjudicarlos a les composicions que'n crega merexedores, dels següents

PREMIS EXTRAORDINARIS

UN OBGECTE D'ART, que ofereix l'Emm. y Rvdm. senyor Cardenal Casañas, Bisbe de la Diòcessis.

UN RELLEU ARTÍSTICH, ofrena del Emm. y Rvdm. senyor Cardenal Fra Joseph de Calasanz Vives.

EL SAGELL DE LA UNIÓ CATALANISTA INCRUSTAT EN OR SOBRE PLANXA D'ACER, ofrena de la Junta Permanent de la "Unió Catalanista„.

UN OBGECTE D'ART ofert per la "Lliga Regionalista„ de Sabadell.

UN OBGECTE D'ART Y'L TÍTOL DE SOCI DE MÈRIT DE LA ASSOCIACIÓ DE LECTURA CATALANA.

UNA MONEDA D'OR ofrena del "Centre Catalanista de Santiago de Cuba„.

D'acort ab els Estatuts dels *Jochs Florals,* podràn concedirse ademés els accèssits y mencions honorífiques que'l Consistori judique ben merescuts.

Totes les composicions deuràn esser rigurosament inèdites y escrites en antich ò modern català d'aquest Principat, de Mallorca, de Valencia, del Rosselló ò de la Sardenya.

Tots els treballs, ab lletra clara y inteligible, se remeteràn al Consistori, carrer dels Templaris, num. 3, abans del mitxdía del día 15 de Mars vinent, junt cada hu ab un plech clos que continga'l nom del autor y duga demunt escrit el títol y lema de la composició.

Els premis ò accèssits que no sian retirats abans de la renovació del Consistori s'entendrà que son renunciats per sos guanyadors.

El plechs que contingan els noms dels autors no premiats se cremaràn, com de costum, acabada la repartició dels premis.

El Consistori's reserva per un any la exclusiva propietat de les obres premiades, entenentse que la publicació total ò parcial d'alguna composició premiada, abans de la celebració de la festa, implica la renuncia al premi y als honors que del mateix s'esdevinguen.

Que'l Senyor vos donga inspiració pera cantar ab esperit verament català, la *Patria,* la *Fè* y l'*Amor,* y a nosaltres discreció en judicar y acert en premiar als més dignes.

Fou escrit el present Cartell en la ciutat de Barcelona als 15 díes del mes de Novembre de 1905, per els VII Mantenedors.—Miquel Costa y Llovera, *President.*—Ferràn Aguiló.—Lluís B. Nadal.—Joaquim Miret y Sans.—Joseph Pous y Pagès.—Geroni Zannè.—Pompeu Creuhet, *Secretari.*

Ab posterioritat al Cartell ordinari, el Consistori ha rebut pera esser adjudicats a les composicions que'n síen merexedores, els següents premis:

Un obgecte d'art, ofrena del Excm. y Iltrm. Sr. Bisbe de Vich.

Altre obgecte d'art que ofereix la *Lliga Esperitual de Nostra Senyora de Montserrat.*

Lo Secretari, Pompeu Creuhet.

COMPOSICIONS REBUDES EN SECRETARÍA

1. Natura; lema: Montanyenques.—2. Batalla de Montjuich; lema: L'amor més pur etz.—3. Ma Lira; lema: Stella Matutina.—4. La Dama d'Aragó; lema: Del poble al poble.—5. L'ermita; lema: Anyoransa y solitut. — 6. Ma garbeta; lema: Fulls d'un dietari.—7. Solitaris; lema: Simbolismes.—8. Croquis barcelonins; lema: La Natura inspira amor.—9. El primer fill d'Adam; lema: Adam fill de la terra.—10. La Dolorosa; lema: Stabat Mater.—11. El cor del home; lema: Es veritat!—12. Entrada de Jesús a Jerusalem; lema. El plor de Jesu-Crist.—13. La Font del Amor; lema: Mon Aymant pera mi y jo pera Ell.—14. Patria; lema: Ultimes trobes.—15. Idili; lema: Flor perduda.—16. Caín y Abel; lema: Remordiment.—17. Vora la mar; lema: Venus.—18. Los Temps Futurs; lema: ¡¡Excelsior!! — 19. La Verge de Misericordia; lema: ¡Oh! la vila de Canet! ¡la vila hermosa!—20. La batuda del parcer; lema: Aquest any no puch ser pobre, etz.—21. L'encallament; lema: Sortirne sense renechs ni garrotades.—22. Setubalia; lema: L'ensenye de noblesa que'ls fills de Tarazoan han de mostrar al mon, etz.—23. La Jaumada.—24. Planys patriòtichs; lema: De Ponent... ni vent, ni gent.—25. Ramellet; lema: Patria Fides Amor.—26. Quadro del any; lema: Renovació eterna.—27. Virtut; lema: Amor pur.—28. La vila de Canet; lema: En llahor a sa Patrona la Verge de la Misericordia.—29. Confessió; lema: Amor-Fides.—30. Testament; lema: Patria.—31. Lo darrer Comte d'Urgell; lema: ¡Fill meu, ò rey ò res!—32. Goigs en llahor del B. Màrtyr Pere Almató; lema: Cingunt tempora laureir.—33. Es noy; lema: Ilusions.—34. Lo Sant Crist de Malgrat; lema: Tradició d'aquesta santa Imatge.—35. Lo dolcíssim Nom de Jesus; lema: Nom sobre tot altre nom.—36. La Monja; lema: Pintura.—37. De Hostalrich al Panisars; lema: Fora gabaigs.—38. Els VII Pecats.—39. Simbolisme; lema: Sant Joseph.—40. Llevor e terra; lema: Líriques.—41. Plomall de Segadó; lema: Montsenyenca.—42. Eretisme: lema: La eterna veritat.—43. Un món; lema: Lo vici a desdir.—

44. La soletat; lema: ¡Vida!—45. El secret etern; lema: Maledictus homo.—46. La cansó de les mares; lema: Dormint al fillet.—47. Esglay; lema: Notes del cor.—48. A les montanyes; lema: Grandiositat.—49. El niu; lema: Obra infinita. —50. Nostr'amo; lema: Neque enim est, aut fuit aliquando, etz.—51. Visió; lema: *** — 52. Pregaria; lema: Virgo sacerdotalis.—53. Sonets; lema: Lo meu Amor es qui'm dona vida.—54. Lluyta; lema: Vençuts.—55. Cansoneta nova; lema: Per Pasqua florida.—56. ¡Sursum!; lema: Amors. —57. Lo cant dels Fallayres; lema: Patria Fides Amor.—58. La Malalta; lema: Plegaries tristes.—59. Sogra y nora; lema: Rondalla.—60. Buscant amor; lema: Beneyta sou Vos entre totes les dones.—61. Rexes en dintre; lema: Feréstech.—62. Oracions; lema: Senzillesa grandiosa.—63. Somnis de jovenesa; lema: Te diró comme sia dolce il mistero.—64. Miratges; lema: ¡Sogna, sogna! Io vivró de la tua vita.—65. A Jerusalem; lema: De tos vicis...—66. Ritmes naturals; lema: ***—67. El Bosch; lema: Ed ecco un lustro subito trascorse, etz.—68. Càntichs eternals; lema: Adonahí.—69. Càntiga irònica.—70. Cansó del Born.—71. Homeron y Platon; lema: Amor.—72. Llors; lema: Dones.—73. Per Mare Siccum; lema: Moysès.—74. Lo preu d'un ball; lema: Die autem natalis etz. MATH XIV, V. VI.—75. Los ermitans; lema: ¡Providencia!—76. La Primera Elegía; lema: ¿S'haurá acabat per sempre?—77. Un crit; lema: En el desterro.—78. La Temptació; lema: Fam divina.—79. Esclat; lema: La gran ciencia.—80. Cloris y Reni; lema: Afront y vergonya.—81. Caritat; lema: El captayre.—82. Tempesta; lema: Jo no tem del món les tempestats etz.—83. L'idili etern; lema: Fantasía.—84. Anima endins; lema: Evolucions.—85. La pedra que parla; lema: impresió.—86. Patria; lema: ¿Quí no la estima?—87. La parla catalana; lema: Si haig d' oblidarte que se'm tanqui'l cel.—88. Adeu; lema: Ton amor jo m'escriuré... etz.—89. Anyor; lema: Del color de l'oreneta es mon anyor.—90. Balades y Cansons; lema: De casa nostra. —91. Kentrophyllum lanatum; lema: Açò diu la tradició, etz. —92. A ma estimada mare. - Un pensament; lema: L' hivern d'un orfenet etz.—93. La cansó del carrioter; lema: Deu te guart Margarideta etz.—94. Sant Cristòfol... vanos; lema: De casa.—95. La neu y el sol; lema: Impresió.—96. Remembranses; lema: A una amiga.—97. Casolana; lema: Un benes-

tar que renova etz.—98. La professó de les hores; lema: Veyentla passar.—99. A la Ilusió; lema: Pregaria.—100. Patmes; lema: Los set consells.—101. Esplet; lema: Sanch nova.—102. Publi Scipion; lema: La destrucció del poder cartaginès... etz.—103 Fulles; lema: ... res venidor trobar no's pot en mi.—104. De la vida; lema: Instantànies.—105. Les gerigonses del cep; lema: Paràbola.—106. Gloses; lema: Vox populi! — 107. Gloses en llohansa del Vble. P. Pere Almató, natural de S. Feliu Saserra; lema: Verge y Màrtir.—108. La Pedregada; lema: Treball y diligencia.—109. Idilis; lema: Vida.—110. La comtesa de Prades.—111. Flors y espines; lema: Un sacrifici.—112. Profanació; lema: J'oubliais que vous faites la guerre, etz.—113. Palemon.—114. Dels temps feudals; lema: ***—115. Les ombres; lema: Nort.—116. Goigs en honor del Ven. Pere Almató; lema: Saserra.—117. Catalunya; lema: ¡Dolsa patria meua!—118. La Veu del Orfenet; lema: Mater pro matre.—119. L'Iglesia Vella; lema: Recorts del meu poble.—120. Rondalles y Cansons; lema: De la terra.—121. Notes d' estiu; lema: Del meu Dietari.—122. Getsemaní; lema: † † † — 123. La fi del pintor Hernreu; lema: Bellesa.—124. L'anell nuvial; lema: Idili.—125. ¡Visca la Patria!; lema: ... estimèmla ab tot el cor!—126. Plany; lema: Lo que se'n va.—127. A la Verge de Montserrat; lema: Pomell. — 128. Coll-Pregon; lema: *—129. Sonets vegetals; lema: Produxitque Dominus Deus de humo, etz.—130. La mitxdiada; lema: Volateig.—131. Parafrasejant; lema: Del "Canticum Canticorum".—132. Posta de sol; lema: Amor.—133. Los tres amors; lema: Sonets.—134. De mala sanch; lema: Cobarts... què us ha fet en Casanova.—135. Belleses del Monestir; lema: Notes cullides al vol.—136. La badía; lema: La bona vita.—137. Dos sonets; lema: Estela.—138. Fantasíes; lema: Somniant.—139. La fugida del Rector nou.—140. La perdiu roja; lema: Los apòstols de Deu son pescadors, etz.—141. Mater inviolata; lema: ¿Quina es la meva fortalesa per esperar encara etz.—142. La font d'en Gerri; lema: ¡Bebèu, bebèu si us plau... etz.—143. Violes.—144. Vox populi vox Dei; lema: La Pedra de la Senyora.- 145. Vi vell; lema: Sacros auros recludere fontes.—146. Antigues.—147. La Verge blanca; lema: Redemptrix.—148. Nit d'estrelles; lema: Joguina.—149. A la Reyna del meu cor; lema: Si en l' albor d' aquest nou dia...—

150. Pasqua Florida; lema: Vidamor.—151. Lletra desclosa; lema: Retrospectiva.—152. Rondalla; lema: La penya del Moro.—153. Cants de Patria; lema: Prop es el dia de vessà sanch noble, etz.—154. Preludi; lema: Nit.—155. Misericordia! lema: Frech a frech.—156. Flors ofertes; lema: Tota pulchra est Maria.—157. Cansó de Primavera; lema: Llumi-nosa.—158. Apuntacions.—159. La Curació del Bergant.—160. L'enigma; lema: Prech.—161. Troballa del amor; lema: Per sempre t'haurás fos.—162. Idili d'amor; lema: Contra Enveja Caritat.—163. Balada negra; lema: Claror de cels.—164. Mare y Filla; lema: Estimèuvos, son germans.—165. La lluerna; lema: Benaventurats els qu'estiman.—166. Relligioses; lema: Aplech.—167. Al entorn dels Evangelis; lema: Sonets.—168.—La nostra Seu; lema: Si n'ha vist, de coses, la nostra Seu etz.—169. Tronch; lema: Les eugues.—170. La espiga; lema: Del segador.—171. Vagant pel Montseny; lema: Varia.—172. El captayre.—173. El despreci; lema: Descubriment.—174. Sufriment; lema: Del Senyor.—175. Sensitives; lema: Notes.—176. Tochs d'amor; lema: Campanades.—177. Montserratines; lema: Impresions.—178. Els cants de la vida; lema: Es l'honor qui canta.—179. La Reyna de la Festa; lema: Ofrena. — 180. La Pecadora; lema: Jesús.—181. El gènit de les roques; lema: ¡Natura! ¡Llibertat!—182. Quadret; lema: Kgaroç naí Bia.—183. Redempció; lema: Et Verbum caro factum est. (S. JOAN.)—184. Gloria pòstuma; lema: Esbós de novela.—185. A una Reyna; lema: De la festa.—186. La Mística; lema: La bella giovenetta—Ch' ora e dona. (PETRARCA.)—187. Càntich a María; lema: Fecit mihi magna qui potem est.—188. Diumenge de Rams; lema: Hossana al Fill de Deu.—189. Les eternes recordanses; lema: Fragments d'un llibre qui may mor.—190. Cobles en llohansa del Venerable Màrtyr de Christ Fra Pere Almató; lema: Planter de Sants, oh vigatana terra, etz.—191. Al cim de la montanya; lema: Idili.—192. Els jays de ca'n Pona: lema: Negrura.—193. Dues llegendes; lema: Verge de Misericordia.—194. Ratxada; lema: Novela.—195. Quadret; lema: Del natutal.—196. Comiat; lema: Anyoransa.—197. Meditació; lema: Les ones.—198. L'ermità Pau; lema: Ave María.—199. Crepuscles; lema: Melangía.—200. Elegía; lema: O figure dei tempi assai lontani. (G. D' ANUNZIO.)—201. El Poeta als Pobres; lema: Consolatrix aflictorum.—202. La cam-

bra de la verge; lema: Modalitats.—203. Rosalía; lema: Tempora mutantur.—204. Les tres germanes; lema: Anyoransa.—205. Pavía; lema: El poeta català y valent guerrer Francesch Aldana etz. — 206. Entre la vida y la mort; lema: Anorreament.—207. Roses; lema: Tríptich.—208. Conjugals; lema: Flor y fruyt.—109. La nuvia; lema: Semblava un àngel.—210. L'Oració del Hort; lema: Primer Misteri de Dolor.—211. Ester; lema: Del llibre immortal.—212. En el mont; lema: La estrella.—213. Tradició Barcelonina; lema: Fides.—214. Les flors del Montserrat; lema: ¡Tot per la Moreneta!—215. De Montanya; lema: ***—216. Quan la ploma als dits tingueu, cerquèu sempre un noble fi; lema: Quadro fantàstich Líric, titulat "Visió del Poeta„.—217. Estima a la teva Patria com a la teva mare; lema: Quadro dramàtich patriòtich, titulat "La Marxa„.—218. Les Cigales d'or; lema: Per una viola, per una violeta, etz.—219. Goigs en alabansa del Venerable Màrtyr de la Iglesia P. Pere Almató del O. del P. S. D.; lema: Vos ne sou com Roma canta, etz.—220. Salve!!!—221. El joglar de la Mare de Deu; lema: Tradició. — 222. Desvari; lema: A la meva estimada.—223. Flors del cor; lema: Al aymat.—224. Al Temple de la Sagrada Familia; lema: Oda.—225. Lo deu del Mal; lema: Redempció.—226. Del cor; lema: Videta mía.—227. La Senyora; lema: Trànzit.—228. La visió de Gethsemaní; lema: Transfer calicem istum. (Luc. xxii, 42.)—229. Dins la basílica; lema: Laus.—230. Canidia; lema: S. P. Q. R.—231. La torre d'ivori; lema: Turris eburnea.—232. La llissó de Diofant; lema: Sofrosinia.—233. Odes d'Horaci; lema: Credite posteri! (Oda xix, llibre ii.) 234. Ciutat; lema: La Catedral.—Lo Monument.—Posta de Sol.—La Ciutat vella.—En lo Museu.—235. Tardes de sol; lema: Vida.—236. Preparació pera conservar una bona flor; lema: Virtut.—237. La Primavera; lema: Flors.—238. En el jardí; lema: Soletat.—239. Lo vol de l'ànima; lema: Sursum.—240. Pel Novembre; lema: No vull...—241. Sàtira; lema: Per tu...—242. Elegía; lema: Oh la soletat de les montanyes.—243. Les lluernes de Babilonia; lema: Obertura poemàtica.—244. Passió y mort; lema: ***—245. Fructidor; lema: ¡Oh terra; mare terra!—246. Del Terror; lema: Ayguafort.—247. Lo carrer del Regomir; lema: ¡Ay carrer del Regomir qui t' ha vist, etz.—248. Carreus y Pergamins; lema: Si no voleu que jo estimi'l

meu recó, etz.—249. Per avall de Catalunya; lema: Divina llum.—250. La Pastora Catalana.—251. Englantines; lema: Catalonia.—252. Varia; lema: De Montanya.—253. Lo Cant de la Impietat; lema: Ilion, Ilion, fatalis incestus, etz.—254. Camperola; lema: Qui no vulgui pols...—255. Els Jochs; lema: Margarida.— 256. La esposa al espòs; lema: Tout passe... ou passera (SONIA).—257. Dol; lema: ...in domum refugii.—258. Les bodes del poeta; lema: Nuptiæ si funus. —259. Enveja!; lema: Quadret en prosa. —260. Lo Castell; lema: ¡Ave fenix!.—261. La Primera Comunió del mes petit; lema: Salvadoret.—262. La Prometensa; lema: Fides-Amor. —263. Desconsolada; lema: Amor.—264. La Tradició; lema: ***—265. Babylonia; lema: ... perque terra es aquesta... etz. —266. El plor de l'aymada; lema: L'amaro lacrimar che voi faceste.—267. La vinya de Jesús; lema: Ego sum vitis vera.—268. ¡Llibertat! lema: Bon cop de fals.—269. Troba d'amor; lema: A l'aymía.—270. Ideal d'amor; lema: Nocturn.—271. La Fè de Catalunya; lema: Per esser gran avuy te despertaràs... etz.—272. L'enamorat de la mar; lema: Talis vita finis ita.—273. A Tarragona; lema: Reflecteix lo verb llatí en la terra que trepitjas.—274. Ella; lema: Humano capiti cervicem pictor... etz.—275. A una Verge montanyesa; lema: Ningú coneix lo que'm mata.—276. Trànzit; lema: D'un llibre de recorts.—277. Foch; lema: Any LXXIX c. de C.—278. Mulicramor; lema: Conversa. — 279. De l'Epopeya; lema: ¡Pro Patria!.—280. La badía llevantina; lema: Febus. —281. Nos ab nos y lliures tots.—282. Sonets; lema: Mens blanda in corpore blando.—283. ¡Germanastres! lema: Aspra tenzon.—284. Psalm de Jovenesa; lema: En la nit odorant de tarongers.—285. Trescant pels cims; lema: ¡Oh llibre obert de la Natura etz.—286. El Pas del Ter. — 287. Sant Miquel del Fay; lema: Patria.—288. Judas; lema: Roig de mal pèl. —289. La Fada de la montanya; lema: Jamay viurà be, senyora... etz.—290. El Fill de la Nit; lema: Per munt enllà.—291. Salabroses; lema: En faci de la mar... (MISTRAL. CALENDAU.)—292. Prismes; lema: Ne si ne no nel capo mi tezona. (DANTE.)—293. Lo cant del taxik; lema: Ressoni sempre el místich honover.—294. Festa catalana; lema: Salus infirmorum.—295. Eliseu; lema: Terrible esguart.—296. Col·loqui; lema: In meditatione mea exardecet ignis. — 297. Lluyta (Fragments d'una novela) lema: Jo vaig vèurel tremolar...

etzètera.—298. La Corona d'Aragó; lema: Sanch.—299. La Llegenda d'un avall; lema: Amor y patria.—300. La fi de Jerusalem; lema: Trista profecía.—301. Al peu de la Senyera; lema: Bandera, santa bandera etz. (GUIMERÁ.)—302. Herodías; lema: Tradició.—303. Hivernenca; lema: Aniversari. —304. ¡Pobra mare! lema: Llegenda.—305. Tot... tot s' ho emporta el vent; lema: Desengany. — 306. Patria; lema: ... ploran y gemegan.—307. Verge de Montserrat; lema: ... un cel blau.—308. Jesuset; lema: ... millor que al cel.— 309. Los pins de fangas; lema: ... fou preferida.—310. Recorts; lema: Un recó en ton fossar.—311. Visió; lema: Musa Catalana.—312. Goig y dolor; lema: Fides.—313. Les flors del jardí català; lema: Com pel Maig la clavellina... etz.— 314. A mon germà; lema: Reflexió.—315. Elogi del Desitx; lema: Fantasía.—316. Som els convensuts; lema: Als... al tres.—317. El triomf de la carn; lema: Sensualisme.—318. La Verge de ma filla; lema: Fè-Amor.—319. Les "gitanes„ del Vallès; lema: La Rosina 'n fou "gitana„, la mellor de Castellar.—320. Amor; lema: Sine visitatione tua vivere non valeo.

S'han rebut tres composicions que no han sigut admeses per no venir ab les condicions fixades en el Cartell de Convocatoria.

ACTA

En la Ciutat de Barcelona als sis díes del mes de Maig del any 1906. Constituhit el Consistori dels *Jochs Florals* en l'edifici de la Llotja del Mar pera celebrar en sa gran sala la festa anyal de la institució dels Jochs Florals en l'any 48 de sa restauració; s'han reunit, a les onze del matí, hora senyalada pera comensar l'acte, les Autoritats y Corporacions convidades a la Festa, que seguexen:

L'Excm. Ajuntament, en corporació, presidit per l'Il·lustríssim Sr. Primer Tinent d'Alcalde N'Hermenegild Giner de los Rios, ab els Iltres. Regidors Srs. Cararach, Pijoan, Duràn y Ventosa, Peris, Valls y Vicens, Ventosa, Rahola, Sagarra, Rovira, Bastardas, Puig y Alfonso, Lopez, Roca, Rogent, Galí, Nubiola y Fuster.

La Excma. Diputació Provincial, representada per l'Excelentíssim Sr. President En Joaquim Sostres, y'ls Ilustres Diputats Srs. En Lluís Pericas, En Jaume Brutau, y En Jaume Cruells.

L'Iltre. Sr. Dr. En Sebastià Puig, Pbre., Canonge de aquesta Santa Iglesia Catedral Basílica, en delegació del Emm. y Rvdm. Sr. Cardenal Casañas, Bisbe de la Diòcessis.

Delegacions de les Reyals Academies de Bones Lletres y de Ciencies y Arts, Ateneu Barceloní, Societat Econòmica Barcelonina d'Amichs del País, Foment del Treball Nacional, Academia de Jurisprudencia, Academia y Laboratori de Ciencies Mèdiques, Cambra de Comers, Societat Barcelo-

nina d'Amichs de la Instrucció, Centre Excursionista de Catalunya, Junta Permanent de la Unió Catalanista, Lliga Regionalista de Barcelona, Orfeó Català, Estudis Universitaris Catalans, Col·legi de Procuradors, Associació Protectora de la Ensenyansa Catalana, Lliga Espiritual de Nostra Senyora de Montserrat, Ateneu Obrer del Districte segon, Consistori dels Jochs Florals de Lleyda, Centre Català de Buenos Aires, y moltes altres representacions d'entitats literaries y catalanistes, un considerable nombre de senyors Adjunts, el Sr. D. Albert Rusiñol y Prats, Diputat a Corts pel districte de Vich; Dr. D. Enrich W. Fernandez, literat y escriptor de Colombia, y altres distingides personalitats en les Lletres, Arts y Ciencies.

La Sala de la Llotja, empaliada ab la ornamentació de costum, estava plena de gran concurs, figuranthi moltes dames y damiseles.

A poch d'haver sonat les onze, als acorts de la música municipal, comensà l'acte, ocupant l'estrado, situat al cap de la sala més proper al Pla del Comers, les autoritats, el Consistori dels Jochs Florals y les representacions y delegacions abans dites.

Oberta la sessió ab les paraules "Comensa la festa", dites pel senyor tinent d'alcalde N'Hermenegild Giner de los Rios, qui presidí l'acte,'l Rvnt. En Miquel Costa y Llobera, prebere, president del Consistori, llegí'l *Discurs presidencial* (I), interromput molt sovint pels entusiastes aplaudiments del concurs.

L'infrascrit Secretari donà lectura de la *Memoria* (II) y del Veredicte del Consistori, dedicant un sentit recort als adjunts, als literats, artistes y més distingits fills de nostra terra que durant la darrera anyada han passat a mellor vida, fent especial memoria del escriptor castellà En Joseph María de Pereda.

Seguidament, obert el plech corresponent a la composició premiada ab la *Flor Natural,* que porta'l núm. 200, *Elegia,* lema: "O figure dei tempi assai lontani. *(G. D'Annunzio)*", resultà esserne guanyador En Francisco Xavier Viura, qui, acompanyat dels Mantenedors En Ferran Agulló y En Joaquim Miret y Sans, feu entrega de la *Flor,* que consistía en una toya de *Narcissus Poèticus,* (familia de les *Liliacees,* que viu als prats de Cerdanya), lligada ab una rica llassada

dels colors nacionals catalans, a la gentil damisela Carme Amat y Matas, acompanyantla, entre'ls aplaudiments de la concurrencia, al setial que tenía preparat, sota dosser, en lo lloch d'honor del estrado.

Proclamada pel President del Consistori la Reyna de la Festa, y després que l'entusiasme del concurs hagué acabat ses manifestacions d'aplauso, se llegí la poesía premiada (III) pel Sr. Tor y Desheures, actor dramàtich, essent rebuda la composició premiada ab gran picament de mans.

L'*Accèssit*, únich concedit al premi de la *Flor*, l'obtingué la poesía núm. 245, *Fructidor;* lema: Oh terra, mare terra (IV), resultantne guanyador En Manel Folch y Torres, qui fou molt aplaudit al passar a recullir l'*Accèssit*. Aquesta composició fou llegida per l'autor.

No haventse concedit el premi de la *Englantina d'or,* se proclamà que l'*Accèssit* l'havía guanyat N'Eduart Girbal y Jaume, per la composició núm. 23, *Jaume de Mallorca* (de la colecció *La Jaumada,* (V) havent sa lectura estat rebuda ab picaments de mans.

La *Viola d'or y argent* no fou concedida y's declarà per l'infrascrit Secretari'l nom del autor qui obtingué'l *primer Accèssit* (VI) a dit premi, resultant ésser En Gabriel Alomar, per la composició núm. 229, *Dins la Basílica,* lema: Laus. Com s'havía fet ab l'accèssit a la Englantina, se llegí la composició per En Ferràn Agulló, essent aplaudida.

Del segon *Accèssit* a la *Viola,* (VII) resultà esserne guanyador En Manel Folch y Torres, per sa poesía núm. 221 *El Joglar de la Mare de Deu.* Lema: Tradició.

El premi de la *Copa Artística* (VIII), fou guanyat per En Joseph Morató, per son tréball senyalat ab el núm. 290, *El Fill de la Nit,* lema: Per món enllà.

Seguidament se procedí a obrir els plechs que contenían els noms dels autors qu'han obtingut els *Premis extraordinaris,* resultant que del ofert per la "Lliga Regionalista de Sabadell", ne fou guanyador En Manel Folch y Torres, per la poesía núm. 246, *Del terror,* lema: Ayguafort. (IX) Llegí la poesía son autor, qui fou ovacionat.

El del "Centre Català" de Santiago de Cuba, l'obtingué En Joseph M.ª Folch y Torres, per la composició núm. 244, *Passió y mort,* lema: * * * (X). Al esser proclamat aqueix autor, ressonà un llarch aplaudiment, en demostració de la

anyoransa que per ell senten els bons catalans, per trobarse expatriat. Corresponent a aytal manifestació de simpatía, donà les gracies, ab sentides paraules, a nom del ausent, son germà En Manel Folch y Torres.

Del premi ofert per l'Excm. y Ilm. Sr. Bisbe de Vich, resultà esserne guanyador el Mestre en Gay Saber, Iltre. senyor D. Jaume Collell, Pbre., per els *Goigs en llahor del benaventurat màrtyr Pere Almató,* lema: Cingunt tempora laureis (XI), composició senyalada ab el núm. 32. L'autor fou aplaudit.

Finalment, del premi ofert per la Lliga Espiritual de Ntra. Sra. de Montserrat, ne fou guanyador En Francisco Xavier Viura, per la composició núm. 320, *Amor,* lema: Sine visitatione tua vivere non valeo (XII), havent sigut molt aplaudit son autor.

Guanyà l'*Accèssit* a dit premi'l Rvnt. D. Joseph Paradeda y Sala, Pbre., ab sa poesía *Corpus,* lema: Charitas (de la colecció *Violes),* núm. 143. (XIII).

No haventse adjudicat més premis ni accèssits, abans de donar per acabada la festa, el Mantenedor En Lluís B. Nadal llegí'l parlament de gracies (XIV), que fou escoltat ab gran interès pel concurs, y llargament aplaudit.

El Sr. President En Gumersind Giner de los Rios, donà per acabada la festa; y devallà de son trono la Reyna, acompanyada pels representants de les Autoritats, Consistori, Corporacions y Adjunts, entre'ls aplaudiments y'l cant dels *Segadors* de la concurrencia.

Axís s'es celebrada enguany la Festa dels Jochs Florals.
De lo qual se'n forma la present acta.

Pompeu Creuhet
Secretari

I. — DISCURS DEL PRESIDENT DEL CONSISTORI, *Rvnt. don Miquel Costa y Llobera.*

II.—MEMORIA DEL SECRETARI DEL CONSISTORI, *D. Pompeu Creuhet.*

Senyores y Senyors:

Un solitari de les lletres, un contemplatiu de la poesía, sortit del acostumat recó pera ocupar la Presidencia als Jochs Florals de Barcelona, la ciutat més agitada,... ¿no es axò un contrassentit? A molts ho semblarà sense dubte; y per aquesta consideració no m'atreviría a ocupar aquest setial eminent, si la meua insignificancia no venía a demostrar que'ls Jochs Florals de Barcelona, a diferencia d'altres, no afreturan ni demanan el prestigi de cap figura política, perque ja'n tenen prou ab la virtut poètica del esperit qu'entranyan. Axí, donchs, la meua obscura condició pot servir pera fer ressaltar més la grandesa íntima d'aquest acte. Per axò precisament he pogut acceptar l'honor de poder presidir aquest Consistori.

Bé ho conexeu que l'acte present no es un simple certàmen com els altres que tot arreu se celebran. No se tracta aquí tan sols de premiar y aplaudir unes quantes composicions escullides y d'estimular ab modestes joyes alguns autors novells ò ja coneguts. Aquí hi hà qualque cosa més: hi hà'l solemnial reconexement, la fè de vida d' una llengua y d'un geni que la corrent de les centuries semblava eliminar: la llengua y'l geni de la familia catalana.

Y còm escau al primer diumenge de Maig la nostra festa! Tal volta aquells prohoms que la restabliren l'any 1858, al posarla al principi del mes de les flors, no pensaren sinó en

l'antiga costum y en lo apropiat del temps primaveral per una festa de la Poesía. Però, com l'instint poètich troba sempre relacions y harmonies més trascendentals de lo que's proposava, aquells restauradors, al escullir el primer diumenge de Maig pera aquest certàmen, afinaren un símbol. ¿No es veritat que dins la nostra institució tot diu y clama *primavera?* La profusió d'inapresos cantars, la multitut de cantors qui s'es feta incomptable com els esbarts de l'aucellada novella, un no sé què de frescal, solixent y encoratjador fins entre les boyres y amenaces de tormenta, les flors esclatant arreu demunt les matexes ruines... tot aquí fa l'impressió del temps gentil en que pugen les saves y se renova la vida de la terra. Celebrèm, donchs, aquesta Pasqua florida, considerant l'importancia de lo qu'ha ressucitat, axò es, la llengua y'l geni de la nostra rassa.

La llengua! Ho es ben be aquella augusta Princesa, primogènita del nobilíssim tronch llatí, la qual, festejada dels trobadors primer que cap de ses germanes, presidí les Corts d'amor y gentilesa. Ho es la matexa qui, destronada ja y desconeguda de ses germanes més venturoses, sols pogué viure pobrement a la pagesía ò servir a les ciutats per les feynes més humils y grosseres... Talment la contemplava desde aquest mateix setial, simbolisada en la mesquineta heroina d'una de nostres cansons populars, aquell Mestre qui tantes ne sabía, aquell incomparable Aguiló qui s'era armat cavaller defensor d'aquexa Senyora de sos pensaments, la molt noble y abatuda llengua catalana.

Y realment, senyors, poques llengües hi haurà qui de tan alt honor sían caygudes dins un abatiment tan absolut com la nostra, desdenyada y vilipesa, no sols dels extranys, sinó dels propis matexos qui pretenían de refinats y de doctes. ¿Què no s'ha dit contra aquesta parla? L'han calificada d'incivil y grollera, d'incapàs pera expressar tota elevació y cultura... com si la baxa rudesa li fos connatural, y no conseqüencia necessaria de la servil condició a que's trobava reduhida. ¿Quín altre idioma, posat en la matexa condició, no s'es deformat y envilit més fins a convertirse en patuès corrupte? Ah! la nostra llengua, ni sols en son major abatiment, ha perdut may el caràcter llegítim de sa originaria noblesa, per més que, ja captant, empobrida, apedassava ab drap foraster els esquexos de sa propia vestidura... Y miràula

avuy, tot just alliberada de la miseria y de la afronta per l'esfors y l'enginy de fills seus generosos, com rumbeja ab natural elegancia, no sols les recobrades joyes de pubilla pagesa, sinó també les senyorívoles pompes de gran dama, caminant segura y no gens encongida, axí ab el tràgich coturn com ab el rossegall magestuós de l'epopeya. Es un fet que no cab negar ni contradir: no hi hà altesa literaria ahont la nostra llengua ja no abasti.

Tanta es l'evidencia del fet, que'ls matexos adversaris del nostre idioma ja no s'atrevexen a negarli condicions de poder y energía. Pera impugnarlo ja se contentan en atribuhirli una absoluta duresa y aspror intolerable. No negaré que la nostra parla es més tost intensa que sonora, més be cantelluda y enèrgica que mòrbida y suau. Però, com es tan intensament expressiva, no li mancan inflexions amorívoles y dolses sempre que lo tendre del sentiment ò lo placèvol de l'idea ho reclaman. Oh! ¡còm flueix eufònich el nostre antich llenguatge dins l'estil sossegat dels incomparables cronistes y dins la prosa substanciosa d'un Lull ò un Eximenis! Y si volem exemples contemporanis, ¿no es veritat que podem retreure poesía catalana tan suau y tan dolsa *com rieró de mel,* pera usar la matexa frase del místich poeta dels *Idilis?* ¿No es veritat que del propi Verdaguer, del insigne Aguiló y d'altres, ne podem recullir pàgines de prosa tan flúida y galana qu'es digna certament de les llengües més exquisides y cultes? Si la nostra parla apareix sovint com aspra y revescosa, no es, donchs, per culpa d'ella, sinó per culpa d'aquells escriptors que la malmenan. Molts son encara'ls qui sense conèxerla prou se'n volen servir, lligantla al jou de lleys y formes que, essentli extranyes, la violentan y, per lo mateix, la fan indòcil y pura.

Però, encara concedint que la nostra llengua sía més aspra y ferrenya que ses germanes, ¿l'haurèm de creure inferior a elles per tal motiu? Ah! nó, certament. Un idioma no's deu avalorar per la simple sonoritat acústica, per l'afalach de les orelles, sinó principalment per la seua virtut y potencia expressiva. Perque, senyors, l'obgecte del llenguatge articulat no es certament fer música (pera axò tenim els rossinyols, els intruments y les orquestes); sinó que l'obgecte del humanal llenguatge es comunicar les idees y'ls sentiments ab tota la eficacia y justesa possible. Segons aquest concepte

essencial del llenguatge, que ningú pot contradir, un idioma serà més excelent conforme sía més expressiu. Ara be: desde aquest punt de vista claríssím, ¿quí no descobreix ja la excelencia y perfecció de la llengua catalana?

La intensitat expressiva es el caràcter propi d'aquest idioma. La frase hi adquireix una precisió perfecta ab l'ús d'aquelles partícules *(en, ne, hi)* ab les quals tantes vaguetats y circumloquis s'evitan. Per altra part, si convé donar la impressió de lo imprecís, no mancan mots oportuns, com *gayre* y *forsa*. Aumentatius y diminutius de significació acariciadora ò despectiva ne fa la nostra llengua ab tanta profusió com la italiana. Com aquesta també posseeix la riquíssima facultat de formar verbs arreu dels adgectius y substantius que's vulla. Axí podem pintar "l'esbart de corbs *negrejant* sobre la neu que *blanqueja.*„ Axí'l venerable Milà pogué escriure: "¿Quína ciutat *torreja* sota l'Oroel?„ ¿Y no es veritat qu'aquesta sola paraula *torreja* té més poder sugestiu que tota una descripció? Es també ventatja del nostre parlar la possessió d'aquells verbs indicadors d'un estat (com *seure, jaure)* que altres idiomes han de traduir per un circumloqui. Oh! y en la formació de paraules compostes el català té la potencia màxima entre'ls idiomes neo-llatins, acostantse per aquest aspecte a la potentíssima llengua germànica. ¿En quin altre parlar neo-llatí pot dirse *corprès*, *ullferir, colltòrcer* y tantes expressions com aquestes que intensifican poderosament l'estil popular ò literari? Que s'alabin en bona hora altres idiomes, creyentse de major riquesa per possehir més abundancia de sinònims: jo seguiré persuadit de que no es riquesa major tenir dèu paraules pera expressar una matexa cosa y en cambi trobarse ab coses pera les quals no's té cap paraula, anch que síen coses tan íntimes com *anyorarse,* ò tan necessaries com *dinar*... Ah! no'n dubtèu, senyors: la llengua catalana, possehint tanta eficacia expressiva, té lo que principalment dona valor y mèrit efectiu a un idioma: es, per tant, una llengua de magnífiques condicions literaries. Cal, emperò, estudiarla en sa protèica varietat, cal penetrarne l'índole qu'a través de tantes variacions es la matexa, cooperant axí a l'harmònica reintegració del parlar catalanesch, obra que ja tenim impulsada pel senzill heroisme d'un apòstol, com es Mossen Alcover! Sols axí recobrarèm la nostra herencia filològica ab tota sa plenitut de vo-

cabulari. Sols axí la recobrarèm ab tota la independencia de sa propia sintàxis, qu'essent tan clara y precisa com la francesa no està lligada al jou inflexible del ordre que anomenan llògich. El día en que tal reintegració serà feta, aparexerà admirable de forsa, de gracia y d'expressiva bellesa'l *verb consubstancial* de la nostra rassa dins el consistori dels idiomes indiscutibles; y a les hores tindrà ressò universal el crit entusiasta qu'ara ja sent brollar de vostres cors: Visca la llengua catalana!

Mes cada llengua indica un geni, un esperit d'inspiració distinta dins el gran conjunt del llinatge humà. Aquest geni, que cada llengua ò rassa té en potencia, arriba ò no arriba a la seua eclosió, segons les circunstancies; y axí, mentres a uns pobles ni tan sols consegueix aponcellar, a uns altres floreix esplèndit y abundosament fructifica. El geni de Catalunya al aponcellar gentil de la *Gaya Ciencia* y sa literatura mitgeval, entre'ls plansons de llorer de ses cròniques y gestes, entre les tanyades de roure de ses lleys y monuments admirables, prometía una expansió vigorosa, ben caracterisada y plena del agre del terrer. Però a la tombada del segle xv, per causes prou conegudes, aquell geni's corsecà, y emmustiantse ab l'idioma tota l'ufanía de la rassa, ja no més resistí, despullada, la duresa de l'antiga soca... Mes hèusaquí que de l'antiga soca resistent brostan tanyades noveles, aponcellanthsi de bell nou les esperanses que'l mal temps esfullà abans que fessen el fruyt que prometían... ¿Granarà aquesta vegada l'esplet de la nostra sava qui torna sentir la primavera? ¿Donarà Catalunya aquesta volta son contingent definitiu a l'obra de l'universal cultura? Ah! senyors: jo no soch profeta ni fill de profeta; però be puch assegurar que aquí's respira l'esperansa, profusament espargida per l'actual florexensa del geni català en les diverses branques de la elevació humana.

Lluny de nosaltres el mesquí *chauvinisme* de creure tot lo de casa superior a lo de fòra y ja definitiu. Reconeguèm en bona hora que la nostra renaxensa, com tota renovació laboriosa, té molt de vacilant, de provisori, d'imperfet... Mes. cal reconèxer també qu'aquesta renovació, en mitx de ses deficiencies, va produhint obres en que's manifesta plena de forsa y d'embranzida. Una renaxensa que té poetes com un Verdaguer, pensadors com un Torres y Bages, artistes

com un Gaudí, ja té probes suficients de vitalitat potentíssima y de glorioses esperanses. Una literatura ahont en poch temps aparexen obres com *Marines y boscatges* d'En Ruyra y la *Llegenda de Jaume 'l Navegant,* ahont se donan en pochs mesos maravelles tan fortes com *Solitut* y tan exquisides com els *Fruyts saborosos,* ja'n té prou pera imposarse. Mes, pera un rebre la impressió de la renaxensa catalana, no cal ni tan sols estudiarne les produccions: basta arribar aquí y obrir els ulls ab senzillesa, nèts de prejudicis odiosos ab que tot se desfigura. L'extranger desapassionat qui entra per primera volta dins aquesta Barcelona, *cap y casal de Catalunya,* ja'n reb tot d'una la impressió de forsa, de crexensa, de jovenívol encoratjament. Si ell sab veure y sentir, ja destría ben aviat, entre la pompa de construccions vulgars y pretensioses, gentils audacies de caràcter indígena, reveladores d'una forta arquitectura novella, que rebrà sa magestàtica corona quan dominin sobre la dilatada ciutat les excelsituts de la *Sagrada Familia.* Si l'observador sab veure y sentir, entre tota aquesta agitació y plètora de vida, descobrirà la forsa íntima, l'impuls inicial que tot ho promou y sustenta. Es el *Genius loci,* l'esperit local d'aquesta dura y noble terra. Ah! tots aquells que voldrían una Catalunya rica y plena, pol·lent y gloriosa, però sense esperit local, pretenen lo qu'es contradictori. Voldrían que l'arbre seguís florint y fruytant ab les arrels tallades; voldrían que l'organisme seguís plè de vida y forsa, després d'arrencarli'l cor; voldrían que visqués el còs expulsada l'ànima que l'informa. L'ensopiment del esperit local ja produhí a Catalunya l'ermàs de tres centuries estèrils a tota cultura superior. ¿Què produhiría ara la extinció absoluta del mateix esperit? Si aquesta rassa ha de fer qualque cosa més que industria y comers, cal que susciti la potencia del seu geni, qui ja dona de sí tan bella mostra.

Oh! sí:'l geni de Catalunya va pujant. Y si ara qualqú gosava dir que la nostra poesía decau, per lo que sembla resultar del present certàmen, jo li respondría qu'un certàmen no representa tota la producció y que, al ferse la tría de un caramull de perles, sovint les més valioses, com que tenen major pès, no son les primeres en sortir a la superficie. Dins la matexa progressió ascendent de la joventut ò de la primavera, sovint se troban moments d'apariencia desmayada y

tristor descoratjadora; però aquexes depressions passatgeres no aturan l'avens de la primavera ni de la joventut. Tenim coratge!

La renaxensa catalana es avuy un fet tan gloriós com impossible de negar. Donchs, ja no necessita rès més pera imposarse a tothom. ¿Quí podría arrogarse la facultat de destruhirla? Ah! senyors: el simple fet de la existencia es ja un títol suficient pera'l dret a la vida. Es més: si Catalunya matexa determinava renunciar el seu geni, el seu esperit, sa propia personalitat, no li assistiría may el dret de fer tal renuncia... perque, ja ho sabeu, ningú té dret al suicidi!

Visca, donchs, el geni renaxent de la familia catalana! Però visca de tal manera que vaja realisant la noble trilogía qu'es lema dels Jochs Florals: *Patria, Fides, Amor!* Que la Patria s'afirmi com el solar de l'avior, destinat a perpetuarne les glories, armonisant el llegítim avens ab la tradició venerable y respectant pera obtenir respecte. Que la Fè hi sía principi vital, no ja aquella confiansa buyda qu'un altre any fou aquí preconisada, sinó aquella Fè senzilla y forta com lo eternal, la qu'es principi y arrel de salvació de les ànimes y dels pobles. Que l'Amor s'hi escampi com aglutinant fort y suavíssim de la familia y de tot el còs social, y cloga ab sa balsàmica unció les ferides obertes per hont respira l'odi de classes, productor de tanta destrossa...

Patria, Fè y Amor! ab aquesta invocació vull acabar aquí mon parlament, que ja n'es hora. Y ara distribuhíuvos, flors; veníu, poetes!

He dit

SENYORS:

No seràn pas els Jochs Florals d'aquest any d'aquells que marquin fita en el desenrotllament de la institució. Feta la primera tría, entre les 320 composicions que s'hi presentaren, ja'ns adonarem y dolguerem desseguida de lo migradet de la cullita. Després, feta una selecció, dictarem, per unanimitat, el següent veredicte:

PREMIS ORDINARIS

Flor natural.—Premi. Núm. 200. *Elegía.* Lema: O figure dei tempi assai lontani.—G. DE ANNUNZIO.

Accèssit.—Núm. 245. *Fructidor.* Lema: ¡Oh terra, mare terra!

Englantina d'or.—Premi. No s'adjudica.

Accèssit.—Núm. 23. *Jaume de Mallorca* (de la colecció "La Jaumada".)

Viola d'or y argent.—Premi. No s'adjudica.

Accèssit primer.—Núm. 229. *Dins la Basílica.* Lema: Laus.

Accèssit segon.—Núm. 221. *El joglar de la Mare de Deu.* Lema: Tradició.

Copa artística, oferta pel Consistori.—Premi. Num. 290. *El Fill de la nit.* Lema: Per mont enllà.

PREMIS EXTRAORDINARIS

Un obgecte d'art, ofert per la Lliga Regionalista de Sabadell.—Núm. 246. *Del terror.* Lema: Ayguafort.

Una moneda d'or, oferta pel Centre Català de Santiago de Cuba.—Núm. 244. *Passió y mort.*

Un premi, ofert per l'Ilm. Sr. Bisbe de Vich.—Núm. 32. *Goigs en llahor del benaventurat màrtyr Pere Almató.* Lema: Cingunt tempora laureis.

Un premi, ofert per la Lliga Espiritual de Nostra Senyora de Montserrat.—Núm. 320. *Amor.* Lema: Sine visitatione tua vivere non valeo.

Accèssit.—Núm. 143. *Corpus.* Lema: Charitas (de la colecció "Violes".)

Els altres premis extraordinaris no s'adjudican.

Hem partit d'un criteri d'indulgencia y axí y tot no hem pogut salvar cap altra composició. ¿Ara, haurèm encertat la tría? Vosaltres ho haurèu de dir... La bona fè y l'interès no ens han mancat pas... Naturalment qu'a nosaltres nos han semblat millor les composicions qu'hem distingit ab més honrós premi... Naturalment que'ls accèssits els hem concedit a composicions que'ns han semblat superiors a les mencionades honoríficament... Y es per axò que prescindexo de rahonar el nostre veredicte. Perque, si no l'haguessem encertat, els meus arguments no us convencerían pas, y en cas d'haverlo encertat ja tota paraula hi es de massa...

Y donaría per acabada la missió del Secretari, si no fos costum dedicar en aquesta diada un piadós recort als bons catalans que desde la derrera festa'ns han dexat per sempre...

El día 14 d'Agost del any passat morí en aquesta ciutat, d'hont n'era fill, l'Emili Vilanova y March, el poeta de Barcelona, una de les figures més fortes y més originals del nostre renaxement literari. La invasió forastera que sofrim en tots els ordres de la vida y que tant ha contribuit a desviar els nostres amors, fou causa, ben segur, de que no acabés de ser ben popular,—ab popularitat forta, vull dir,—entre'l nostre poble, aquest gran, aquest indiscutible poeta del nostre poble. Ell, com ningú, l'estimà y conegué fins al moll dels òssos, y ell com ningú merexía esclatants manifestacions de

dol y de respecte... Barcelona ha perdut ab En Vilanova no a un fill predilecte, no a un escriptor notabilíssim: ha perdut tot axò y molt més encara: ha perdut al conexedor y comprenedor de la seva bona gent, de les seves pintoresques costums; al exaltador y sublimador de la seva parla; al seguidor dels seus típichs carrers y al enamorat fins de les seves pedres... Ha perdut lo que no tenen ni tindràn may moltes ciutats, per grans y monumentals y riques y orgulloses que siguin: ¡ha perdut al seu poeta!

Catalans! Barcelonins! Avuy, en aquesta festa tan nostra, dediquèm un recort al nostre poeta!... Evoquèm la seva dolsa figura de vellet enamorat y somniador, humilment perduda entre'ls vells carrers de la ciutat, y que'ls nostres ulls s'entelin y'ls nostres cors bateguin d'agrahiment y simpatía per l'home que tan hermosament sapigué estimar y y cantar aquesta ciutat de's nostres amors, aquesta Barcelona qu'es tan bona, tant si la bossa sona com si no sona!...

Desprès d'aquesta gran figura, quants y quants recorts ens venen dels que foren nostres mestres els uns, nostres companys els altres!... En Joseph Güell y Mercader, culte y serè periodista, antich corresponsal de *La Renaixensa* a Madrid; en Joseph M.ª Rabassa y Dalmau, periodista també, redactor de *El Diario de Barcelona* y colaborador d'alguns importants periòdichs de Madrid; En Joseph Ferrer y Mir, un dels fundadors del antich "Centre Català"; l'Anton Ferrer y Codina, autor dramàtich distingit; En Joseph Teodor Vilar, discret músich y compositor; En Joseph Mascaró y Capella, metge notable; En Manel Girona, fill de Barcelona, que no sols sapigué ferse rich, sino que demostrà tenir fondos conexements d'Economía política; En Celestí Barallat y Folguera, escriptor de gran cultura; l'Agapito Vallmitjana, esculptor de molta anomenada; lo Dr. Ramon Codina, químich, director del Laboratori de Medecina legal de Barcelona; lo Pare Climent Serrat, Superior general dels missioners del Cor de María, qual càrrech desempenyava desde 1899; l'Ilm. Dr. Sivilla, bisbe de Girona; En Jaume Nogués y Taulet, antich periodista barceloní y discret literat; Mossen Joseph Iglesias, autor d'una fidel y hermosa traducció castellana dels *Psalms* de David; En Ramon Bordas y Estragués, un dels considerats com a fundadors del Teatre Català; En Magí Pla y Soler, distingit jurisconsult; En Car-

les Angulo y Bertran, enginyer director de les obres del Port de Barcelona; En Pere Coll, actiu corresponsal de *La Veu de Catalunya* a París; En Pere Alcàntara Penya, clàssich poeta mallorquí, un dels primers llorejats en els Jochs Florals; l'Albert Cotó, músich compositor, autor de varies sardanes que s'han popularisat forsa; l'Eduart M. Vilarrassa, doctor en Sagrada Teología, notable predicador y escriptor distingidíssim, y tants y tants altres que farían inacabable aquesta dolorosa llista.

Y, finalment, recordèmnos també avuy ab simpatía de aquell gran escriptor que's digué Joseph M.ª Pereda, mestre en la prosa castellana, que formà part un día del Consistori dels Jochs Florals de Barcelona.

Y ara sí qu'es acabada la missió del Secretari... ¡Quín goig per vosaltres, frisosos com esteu d'escoltar la paraula dels poetes y de veure a la Reyna y de tot allò que fa més alegría en aquesta lluminosa festa de Maig!... Però jo us asseguro que ni la vanitat ni l'intent de cansarvos m'han posat la paraula als llavis... He comensat a parlarvos ab el propòsit fet de ser ben breu. Y si aquest treball s'ha allargat més de lo que'l vostre desix volía, espero que no me'n donarèu la culpa.

He dit.

FLOR NATURAL

III.—ELEGÍA, *de D. Francisco Xavier Viura.*

IV.—FRUCTIDOR, *de D. Manel Folch y Torres.*

PREMI DE LA FLOR NATURAL

ELEGÍA

O figure dei tempi assai lontani
(G. D'ANNUNZIO)

Els vells carrers de ma ciutat,
els vells carrers de Barcelona
tenen per mi un encant sobtat
que quan hi passo m'acarona.

Els vells carrers en fosquetat
quan ja l'hivern ens ha portat
ses llargues nits y sos curts díes
saben-me du'l recort aymat
de mes passades melangíes.

A la llum trista dels fanals,
ran de les cases empobrides,
plaume evocarhi'ls ideals
de les jornades esvahides.

Atrafegats van els passants
cercant les víes espayoses;
jo aymo més be'ls carrers humils
quan mes angoxes jovenils
tornan mes hores neguitoses.

Els vells carrers de ma ciutat
tenen per mi més recordanses,
tenen per mi un encant sobtat
que'm dona dolses anyoranses.

Tenen per mi recorts d'infant
y un dols caliu l'ànima hi troba,
un dols caliu que may tindràn
les víes de la ciutat nova.

Els vells carrers de ma ciutat
un jorn com may s'iluminaren,
fou aquell jorn per mi preuat
en que mos ulls vos hi esguardaren.

Fou aquell jorn en que us hi viu
per cop primer, madona mía,
en que hi passareu com somriu
de ma esperansa que floría.

En que us hi veya verginal
com en novella jovenesa,
com una càntiga estival
de mon hivern en la feresa.

Fou aquell jorn en que mon cor
sense conèxeus vos aymava,
fou aquell temps d'argent y d'or
en que mon ayma us desitjava;

temps de delicia y de penar,
temps de dolceses pressentides;
jo us el voldría consagrar
com un present de flors marcides.

Fou aquell temps embriagador
qu'ab son recort encar m'embriaga,
quan creya meva, de l'amor
la flor qu'encara se m'amaga.

Els vells carrers de ma ciutat
vostre perfum me'ls convertia
en un jardí may somniat
hont mon ensomni hi refloría.

Els infantívols recorts meus,
els meus recorts de jovenesa,
revolejavan gays y lleus
entorn de vostra gentilesa.

Pels vells carrers de ma ciutat
encar per l'ànima hi perdura
la dolsa y tendra magestat
de vostra angèlica figura.

Encar per l'ànima hi passeu
reverenciosa y recullida
y en la penombra us hi perdeu
com una imatge benehida.

ACCÈSSIT A LA FLOR NATURAL

FRUCTIDOR

¡Oh terra; mare terra

Desde'l marxapeu del rústech casal
¡quína immensitat hi es oviradora!
La jove s'atura a ran del portal
y pren uns posats de somniadora.

La jove es corpresa d'un esllanguiment
y mitxclou els ulls com enlluernada
desprès torna a obrirlos frèturosament
d'abastarho tot ab una mirada.

Y's sent com atreta per la plenitut
qu'arreu va esguardant tota commoguda
y frueix la joya d'una joventut
que per sempre més ja creya perduda.

S'ha ensonyat la plana sota'l sol batent
ab el reposar de la terra mare,
que de les angoxes del infantament
lassa y febrejant, malalteja encara.

Ha passat suara l'encès Termidor
coronat de llum, vestit d'alegría,
per valls y montanyes dexant l'abundor
com rastre fecond de la seva vía.

Ha passat suara ab l'assahinar
dels cavalls suats rodant sobre l'era,
y'l ritme monòton del cedacejar
del daurat forment que la sitja espera.

A la rerassaga hi axecan el vol
els bruns falziots d'indecises ales,
y al peu de les soques, borratxes de sol,
veyent com se'n va, s'han mort les cigales.

Encalsantli'ls passos Fructidó'ha vingut;
tot enriolat per la vinya tresca,
y furgant pels pàmpols, ab llavi golut
exprem dels rahims la ensucrada bresca.

De l'horta vehina un aroma intens
com d'un pebeter per l'espay s'exhala:
la fruyta madura s'esbrava en encens
y l'ayre'n presum perfumanthi l'ala.

La jove'l respira ab estrany dalit
y'l rostre colrat tot se li acolora;
un místich deliquì li soslleva'l pit
y un somriure suau sos llavis enflora.

Y's sent contorbada d'un entendriment
veyent fressejar la rossa llocada,
y ab sos dits pentina, manyagosament,
dels minsos anyells la tofa nevada.

Quan enlayre gira'ls ulls admirats,
ab la volior dels aucells s'encisa
que sovint se'n entran bo y aparellats
als nius a sopluig de l'ampla cornisa.

Joganers com ells, trescan els minyons
pel marge vehí que'ls hi fa denteta;
per hèuren ses mores y sos ginebrons
els més atrevits hi fan esqueneta.

¡Oh la gran sorpresa del encantament
per allò mateix que veu cada día!...
Una cansó vella que acostarse sent,
del estrany encís ja la revenía.

Com una bestreta d'aquella abundó',
al cor de la jove tot es benhauransa;
ohint la tonada d'aquella cansó,
se'l sent escomès de dolsa frisansa.

Es la cansó apresa del fadrí garrit
que del seu amor n'hagué la poncella;
avuy que la escolta venint del marit,
la sent més el cor que no pas l'aurella.

Y clava, tot d'una, l'esguart neguitós
en el sol que's pon rera les montanyes,
y pensa qu'es l'hora d'abrassà'al espòs
y dirli d'un fill que du a les entranyes.

ENGLANTINA

V.—JAUME DE MALLORCA, *de D. Eduart Girbal y Jaume.*

ACCÈSSIT A LA ENGLANTINA D'OR

JAUME DE MALLORCA

(De la colecció "La Jaumada„ núm. 23)

—Monsenyor, jo he errat ves vos, mas nou he contra fe; pero senyor, siu he nou cuyt haver feyt. E siu he feyt, senyor, es per mon foll seny e per mal consell, venchho esmenar devant vos, que de la vostra casa so e vulvos servir, per ço com tots temps vos he coralment amat: e so cert que vos, mon senyor, havets molt amat mi, e fets encara. E vullvos fer tal servey queus ne tingats per be servit. E met en poder de vos, senyor, mi meteix e tota la terra soltament.—*Jaume de Mallorca.*

—Si havets errat a Nos es greu car sots de nostra casa, pero errar e regonexer sa errada e smenar es cosa humanal; mas perseverar en aquella es malitia. E axi pus vos regonexets vostra errada, Nos vos haurem misericordia e merce, de manera que totes les gents conexeran quens havem ves vos misericordiosament e graciosa, vos empero metent en nostre poder soltament vos mateix e tota la terra per vigor de la executio.—*Pere d'Aragó.*

(Crònica, Ed. 1850, pàg. 215.)

—Lo rey En Jaume, pogué armar en Fransa un estol y trasladarse a Mallorca ahont hi envià lo rey En Pere, per Maig de 1349, altra armada que hi desembarcà tropes. Lo governador de la illa, Gilabert de Centelles, sortí al encontre de En Jaume, y en los camps de Luchmajor, se donà sangnanta batalla (25 de Agost) en la qual foren desfetes les tropes del rey mallorquí morint aquest en la brega, en la que peleà com un hèroe y

caygué com a valentíssim cavaller. Son fill nomenat també Jaume quedà presoner en la batalla.—(Aulestia, *Historia de Catalunya*, t. II, pàg. 135.)

—.... Senyor, ab correccio de la vostra Altea, seria viares quel pogues hom soterrar a la Seu honradament, que vuy mes no pot fer mal ne be... (Lletra de Gilabert de Centelles a Pere IV d'Aragó.)

En la volta del cel marca un àngel dotze hores.
Una veu de metall llensa al vent sa complanta
y per cims y fondals, ab cadencies sonores,
se desfà y esllangueix sa armonía geganta.

Lluchmajor dorm callat en la nit encalmada.
En sos camps embaltits dos exèrcits vigilan.
Ni un *alerta*. Ni un foch. Ni una trista balada.
Fins el vent s'ha adormit... Les estrelles titilan.

Esperant el combat qu'ha de durli'l nou día,
en sa tenda, despert, l'últim rey de Mallorca
sent el crit de son cor que li imposa exa tría:
—O la mort a camp-ràs, ò la mort en la forca!—

Expoliat sens mercè per un rey de sa casa,
en la posta sangnant del llegat de sos avis,
veu son fill adormit, abrassat a l'espasa,
ab l'acer sobre'l cor, ab la creu sobre'ls llavis.

Tot quant fassi es en và. S'ha apagat l'esperansa.
Els sospirs de son pit ja ni'ls sent quan els llensa...
Y la vista del fill li retreu a Constansa
que sospira com ell en el cor de Provensa.

Sols per ella la vol la corona perduda;
sols per ella ha gosat a regar de sanch l'illa;
y al recort amorós de la esposa abatuda,
rodolant en sos ulls una llàgrima brilla.

Lluny del mar, Fransa endins, en la serra deserta,
dalt de tot d'un castell que vigila tot'hora,
parpalleja'l llumet d'una cambra desperta
hont l'aymía reyal guayta'ls astres y plora.

Y la nit va passant, olorosa, estrellada,
com sentint greu pesar de cedir pas al día...
Ni un *alerta*. Ni un foch. Ni una trista balada...
Sols el cor exigint la fatídica tría:

—O la mort combatent, ò la mort en la forca!—
... Y en la pau de la nit, en la sombra més densa,
van petons y sospirs de Provensa a Mallorca,
van sospirs y petons de Mallorca a Provensa.

. . . .

... Y la Mort va venint... Y l'aubada comensa.

VIOLA

VI.—DINS LA BASÍLICA, *de D. Gabriel Alomar.*

VII.—EL JOGLAR DE LA MARE DE DEU, *de D. Manel Foch* y *Torres.*

PRIMER ACCÈSSIT A LA VIOLA D'OR Y D'ARGENT

DINS LA BASÍLICA

Laus

La cúpula se bada
com un gran càlzer d'or.
Tremolan en l'arcada
tonalitats de flor.
Un feix de llum rosada
penetra dins el chor,
pols viva y animada
qui en la capella mor.
Fineix la lletanía.
Profonda salmodía
per l'ayre va pujant.
Y sota'l presbiteri
respon al vell salteri
la turba suplicant.

Una espiral s'envola
del encenser brandant;
s'eleva serpejant
en blanca fumerola.
Sobre l'oneig del cant,
en calma se bressola
les voltes coronant
la pàlida aurïola.
Y en boyres de perfum
cobreix la viva llum

de l'esplendent sagrari;
giravoltant sotil,
sota el redòs tranquil
del temple milenari.

En el vitratge sant
floreix una vïola,
qui s'obre fulgurant,
immensa y tota sola.
El dia's va acabant,
y una gran ombra endola
del finestral gegant
la mística corola.
Per l'ignorat recó,
ressona en la foscó'
un eco de pregaria.
La llantia s'ha extingit...
S'acluca l'esperit
dins l'ombra solitaria.

SEGON ACCÉSSIT A LA VIOLA D'OR Y D'ARGENT

EL JOGLAR DE LA MARE DE DEU

Tradició.

**Petit y estrafet,
ensorrat d' espatlles,
l'un peu ranquejant,
no prou segur l'altre,
ben be es l'histrió
més lleig del reyalme.
Si no fos prou lleig,
le'n fa més encara
son galan vestit
tot de coloraynes,
d'aquí massa estret
y d'allà massa ample:
llarguejant del còs,
curtejant de mànegues.
Camina a sotrachs,
y a cada gambada
dringan cascabells
ab sò de rialla.
Quan entra a poblat,
be prou que ho senyalan
els cans ab lladruchs,
ab crits de la maynada.
Tot un escamot
ne du a rerassaga:
els més atrevits**

li tustan la espatlla,
els que no ho son tant
li fan la carrana.
Seguit de tothom
arriba a la plassa,
quan es al bell mitx
baix en baix resava:
—*¡Oh Verge María,*
sou plena de gracia!
Quan hagué resat
tot s'enriallava;
fa quatre llengots
y en terra s'ajassa,
el ventre en la pols,
les cames en l'ayre,
botent d'assí allà
mateix que un galàpat.
¡Quíns xiscles arreu
y quínes rialles!
S'axeca sobtat
d'una revolada,
s'engalla tot ell,
els brassos allarga,
y fent tomballons
fa'l vol per la plassa.
¡Quín gatzarejar
tota la gentada!
Obrint el sarró
comensa la capta:
— ¡Pel pobre joglar,
germans y germanes! —
D'un trist rosegó
per ditxós se'n dava:
—Que Deu vos ho pach
y la Verge Santa...—
Al defora exint
hi troba un captayre,
ja li'n fa mercè
de tot el recapte;
quan es més enllà
a una ermita entrava;

cayent de genolls
refà la pregaria:
—¡Oh Verge María,
sou plena de gracia!

El pobre joglar
de vell no s' aguanta,
fins ranqueja més
del que ranquejava;
ja no du'l vestit
tot de coloraynes,
ni fa capgirells
per carrers y plasses,
ni l'abordan cans,
ni'ls brivalls l'encalsan.
D'aquell temps antich
no més li'n restava
la dolsa oració
tan sovintejada:
—¡Oh Verge María,
sou plena de gracia!—
Pels anys atuhit,
a un convent trucava:
—¡Al pobre joglar
donèuli un hostatge!
Per fer tombarells
el dalit ja'm falla,
la gent ja no hi riu
ab les meves farses;
si'ls hi faig llengots
me miran ab llàstima...
Fins mos cascabells
fan sò de complanta!—
L'histrió d'ahir
frare llech es ara;
ben manat com es,
fa totes les tasques;
si es l'ofici humil,
ell a humil el guanya

y tot feynejant
la oració no para:
—¡Oh Verge Maria,
sou plena de gracia!—

Be li fora plà
la vida encelada,
no fos el neguit
que'l cor li robava
veyent sos germans
que's contrapuntavan
en honra y servey
de la Verge Santa.
Qui li endressa un cant,
qui li fa la estampa;
l'un ne ben escriu
y'n sermona l'altre;
no més Fra joglar
aturat restava,
pobrissó com es
de lletra y de trassa.
Un día pregant
el llech se'n quexava:
—¿Què us oferiré
jo, ma dolsa Mare,
si ni de mi puch
fervos presentalla,
mesquinet com soch
del cor y de l'ànima?—
Tot pregant, pregant,
li'n ve una pensada:
a cuyta corrents
l'hàbit ja's llevava;
més depressa encar
se'n posava un altre:
el galan vestit
tot de coloraynes,
llarguejant de cos,
curtejant de mànigues.

De la celda ha exit
y a la iglesia entrava:
—¡Oh Verge María,
sou plena de gracia!
Si al vostre Fillet
mos jochs li agradavan,
també'n foreu vos
ben acontentada.—
Bon punt qu'axò ha dit,
els brassos allarga
y volta l'altar
a tombarellades.
¡Ay! l'habilior
d'altres temps li manca
y, fexuch com va,
desseguit se'n cansa.
Tot xop de suor,
pantejant encara,
axecava'ls ulls
a la santa imatge:
el bon Jesuset
feya la rialla;
la Mare de Deu
del altar baxava
y ab sou mantell blau,
ribejat de plata,
al bon histrió
el front li axugava.

PREMIS EXTRAORDINARIS

VIII.—EL FILL DE LA NIT, *de D. Joseph Morató.*

IX.—DEL TERROR, *de D. Manel Folch y Torres.*

X.—PASSIÓ Y MORT, *de D. Joseph M.ª Folch y Torres*

XI.—GOIGS EN LLAHOR DEL BENAVENTURAT MARTYR PERE ALMATÓ, *del Iltre. Sr. don Jaume Collell, Pbre.*

XII.—AMOR, *de D. Francisco Xavier Viura.*

XIII.—CORPUS, *del Rvnt. D. Joseph Paradeda y Sala, Pbre.*

PREMI DE LA COPA

EL FILL DE LA NIT

Per munt enllà.

¡Amunt!... ¡amunt!...

Les dues ombres travessavan la nit, agafades l'una ab l'altra. La del home era escardalenca y prima; la de la dòna era esllanguida de cap amunt y xaparra de cap avall, y engrapava la del home per l'indret de la espatlla... Y axís com la del home avensava a sotrachs, semblants als d'una bestia llassada quan puja una costa dreta, la de la dòna's dexava arrossegar a tall de pès mort.

Al entorn, fins a pèrdua de vista, onejava una immensitat de montanyes; al damunt, fins a pèrdua de seny, relluhía una immensitat d'estrelles... Del matí al vespre havía plogut, y ara l'espay, netejat per la pluja, se mostrava entrecreuat de clarors misterioses; però la terra, xopa encara, era tota vestida de negrors; y quan l'ombra del home hi descansava'l peu dret, feya un cruxit de bestiola trepitjada; y quan, en lloch del peu, hi apuntalava la cama de fusta que duya enganxada al genoll esquerre, segat en rodó, el cruxit era'l de quelcom de tou que s'esbotza pera dexar pas a quelcom de dur que s'hi entafura. Y aleshores, al arrencar el pal, venía una forta batzegada, y quan el pal havía seguit, ne venía una de nova pera desencastar el peu.

Axís, penosament, anavan avensant les dues ombres nit

enllà. Y al gemech de fadiga que a cada pas s'escapava de la del home, hi responía la de la dòna ab un altre gemech, en el que s'hi barrejavan fadiga y dolor.

* * *

La veu de la dòna va parlar... Va parlar ab un murmuri suavíssim, com si sortís de l'ànima sense tocar el còs.

—¿Cap a hont anem?—

Y la veu del home, ferma y encomanadora de coratge, va ressonar en la nit.

—Cap ahont Deu vulgui.—

Y entre gemechs de fadiga y gemechs de dolor, dòna y home varen seguir la conversa.

—¿A hont som?

—Entre montanyes.

—¿Què's veu al nostre voltant?

—Boscos y més boscos.

—¿Y cap casa?

—Allà baix, molt lluny, oviro uns llumets.

—Pòrtamhi.

—¿No vols reposar?

—Nó, que'l fill se'm remou a les entranyes y'm fa por que nexi a la serena y que'l fret ens el mati totjust nat.

—Donchs, arràpa fort la meva espatlla, y caminèm.

—¡Que Deu ens porti a una bona llar pera escalfar al nostre fill!

—Y'ns fassi trobar unes robes nètes pera cobrirli les carns.

—Y un tou de palla pera ajassarlo.

—¡Ajudèunos, Senyor!

—¡Guièunos, Verge Santa!—

L'home y la dòna varen callar, y en la quietut de la terra adormida, ja no varen sentirse altres remors que la del vent al passar entre'ls arbres sèchs, y la dels peus al fresar la terra xopa, y la dels gemechs del home fadigat y de la dòna fadigada y adolorida...

¡Avall!... ¡avall!... Després d'una pujada, ve sempre una baxada... Y ara l'home ja no blexava ab tant d'esclat y la dòna, ab la esperansa d'aquells llumets que no veya, ja no sentía ab tanta forsa'ls recargolaments del dolor.

De primer entuvi, semblava que a cada pas dels miserables, els llumets ne saltessin un altre cap enllà... Y'l coix ja comensava a sentir com una mena de temensa d'haver près per llums de la terra lo que tal vegada no era altra cosa que la lluissor dels del cel, reflectits per un ayguamoll ò per una reconada de riu... ¡Potser sí qu'eran estrelles que s'emmirallavan, aquells llumets!... Y l'home, atuhit per semblant pensament, se'n sentía esgarrifat; y la dòna, pessigollada al palmell de la mà per la esgarrifansa del home, se'n sentía les entranyes enfredorides y negats els ulls—aquells ulls sense vista que no servían sinó pera plorar.

—¿Qu'hem de caminar molt, encara?

—Aviat hi serèm... ¡Pit y fòra!

—¿Y si'l nostre fill arriba al món abans d'arribar nosaltres a poblat?—

La esgarrifansa, aquest cop, els va tocar a l'ànima... ¡Quína angunia, bon Deu, quína angunia si l'infant saltava a la terra ab la volta del cel per arcoba!... Mes, no sería, nó, car aquells llumets eran llumets de la terra y cada un senyalava una casa y una familia... Donchs ¡endevant!

*
* *

Una derrera estricada, dos dients de pare-nostre, y la tossa d'una d'aquelles vivendes senyalades pels llums, s'axecava devant dels miserables.

¡Pam!... ¡pam!...

—¿Qui hi hà?

—Dos pobres de Jesucrist que demanan aculliment...

—No son hores d'obrir a ningú, aquestes hores.

—¡Compadíuvos de nosaltres!—va implorar l'home.

—¡Tinguèu pietat de mi, que porto un fill a punt de néxer! —va clamar la dòna.

—¡No pot ser!... no pot ser!...—

Y la veu qu'havía respost, se va perdre casa endins.

L'home va cloure'ls punys y va estrènyer les dents: la dòna va axecar al cel els ulls sense vista; la fosca de la nit se va beure quatre llàgrimes.

¡Endevant!... ¡endevant!... Cent passes més enllà parpellejava un altre llum. Potser la gent que'l voltava no sería tan mesquina y poruga com la primera ab qui s'havían topat.

—¡Coratge, María!...—

Y l'ombra del coix, arrossegant la de la cegueta, que se li arrapava al muscle, va donar cop de coll pera rependre'l camí; però la d'ella, aclofantse tot d'una ab un recargolament extrany, va dexarse anar de la d'ell... Y va ressonar un xiscle de dolor que semblava axecarse de la terra y que, al empendre'l vol, va trobarse escomès per un d'esglay.

—¡Ay, que ja no puch més!... ¡Ay, que ja'm sento mare!... ¡Ay, mesquina de mi, que'l meu fillet no tindrà abrich ni casa!

—¡Ajudèunos, Senyor!

—¡Guièunos, Verge Santa!—

L'home y la dòna varen callar, y en la quietut de la terra adormida, la remor del vent va ofegar un doll de sospirs. Y ab aquells sospirs, va fugir el dolor de la dòna... Y l'ombra que s'havía aclofat feya poch, va redressarse ardida y's va aferrar a l'altra pera seguir la ruta. Y, al cap d'una curta estona,—curta pera la eternitat però eterna pera'ls adolorits,—se varen fondre l'una y l'altra en la del nou casal hont esperavan aculliment.

¡Pam! ¡pam!...

—¿Quí es que gosa trucar a n'aquestes hores?

—Dos pobres de Jesucrist, que demanan un jas.

—¡Prou ample es el bosch! ¡Ajassèushi!

—¡Mirèu que seré mare abans de poch!

—¡Mirèu que'l nostre fill se morirà de fret!

—¡Perque'n teniu de fills, si sou pobres!...—

Y dintre la casa's va fondre la veu y's va apagar el llum.

La dòna va perdre terra, y sòrt que l'home li va enrondar el bras a la cintura; sinó, hauría caygut com ferida per una escopetada... ¿Es a dir que ni la joya d'un fill podían tenir els pobres?... ¿Es a dir que, ja abans de néxer l'infant, se'ls retreya la naxensa com un afront?... ¡Oh, nó! No n'era cap d'afront el tenir un fill... Ella'l desitjava, ella'l benehía, ella li perdonava tots els dolors passats, en gracia a totes les alegríes venidores...

¡Endevant!... ¡endevant!... Tenebres endins, tremolava un altre llum—¡el derrer!...—Y les dues ombres hi varen adressar els passos: la del home sotraquejant, la de la dòna arrossegantse, totes dues tremoloses de sentirse encara aprop del

malehit casal hont se negava als pobres el dret de tenir fills.

—¡Coratge, María!—

... Però sobtadament, la fosca's va engolir el derrer llum, y del cor dels mendicants ne va fugir la esperansa.

Y en un esgarrifament de tota la còrpora, la dòna va sentir com si li esquinsessin les entranyes.

—¡Ay, que ja no puch més!... ¡Ay, que'l bleix se m'acaba!... ¡Ay, mesquina de mi, que'l meu fillet no tindrà abrich ni casa!...

—¡Ajudèunos, Senyor!

—¡Guièunos, Verge Santa!... ¡Allarguèume la mà, Vos que també sou Mare!...—

L'home y la dòna varen callar; y un sanglot d'ella, ressonant en la nit adormida, va ofegarne un en la gola d'ell.

¡Endevant!... Ja eran a sota la derrera casa, negada de tenebres y de quietut...

¡Pam! ¡pam!...

¡Ni una remor, fòra la del vent al passar entre'ls arbres!... ¡Ni una veu, fòra la de l'aygua que cantava en un regueró d'allà a la vora!

—¡Tinch set!—va sospirar la cega.

Y'l coix, sense respondre, se va acostar al rech y va cullirhi una ambosta d'aygua, qu'ella's va empassar goluda.

La nit brunzía en el cervell dels mendicants... Tenebres al defora, tenebres al dedins, tenebres al dessota... No més, en la volta del cel asserenat, lluhían immensitat endins milions y milions d'estrelles... Mes, pera la dòna, com si no lluhuissin... y pera l'home també, car si la dòna tenía cechs els ulls, l'home comensava a tenirhi l'esperit... Eran tan lluny aquelles estrelles, com la esperansa d'acampar aquell fill al qui, ja abans de venir al món, se tancavan totes les portes.

¡Pam! ¡pam!...

¡Rès!... Cap grinyol de forrellat... Cap fregadís de passos... Cap alè de veu... Els truchs varen extremir la buydor y s'hi varen esgarriar.

—¡Coratge, María!—va exclamar l'home comensantlo a perdre.

Y ¡amunt!... ¡amunt!... Després de la baxada, venía una pujada; y la dòna, dominant el dolor que li esquexava'ls din-

tres, va fer un esfors suprem pera seguir al home, que la arrossegava penosament, al seu pas sotraquejant de bestia cansada.

... Mes ¿què era aquella ombra que s'axecava bosch endins?... ¿Era una roca ò una barraca?... ¡Una barraca!... ¡Alabat siga Deu!

La porta era tancada, però d'un cop de muscle's va esbotzar.

—¡Ja tenim sostre!... ¡Que vinga'l fill!—

Y dòna y home varen caure llassats... Y les mans d'ell varen palpar al entorn y les mans d'ella varen unglejar la terra... Y palpant, palpant, les d'ell varen topar ab un tió... y, furgant, furgant, les d'ella varen desconjuntarse en un ennasprament d'òssos y nervis... Y mentres l'home, ab un feix de boscalls que va encendre, feya néxer foch del tió, la dòna, ab una estrebada de tots els membres, engegava'l fill a la vida.

La mare va llensar un crit immens de deslliuransa; el pare un doll de sanglots; el fill un espinguet que va rebotre bosch amunt y fondalada avall...

* * *

De casa ja'n tenían; d'abrigall, nó...

¿Còm que nó? ¡be prou que's despullava l'home pera tapar ab els seus pellots les carns del fill... ¡Y be prou que l'abrigava a petons la pobra cega, tot esperant que l'home's desabrigués!

Però, de sobte, va trencar la quietut de la nit un trotar de cavalls que s'acostavan.

¡Trap! ¡trap! ¡patatrap!... ¡trap! ¡trap! ¡patatrap!...

Ja'ls cops de pota retentían pel bosch... Ja's sentía fins el cruxir de les fulles trepitjades per les besties... Ja'n trontollavan les parets de la barraca...

¡Trap! ¡trap! ¡patatrap!...

Y encara'l pare no havía tingut temps de tapar les carns rosades del infantó, quan va parar secament el trot dels cavalls... Y la dòna, ab les seves orelles afinades de cega, va sentir el descavalcar dels genets... y totseguit, arràn mateix de la barraca, d'entre les veus d'una conversa somorta, se'n va axecar una de forta y vibranta:

—¿Quí hi hà assí?

—Gent de pau,—va quequejar el coix.

—Y ¿quí us ha dat llicencia pera esbotzar la porta?

—La necessitat, que no té lley.—

D'una revolada, els de fora varen entrar... Eran tres homes de posat aspre y esguart inquiet... El flam del tió, emmirallantse en llurs armes, les feya rellubir ab fort esclat... Llurs rostres, esverats y foscos de primer entuvi, se varen serenar y aclarir a la vista del nadó... L'un era vell y duya barba blanca, l'altre era jove y de cabell ros, l'altre ni jove ni vell y de pèl negre.

—Santa nit.

—Santa nit que Deu mos dó...—

Y's varen asseure al entorn de la cega, que'ls dirigía la mirada igual que si'ls vegés y'ls somreya igual que si'ls tingués per coneguts... El més jove, clavant els ulls en l'infant, se'l va contemplar una estona, com si fos el primer que hagués vist; el de pèl negre s'hi va acostar y va petonejarlo al front; el més vell va acaronarli'l còs nu y les cames nues y els brassets nus y va pensar ab abrigarlos... Y també va pensar que la dòna debía trobar la terra dura, y per axò va fer axecar als seus companys y va axecarse ell al derrera, llensantse tots tres al defora, hont tenían fermats els cavalls.

***

Un farcell, dos farcells, quatre farcells... tota una pila'n va caure als peus de la dòna. Y'l vell va anar per desferne un, mentres els seus companys comensavan a extendre'ls altres a terra, formanthi un jas pera la nova mare, que s'hi va ageure sense pensar que a sota seu hi tenía un tresor.

Si'ls seus ulls no haguessin estat orbs, prou que ho hauría conegut, perque s'hauría pogut adonar de lo que feya'l vell de barba blanca...

Y lo que feya'l vell de barba blanca, era treure a grapades del farcell grans manyochs de sedes, que desplegava a cops de bras, embolcallanthi ab gran compte'l còs del infantó...

El foch, atiat pel mendicant, llengotejava ab forsa; y al seu llengoteig brunzían dintre la barraca un gavadal de colors vius y un ardat de lluhissors enlluhernantes. Tres bo-

ques de trabuch se badavan brunyides a un recó; tres mànechs de daga esclatavan de daurats a les cintures dels desconeguts, avergonyint el llautó de les cibelles; tota una sinfonía de tons esbojarrats cantava en les superbes mantes exteses al damunt de la dòna, que se'n sentía confortada...

Y'l vell, embriagat per l'alegría de tantes coloraynes com semblavan abrandar el miserable lloch, seguía desplegant sedes y més sedes y fentles banderejar a la vora del flam. N'hi havía de color d'argent, n'hi havía que semblavan sanch, n'hi havía que tenían tot l'ayre de ser texides ab fil d'or... Y n'hi havía en les que l'or y la sanch y l'argent, se barrejavan y's confonían ab flors y ramatges de tota mena... Ara'l llengoteig se reflectava en un manyoch de clavells encesos, ara en una extesa de roses, ara en un plà florit de ginesta... Y dansavan colors y lluhían clarors, y tota la barraca se'n encenia.

—¿Quí sou, que tant de be'ns feu?—va preguntar la cega, després d'encanyonarse una beguda reparadora que li havía donat l'home de barba negra.

Però un espinguet del infant va tancar la pregunta, y va aturar la resposta a flor de llavi del vell... La mare, redressantse, va palpar la buydor, cercant al fill, pera donarli el consol de les seves festes; el vell, al vèureho, li va posar a la falda'l petit tresor, y la dòna va comensar a gronxarlo y a amanyagarlo, y va probar de cantarli una cansó, que la feblesa no va dexarli seguir. Y'l vell, allavores, li va estalviar la feyna, posantse a cantar ell:

Tenim per patria la montanya,
tenim per sostre l'infinit;
tant ens té Fransa com Espanya,
tant ens fa el dia com la nit.
¡Oy-dà! vivim ben lliures,
¡oy-dà! no'ns fa por rès,
¡oy-dà! no tenim patria
y tot el món ens n'es.

El cant ressonava somort en la quietut de la nit adormida, y la dòna, bressada pel ritme suau, s'hi anava ensopint, mentres ab la destra no parava d'amanyagar al infant, bo y resseguint les sedes que'l cobrían... ¡Oh, quína suavitat la del cant del vell! ¡Oh, quína suavitat la d'aquelles sedes!

De la montanya a l'altra banda
s'hi fan uns fruyts que no hi hà aquí;
de la montanya a aquesta banda
s'hi fan uns fruyts que no hi hà allí.
¡Oy-dà! donchs baratèmlos,
¡oy-dà! no temèm rès,
¡oy-dà! no tenim patria
y tot el món ens n'es.

Ja no era'l vell sol el que cantava, sinó que'ls seus companys li feyan chor... Y a la remor del cant, l'infant s'adormía y la mare somniava... Somniava qu'ella s'havía transformat en una nova Verge María y qu'aquells tres desconeguts eran tres Reys del Orient, vinguts pera aconsolar la seva pobresa ab un gavadal de riquíssims dons...

Y la dòna somreya entre somnis... Y'ls tres contrabandistes y'l miserable coix, somreyan de vèurela somriure.

Mes, de sobte, dues llàgrimes varen brollar dels ulls adormits y varen rodolar pel rostre afinat... La mare s'havía sentit pujant una montanya, tot derrera del fill que, esdevingut home fet, era portat al suplici per una gentada sense cor.

—¡Es meu! ¡tornèumel!—va mormolar aleshores.

Y del esfors que va fer pera mormolarho, se'n va estremir tot el seu còs, que's va redressar d'una embranzida.

Y'ls dits de la cega varen sentir de nou la suavitat de les sedes y la escalfor del infant.

Y'ls ulls plorosos varen axugarse.

Y'l rostre amargat va recobrar el somriure...

PREMI DE LA LLIGA REGIONALISTA DE SABADELL

DEL TERROR

Ayguafort.

Ciutadà botxí ja ha enllestit la feyna
y pera entretindre son desvagament,
pessa rera pessa va desmontant l'eyna
netejantles totes amorosament.

Mentres fa la tasca, canta una tonada
qu'ara han tret de moda els bons jacobins;
quan un'altra volta es a la tornada,
els seus ulls s'encenen mateix que sofrins.

La cansó li parla de gestes viscudes,
d'alsament de poble contra l'opressió,
d'enderrochs de tronos, de testes caygudes,
de les altes glories de la Convenció.

Per son front colrat, ab la canticela
recorts de suara hi van desfilant
solcantlo de roig com la escarapela
de la gorra frigia que du gallejant.

Ciutadà botxí veu en llarch seguici
les víctimes pàlides de les noves lleys,
la barreja informe que puja al suplici
de clergues y nobles, d' infants y de reys.

L'esmossat tallant de la guillotina
ciutadà botxí poleix diligent;
quan la fulla té ben lluenta y fina,
a dins s'emmiralla coquetonament.

De sobte, pel cap li passa una ratxa...
y de ses cabòries ja del tot distret,
riu fins a trencarse recordant la fatxa
d'aquell nas de ganxo d'en Lluís Capet.

PASSIÓ Y MORT

* * *

En Jaumetó anava escoltant, cap entre mans, la lletanía de miseries que sa mare recontava.

Si; tenía rahó la mare. S'hi morirían tots en aquell clot abandonat. Tot anava malament; no's menjava... no's treballava. Era poble mort sense remey... ¡Còm no li queyan al demunt d'una vegada aquelles dues montanyasses que l'apretavan!

Quan sa mare va fer una pausa, en Jaumetó mitx alsà'l cap, y per tota resposta va dir, sense convicció:

—Diuen si a Fransa s'hi fan tan bells negocis...—

La velleta reprengué:

—Vols dir d'anarhi?

—A probar...

—Y'm dexarías?

—Més endevant podríau venir.

—Y no't fa rès el cor de dexarme?

—Prou mare que'm fa, emprò l'oncle vos pendría a vos sola.

—Y què farías tu sense jo?—

En Jaumetó brandà'l cap a dreta y esquerra. Després s'encongí d'espatlles, y com si s'ho digués per ell, afegí:

—Be valdría més axís que no pas que'ns moríssim de fam, penso!—

La pobra velleta hi assentí plorant. ¡Quín remey quedava!

La Fransa! la Fransa! En Jaumetó n'havía sentit parlar molt de la Fransa. No's debía pas escaure lluny del poble puix quiscun traginer parlava d'haverhi anat a peu en passant dotze horades de montanya. Sabía que'ls *contrabandiers* que a voltes feyan nit al hostal del poble, eran vinguts a pas lleuger de la frontera fent marrada pera desorientar als carrabiners... Y forses coses que'n sabía ell de la Fransa. Sabía qu'allí no hi havía rey, y que tothom, richs y pobres, anavan a *servirlo*. Era una cosa aquesta que la retreyan molt, tot alabantla, els sabents qu'anavan a la taberna; y ell creya també que sí, qu'era una gran cosa axò, encara que li costava d'entendre com podía ser que tothom servís al rey si no'n tenían...

Mentres va passar les gorges, prou conegudes d'ell, en Jaumetó tenía fal·lera de caminar, de fugir d'aquell sot miseriós ahont havía arribat a patir fam. Una mena de neguit de fer molt camí l'estalonava, y sabent qu'havía de trobar la Fransa en havent passat, una, dues, tres,... la que feya quatre d'aquelles cingleres que veya al seu devant, no treya els ulls de la de més enllà, la més alterosa, com volguent endevinarhi al seu derrera, aquella Fransa tan gran qu'ell s'havía forjada en sa fantasía, y tan rica y abundosa com se la havía preconcebuda.

En havent passat l'estret encongit entre'ls dos espadats que pujan a dret fil al demunt del camí, retallant el blau de cel en una llenca gayrebé regular, en Jaumetó sentí un goig y un desconhort alhora. El cel s'havía axamplat sobtadament als seus ulls avesats a vèurel limitat per les cimes que coronan aquell pou en quin fons hi jau oblidat el poble que dexava. Se'n sentí agradat de poguer allargar y extendre les mirades ben enllà; y, omplintsen tota l'ànima, no's cansava de guaytar fins els indrets llunyans ahont el cel sembla que baxi a besar la terra...

Però també sentí un gran desconhort, al adonarse de que al sortir del estret, aquelles cingleres que semblavan prou

aprop vistes desde dins, ara s'havían allunyat forsa, forsa, com si li fugissen de les passes...

Ab el dalit que'l duya, no pensava més qu'en guanyar camí y axís en dues hores aconseguí la primera serralada, però en haventla tombada y haventse girat a guaytar camí fet, una mena de trista amargantor l'invadí, vegentse aparetat per aquella cinglera alterosa que li privava de veure rès de lo conegut, ni'ls pichs, ni les gorges, ni'l gran bosch de ca'n Terri...

Llavores pensà un instant en sa mare y sentí com aquella amargantor se feya més ennuegadora, pujantli a la matexa gorja ab regust de llàgrimes.

Passà la segona y la tercera serralada, y sentintne menester, prengué halè: una crosta de pà, unes cebes, una poma y un bon trago de vi a la regalada ab la botija que l'oncle li havía omplenat al sortir de casa.

En havent menjat y begut, se sentí content y emprengué de bon grat una dressera que's marcava ben nèta, tota enribetada de boxos y d'argelagues, y la emprengué ab més afany y dalit que les passades, per que sabía qu'en essent al cim ja veuría la Fransa; ja fora a terme de la ruta.

Mes, al esserhi, una gran desilusió s'amparà d'ell, posantlo a punt de plorar. La Fransa, aquella Fransa gran y rica no era enlloch. Els seus ulls contristats la cercavan debades entre aquell sembrat immens de montanyes que s'extenían enllà y ensà, y ni un poblat, ni una casa per remey se veya en tota la extensió que podía divisar... "Potser s'havía errat de camí."

Fadigat de cames y d'esperit, s'assegué demunt d'un roch y restà bella estona ab els ulls clavats al buyt.

La tarda se n'anava cap a les terres qu'havía dexades, y mentres el sol arràn de montanyes foguerejava derrera seu, unes boyres fosques, grises, anavan omplint les valls ensotades als seus peus, tantost abocantshi apressurades, com axecantsen inquietes pera tornar a càurehi.

Ben aviat tot fou planer y confús al seu dessota, mentres al cel s'hi anavan esborrant depressa, depressa les lluhissors de rosa, y apagantshi les derreres clarors del día.

En Jaumetó tingué un bell instant de por. Talment era sol al món. Avesat als encongiments del seu poblet acofat, li feyan basarda'ls espays, y ara tot eran espays al seu entorn,

uns espays immensos, que no tenían fi, silenciosos y aclaparants... ¡Si hagués pogut fugirne d'aquells espays!

Sentí una gran desesperansa, y tot el cansament d'aquella jornada fadigosa va pesar al seu damunt. Entre tant els seus ulls anavan perdent visió, entelats per una boyrina humidà que s'extenía dessobre totes les coses. La fosca ho anava guanyant tot y poch aprés tot era un avench negre al seu entorn.

Instintivament ne va apartar els ulls, y llavores les seves mirades se varen sentir atretes pel cel estrellat. ¡Còm les va trobar de consoladores y bones companyones aquelles estrelles que lluhían al seu damunt! Miràntseles va entrarli una confiansa calma y dolsa, y aquesta confiansa li donà com un repòs a tots els membres, y de cara al cel s'adormí.

Quan se despertà, la deria de veure la Fransa se possessionà de nou del seu esperit, y, com a la nit s'havía sentit trabat de cames, ara's trobava desitjós de fer camí, molt camí, fins a trobar lo que cercava...

Va descendir content y esperansat pels abruptes penyalars coronats de piabets y arbossos, y tanta avía'n feya que ben aviat les immensitats d'espay varen desaparèxer y's trobà abimat en les fondes valls riques y gemades.

Més en avall li va semblar sentir com una remor de mil converses, y'l cor se li axamplà en vegent a quatre passes dels seus peus, escórrers festós y garlayre, un doll d'aygua com un argent. En Jaumetó s'hi atansá corprès. Ja no l'abandonà en Jaumetó aquell guía cantayre, y's sentí bona cosa acompanyat, fent camí vorejantlo, ben confiat de que'l duría a lloch... a n'algun lloch.

Va girar ab ell al acabar aquella gorjada y seguí al seu costat per un país més nèt y orejat. Més avall se tornava a encongir pera entrar en un altre pas, y finalment, en sortint d'aquest, se trobà en Jaumetó de cop y volta a la vista d'un poblet blanch y rialler, voltat d'arbredes ufanoses, com un niu entre branques.

Tant mateix allí debía ser la Fransa!

Al primer que's va escaure passar, en Jaumetó li preguntà:

—¿Me diríau ahont es la Fransa?—

L'home se'l mirà ben mirat abans de respòndreli, y en lloch de ferho a la seva pregunta, li va dir:

—¿Quí ets tu?

—Soch en Jaumetó.

—¿Y d'ahont venes?

—D'aquí... d'enllà... La que fa quatre de les cingleres que som passades.

—¿Y ahont vas ara?

—A Fransa!—va fer en Jaumetó brillantli als ulls la esperansa d'esserhi adressat.

—Dôs ja hi ets;—va respondre somrient l'home.

—¿Es aquí?—preguntà signant al poble.

—Sí. Aquí es un poble de la Fransa; la Fransa'n té molts de pobles; ¿sabas?—

En Jaumetó's quedà cavilós.

—Dòs ara ja hi soch?—tornà encara.

—¡Y sí te dich! ¿Vas perdut, manyach?

—Vinch a treballar. Allí hi hà miseria y ne fugím.

—Y a que vôs treballar.

—Dôs, de lo que pugui.

—¿Te vôs restar a casa?

—Y sí.—

Lo que aquell home'n digué "a casa" era un cobert ahont s'hi guardavan les diligencies que feyan el transport de viatgers de la *gare* de Sant Ciprià a Les Escaldes.

—L'home l'hi conduhí, y allí'l dexà tot dientli:

—No te caldrà més qu'espiar les hores de remisa perque quan arribin les *buatiras* no manqui la minestra al bestiar.—

Varen passar unes llargues estones.

En Jaumetó s'assegué en un pedrís que hi havía al fons de la quadra, y allí'l recort de la seva velleta tornà a son pensament. "¿Què dèu fer ara la mare?„

Ab aquesta idea hi cavilà unes bones estones sense fer cap atenció en rès de lo que'l voltava. La seva mare li omplía tot el pensament; la seva mare ho era tot per ell en aquells instants... Va pensar que may n'havía estat tan lluny com allavores de la seva mare; que may s'havía mogut per rès de la seva vora; que may l'havía estimada tant com ara que no la tenía!

Sentintse'l rau-rau de la gana, va pensar llavores ab la

esquexada que sa mare li apariava cada matí, ab aquelles llesques flayroses de pà negre; ab aquella lluhentor temptadora dels tomàtechs, ab aquella blancor tova de les cebes...

Aquests pensaments li varen avivar la fam... Y no venía ningú, ni veya á ningú, ni ningú li deya rès. ¿Ahont s'havía entafurat aquell home?

Anava a sortir a la porta pera veure venir, quan se li entrà quadra endins una mossa, coxejant de cama curta, lletja com un xicotot, la qual duya un farcelló a les mans.

Se deturà davant d'en Jaumetó y li digué:

—Ets tu?

—Jo soch en Jaumetó.

—¿Ets tu que'l pare t'ha llogat?

—Sí... era un home...

—¿Vols dinar?

—Sí.

—Dòs té.—Y li allargà'l farcelló, y's quedà palplantada miràntsel.

En Jaumetó prengué'l dinar y se n'anà cap al pedrís a menjàrsel. Menjà de bona gana, sense amohinarse gens de la mossa que no sabía trèureli'ls ulls del damunt.

Quan s'hagué ben acabada la vianda, encara li restava un bon bossí de pà blanch que s'anà menjant a pessichs, entretenintshi ab plaher. Llavors fou quan sentint pesar al seu damunt el mirar de la noya, se la posà a mirar.

Ella va somriure bonament al vèurel satisfet, y ell, sense sapiguer per què, també va somriure.

La mossa dexà la seva positura pera parlarli:

—¿Te dius Jaumetó, has dit?

—Sí...—

Passà una estona cercant una altra cosa per dir, ò esperant qu'en Jaumetó n'hi afegís alguna; emperò vegent que'l foraster tornava a empèndreles a pessichs contra'l tou del pà, ella reprengué:

—Jo'm dich Guida...—

En Jaumetó se la mirà y no trobà rès a dirli. La mossa hi tornà.

—¿Y venes de lluny?

—De la cinglera que'n fa quatre d'enllà.

—¿Y te fa plaher aquest país?—

En Jaumetó arronsà les espatlles.

—¿Tenes mare y pare?

—El pare es mort.

—¿Y germans?—

Ell va fer que nó ab el cap.

Encara passà una altra estona de silenci; y finalment la Guida li preguntà:

—¿Ja has arranjades les menjadores?

– Nó.

—¿Sabs que no trigaràn a arribar les *buatiras?*

—No'n sé rès.—

La Guida, tot coxejant, l'acompanyà a dins de les quadres.

—Veus? axò cal que sía plè a dues hores y a set hores. Aprés ja te duré'l sopar, y aprés te fas un jas aquí, ò si vols purràs dormire dins d'una *buatire.*

—Ja ho faré.—

La Guida'l dexà sol.

Després d'adobar les menjadores y del tragí que li portà, essent novici, l'arribada de les diligencies, restà sense saber què fer.

Tornà a assèures al pedrís y pensà altre cop ab la seva mare. "Y ara—pensà—¿què deu estar fent la mare?„

El pensament se les va empendre resseguint totes les coses estimades qu'havía dexades al poble. Va córrer de pensament cap al bosch de ca'n Terri; va baxar a les gorges; va muntar cap a la plassa y hi va trobar a n'en Janret y a n'en Llorensó, y al noy de ca'n Garriga, y varen jugar a la barrisca y a bòlit... Y d'aquí se n'anava cap a casa, y a casa hi trobava la seva mare, la seva mareta estimada, ab el seu posat de resignació, ab el seu vestit negre, ab els seus cabells blanchs, ab aquelles arrugues inamovibles en el seu rostre volgut y anyorat...

En Jaumetó tingué d'axugarse'ls ulls endiastrats que li ploravan.

Ab el temps de tarda qu'encara li restà fins a l'hora de sopar, tingué lleure de comptar totes les vigues de la quadra, de mesurar el bossí de carrer que's veya retallat per l'ampla portalada desde'l pedrís y de tornar a pensar encara un y mil cops ab la seva marona anyorada.

Cap a quarts de vuyt, va comparèxer la Guida al el sopar.

—¿Tenes gana?

—Sí, Guida.

—Dòs, té'l sopar.—

Com al mitx-día, en Jaumetó s'assegué al pedrís pera sopar.

La Guida despenjà del pormòdol un collar de matxo y l'arrossegà fins al davant del bordegàs. Quan l'hi tingué s'arrebussà les faldilles ab trassa y s'hi va asseure al damunt, posantse de colzes als genolls y de barres als palmells en actitut d'atenta contemplació.

—¿T'anyoras?—li preguntà, després d'haverli vist donar dues bones caxalades a la vianda.

En Jaumetó s'encongí d'espatlles.

—¿Ho sab ta mare qu'ets aquí?—

Ell se quedà miràntsela, ab el bossí a les mans: "Y tenía rahó que sa mare no'n sabía rès d'ell!„

—Nó, no'n sab rès...

—¿Per què no li fas dire?—

En Jaumetó rumià:

—¿Còm ho faré?

—Li fas una lletra, donchs.—

El bordegàs va dirigir una mirada d'ignoscenta desconfiansa a la noya:

—¿Una lletra? ¿Te pensas que sé escriure jo? Me pensi que te'm mofas...—

La Guida, sense fer cas d'axò, cavilà y aprés d'una estona digué:

—Jo'n sé pla be d'escriure, tu.—

En Jaumetó se la mirà admirat.

—¿Què m'hi dius?—tornà ella.

—¿De què?

—De si jo fes la lletra per tu.—

En Jaumetó somrigué candorosament.

—¿Y sabs lo que vuy dire, y còm se diu la mare?

—Axò sí que... Tu m'ho diràs.

—¡Dòs tens rahó!—

Varen quedar que'l sendemà a dinar ella baxaría paper y ploma y farían la lletra.

La Guida reculli les eynes del sopar y sortí.

En Jaumetó, tot rumiant la lletra que l'endemà li caldría dictar, va lliurarse per aquella nit de les anyoranses que l'atuhían.

Al damunt del caxó dels tirants y cordes, hi adobà la la Guida el tinter y'l full de paper ratllat qu'havía portat de casa.

—¿Dôs, ¿què cal posarhi?—

En Jaumetó no's recordava de rès de lo qu'havía rumiat la nit passada.

—Dôs, li dius... li dius... Té, pòsa: "Jo mare, som pensat de vos dire que som arribat aquí a Les Escaldes y que som trobat feyna d'establer.„

Se deturà no sabent què més dir.

—Ja està. ¿Què hi vôs més?—

En Jaumetó rumià per les vigues, pel carrer, per les espardenyes, per les parets, y en lloch els seus ulls varen trobar rès més a dir. Finalment s'encongí d'espatlles com d'habitut y exclamà:

—Sé pas què més hi dire.

—Es prou curt axò, home!

—Prou que ho sé, emprò jo no sé què més posar.—

La Guida sucà la ploma tot cavilant:

—Escólta, Jaumetó: —acabà dientli—¿vôs que jo hi afegexi coses?

—A què?

—Donchs,—va fer ella posantse gayament la ploma arràn de llavis.—Donchs, coses...

—Dígales.

—Se porría posar: "Y sabrèu, mare, que penso forsa en vos...„

—Sí, pòsali;—va fer ell tot content.

—"... que penso forsa en vos, y que... y que m'anyori de no vèureus...„—

En Jaumetó interrompé sobtadament:—¿Y còm ho sabas tu?

—M'ho pensi... "Donchs que m'anyori de no vèureus y que... y que'l país d'aquí es pas com el nostre...„

—Me fas rumiar còm ho sabas, te dich!—tornà en Jaumetó intrigat.

La Guida somrienta anava fent:—"... y que no essent

com el nostre, sempre pensi ab el nostre que hi sou vos y jo'n soch tan relluny...—

En Jaumetó se la mirava admirat, ab un cert respecte, ab molt respecte, a la Guida. Ja no la veya com l'havía vista'l primer día al entrar a la quadra ab el farcell del dinar. Ara, per en Jaumetó, la Guida era un'altra, un'altra qu'ell se mirava lluny, lluny, y alta, alta, que no 's podía abastar.

La Guida seguía escrivint:

—Y ara: "Vos dono una bona abrassada de bon fill y un petó y... un millé'.„ Ja està. ¿Hi vols posar el teu nom?

—No'l sé fer.—

La Guida hi posà al dessota: "Jaumetó.„

—Veus? ja està la lletra.—

En Jaumetó's quedà encantat miràntsela, y ella va somriure tot abaxant els ulls.

Un dia en Jaumetó va rebre una lletra, la resposta, a ben segur, de la que havía escrita la Guida. El peó li va donar tot passant y ell la prengué y hi donà cent voltes. Al sobreescrit s'hi veyan unes grosses lletres que comensavan del extrem de dalt y queyan a tomballons una derrera l'altra fins a la meytat del paper. S'ho mirà ab atenció y ab ganes d'entendreho y fins, sense llegirho, va confegir "Jaumetó„, endevinant qu'*allò* era en realitat el seu nom.

No la va volguer obrir fins que vingués la Guida, y quan vingué, sense cuydarse de tornarli'l *bonjur,* li cridà ab alegría:

—Sabas, Guida? tinch una lletra!

—Es del teu país?

—Gòytala!

—L'has pas oberta encara?—va fer ella prenentla.

—T'he volgut esperar pera que me diguessis qu'es lo que porta.—

La Guida la obrí ab compte:

—Es de ta mare;—va fer mirant al peu.

—Ho diu qu'es d'ella?

—Sí, gòyta.—

En Jaumetó ho mirà de bona fè lo que li signava la Guida y no hi vegé rès que li pogués donar rahó.

—Y què diu?—

Ella sortí fins a mitx portal pera atrapar més claror.

—Dôs diu: "Fill meu, sias ben rebò y pènsa en ta mare "que t'estima forsa. Ton oncle me fa la lletra y m'ha dit que "qui ha fet la teva ho sab fer d'allò més guapo...„

La Guida somrigué tota gojosa.

—Com ho han endevinat que'n sabas tant?—exclamà en Jaumetó.

Y tornà a fer atenció, escoltant sospès, ab els llavis entreoberts y pantejant d'alegría.

La Guida seguí:

—Dôs: "que ho sab fer d'allò més guapo y m'ha fet plorar de llegirla y me la he feta llegir tres cops. Y ton oncle "me deya bleda per que plorava y ta tia s'amagava per que "no la vegés plorar l'oncle. Sías ben rebò, fill meu, y pènsa en "ta mare que t'anyora tabé com tu dius tan ben redit.„

"T'enviem una abrassada ab l'oncle y la Francisca...„

—Quí es la Francisca, Jaumetó?

—La tía.

—... "y la Francisca, que'm diuen que t'ho digui. Encomànat a Deu y sías ben bò, que t'estima ta mare.„—

En Jaumetó encara seguía escoltant; y vegent que la Guida li allargava la lletra plegada, exclamà desilusionat:

—Hi ha rès pus, Guideta?

—Rès pus.—

En Jaumetó hauría volgut que no s'acabés may aquella lletra.

Les lletres de les mares als fills qui s'anyoran, no haurían d'acabarse may!

D'ensà d'aquest dia varen esser forses les lletres a llegir y a contestar que varen venir del poble. Y sempre era la Guida que les llegía, y sempre era ella la qui les contestava.

Era sovint que, al amanirse pera escriure, la Guida deya:

—Dôs, què hi posarèm?—

Y per resposta feya en Jaumetó tot arrossantse d'espatlles:

—Axò que tu voldràs.—

En Jaumetó n'estava cada dia més admirat del escriure de la seva companya, y ella per la seva banda n'era molt agradosa d'escriure per en Jaumetó, per que la Guida fruhía d'un goig que no l'havía may pogut sentir, aquest d'esser

admirada. Coxeta de petita y poch joliua de cara y de posat, may havía tastada la dolsa emoció qu'endevinava en una mirada d'home, en una d'aquelles mirades qu'ella atrapava sovint, plenes d'admiració, dirigides a ses companyes. May un home l'havía mirada axís a n'ella; may n'havía sentida cap de floreta qu'anés per ella.

Y si be lo qu'en Jaumetó li admirava no era axò ben be, ben aprop hi era d'aquest el goig que sentía tot escrivint mentres en Jaumetó descansava son mirar admirat al demunt d'ella. Prou s'ho sabía que fins s'hi entretenía en l'escriptura pera fer més durar aquell plaher que ruxava la seva ànima d'unes emocions fins llavores inconegudes; pera que durés més la estona qu'aquells ulls blaus, tristos y dolsos del foraster l'acariciessin com l'acariciavan mentres escrivía!... ¡Quínes fal leres, Deu meu, les de la Guida d'ensà qu'en Jaumetó havía aparegut! Quíns pensaments y quínes ànsies, ella que ja vivía resignada a no estimar no poguent esser estimada de cap home!

Y es qu'en Jaumetó no ho era pas com els demés homes. Tenía un quelcom d'infant als ulls y al posat, que sense saber per què, li semblava a la Guida que li donava dret a estimarlo y a esperarne amor d'ell. May una ilusió li havía durat més a la coxeta que'l moment menester pera reflexionar ses tristes condicions, mentres qu'aquesta d'ilusió, la de qu'en Jaumetó arribaría a estimarla com ella sedejava, era de durada, de llarga durada, qu'en lloch d'esvahirse ab reflexions, prenía més còs en la seva ànima y li encenía més els desitjos d'esser acaronada, amanyagada per aquell noy bonich que havía caygut del cel pera ferla ditxosa!

Quínes nits tan dolses que passava en blanch la Guideta d'ensà d'en Jaumetó! Quín pensar en ell! quín acaronar de pensament aquelles faccions estimades, tot recomposantles un y mil cops en sa fantasía somniosa! Quín renàxer més hermós, en fi, en el cor de la Guida! Era com una primavera, com una gran florida en tota ella, en el cor y en l'ànima!

Havían passat molts díes d'ensà d'aquests, y la Guideta no's veya pas tan seu com axò a n'en Jaumetó. Sempre era'l mateix anyell, emprò la dolsor dels seus ulls no era prou com ella la somniava assaborir. Miravan, miravan aquells ulls, però semblavan anessen enllà, lluny, cap a unes altres terres...

La Guida no desesperansà, empró. L'anyoransa era la que li prenía l'amor del seu amor. En Jaumetó s'anyorava de la mare. Era cosa vista, era cosa que la Guida sabía be prou; y ella, qu'era avesada a ser sempre dexada de banda entre ses amigues, no tenía, no havía pas de tenir pena grossa de veures preterida en el cor d'un fill anyorat pel recort constant d'una mare estimada.

Llavores,—pensava l'enamorada—haventli passat aquestes anyoranses en Jaumetó sería tot d'ella.

Y, donchs, pera ferli passar aquelles anyoranses, la Guida se'n tenía una de pensada.

Un matí, de bon matí, se'n va baxar a la quadra, y espiant de part de fòra, va trobarse a n'en Jaumetó assegut en el seu pedrís de sempre.

Hi entrà y 's plantà de cop y volta al seu devant:

—¿T'has esferehit?

—Y no...

—¿A que jo sé en que pensavas ara?—li preguntà la Guida somrient.

En Jaumetó no respongué.

—¿A que và qu'era ab ta mare que pensavas?

—Sí, ab la mare, Guida;—respongué ell.

—¿Vôs que te digui una cosa que som pensada?

—¿Qu'has pensat?

—Dôs que porríes fer pujar a ta mare.—

En Jaumetó se quedà tot obert d'ulls.

—¿Què m'hi dius?—tornà la Guida.—Jo la tindré a casa y m'ajudarà, sabas?—

En Jaumetó se sentí tan fondament agrahit d'aquella noya, que no trobà rès a dir pera contestarli. Sols sentía en el seu dintre un gran devassall d'alegríes, y en els seus ulls les llàgrimes del agrahiment aglopades lluytant pera esclatar a dolls.

La Guideta li endevinà tot lo que li passava, y la esperansa se refermà en son cor enamorat.

Y varen quedar axís; y fou d'ensà d'aquell dia qu'en Jaumetó se sentí més aconhortat y la Guideta més ilusionada.

La lletra qu'ella va escriure demanant que pugés la velleta, fou la més hermosa de totes. L'admiració que sentí en Jaumetó per la Guideta després de sentirli llegir abans de enviarla, no té fi ni compte; y la satisfacció, el goig que sen-

tí ella quan en Jaumetó li digué "Y be n'ets de trassuda de dir coses ben empescades!„ no l'ha sentit may cap home dels que la gloria ha volgut coronar.

Com que la resposta a n'aquesta lletra era la més esperada, també fou la que trigà més a venir.

Cada dia, no sols en Jaumetó, sinó ella y tot, emprenían al peó allà ahont el trobessin.—¿Hi hà lletra?... Y tants y tants díes ho varen preguntar qu'ara'l peó ja d'un tros lluny, sense esperar la pregunta'ls hi feya que nó ab el cap.

Varen passar molts díes abans no va venir aquella lletra tan esperada; y quan va venir no's sabían consolar de la desilusió que varen cullirhi: "La mare, de bon grat vindría, emprò'l mal temps, l'edat, les fadigues del viatge... L'oncle no ho havía volgut de cap de les maneres, per que tenía més enteniment qu'aquella velleta coratjosa que no tenía por ni del mal temps, ni de la edat, ni de les fadigues del viatge, pera córrer a abrassarlo al seu filló que s'anyorava.„

La lletra dexava, emprò, una esperansa: calía esperar la tombada del bon temps y si era qu'ella's trobava més reforsada, l'oncle la dexaría venir.

Els dos companyons se varen aferrar ardidament a n'aquesta esperansa.

Y be trigà, bon Deu, a arribar aquell ditxós bon temps!

Sense comunicarsho, sense dirsen rès, l'un y l'altre, cadahu per la seva banda, espiavan día per día'l camí del sol y la renaxensa dels arbres. La Guida sobretot s'hi fixava, no poguent contenir les seves impaciencies, y fins havía pres en simpatía un noguer jovenså que semblava més amatent que'ls altres arbres a guarnirse de botons les branques.

Cada matí s'hi deturava en exint de casa y cada dia hi trobava un nou avens, un botó més plè de prometenses.

El dia que, per fí, el groch poruch de la brotada va aparèxer, la Guida s'hi quedà miràntsel corpresa: "Allò debía haver succehit de nit„...

—Jaumetó, Jaumetó!—cridà tot entrant a la quadra.— El meu noguer ja ha brotat!—

En Jaumetó, resumint tot lo que pensava, en una sola pregunta, feu:

—Y vôs dir que ara vindrà la mare?

—Y sí que vindrà, balleu! No veus quins dies més jolius? Espía com se fa tot d'hermós!—

Y sí qu'era cert. Les fulles ne feyan via de créxer. Tota la vall prenía una color de delicadesa, unes llums alegroyes d'esperansa que duyan amor als cors y encomanavan el florir a les ànimes tendres.

¡Ara sí que ja eran al bon temps!

Y pera escríureho axís allà baix la Guida hi posà tota l'ànima en aquella lletra y la omplí de coses temptadores, de seguretats de bon temps, d'atrayents aspectes de la vall... Tot pera temptar al oncle y que dexés venir el consol d'en Jaumetó y... y'l seu mateix consol, bon Deu!

Altre cop les fal leres de rebre carta treyan el repòs als dos companyons. Altre cop el peó havía de girar el cap a dreta y esquerra responent a la mirada preguntayre que atrapava desde'l cap de carrer, en els ulls del un y l'altre.

Fins que un dia, que tot ja era gemat y florit, que l'ayre era plè de flayres y que'l sol tot ho amarava generosament, el peó, tan content com ells matexos, va fer d'un tros lluny, que sí, que sí ab el cap y victoriosament, tot mostrant una lletra, que'ls dos venturosos varen cuytar a pèndreli sense esperarlo... A la fí, a la fí la lletra era arribada! Y de tant que desitjavan obrirla, no trobavan el moment de posarshi. Més quan hi foren ¡quína tremolor tot obrintla! ¡quín desfici de tenirla oberta!

La Guida la desplegà ansiosa, y mitx decantada a la llum qu'entrava pel portal, se disposà a llegir.

Però, al punt de posarhi'ls ulls, sentí una gran y pahorosa ansietat, y per ella matexa, un sotrach formidable la va conmoure tota; la cara se li allargassà terriblement, y una onada de glas li pujà cor amunt.

En Jaumetó se n'espahordí:

—¿Què fas Guida?—

Mes la Guida no tenía color ni veu. Li semblava que la llum havía desapareguda y que'l sostre y les parets li anessen a caure demunt.

—¿Què diu la lletra, Guida?—tornà anguniosament en Jaumetó.

Llavores ella arrencà en un gran plor.

En Jaumetó encara preguntà:

—¿Es que tampoch vindrà la mare?—

Y no tenint resposta, obrí uns ulls com dos abims.

La coxeta plorava sense poguer dir rès, y quan en Jau-

metó, demanant, volguent saber, la prengué pel bras, sotraquejantla, ella alsà'ls seus ulls amarats y clavant sa mirada en el rostre descomposat del seu amich, sols pogué exclamar entre llàgrimes:

—¡Pobrich Jaumetó! ¡Pobrichs de nosaltres! —

En Jaumetó restà près d'una angoxa inexplicable. El cor li tremolava pressentint, endevinant quelcom de molt terrible en tot allò que no acabava d'entendre; y sols a copia de molts prechs, y fins d'amenasses de fugir cap al seu poble, la Guida consentí en llegir.

S'axugà les llàgrimes, y ab la veu tremolosa y insegura, comensà feblement:

—"Jaumetó. Ta mare ha estat tan malalta qu'aquesta nit..."—La Guida tingué de desembrassarse'ls ulls ab l'indret de la mà. En Jaumetó, ab el cap acotat fondament, restava immòvil.

La Guideta seguí:

—"... tan malalta qu'aquesta nit no l'hem poguda govir y s'es morta. T'he escrit ara de seguit per que si poguessis tornar ab el tren, encara porrías vèurela abans d'enterrarla."—

En Jaumetó restava encara immòvil.

Després remogué'l cap fexugament y pogué dir:—¡Oh'l tren, el tren!...—

La Guida el va entendre.

—¿Dôs hi vols anar Jaumetó?—

Ell se la mirà severament. "¡Que si hi volía anar! ¡Que si volía anar a veure a sa mare morta!" Fins arrossegantse hi aniría'l pobre fill anyorat.

La Guida sortí corrents de la quadra y hi tornà en un dir Jesús.

—Té, Jaumetó. Diners pel tren.—

Ell els va pendre sense mirar y se'ls embutxacà cavilós.

Després revenintse digué:

—Dôs me n'aniré, Guida.—

La coxeta no pogué retenir un gemech, com una quexa d'anyell malferit, y's desfeu en una mar de llàgrimes. Tot plorant digué:

—Tornaràs may, Jaumetó?—

Ell s'encongí d'espatlles com sempre. Després s'aparià la faxa, abastà la gorra, y tornant cap a la Guida digué:

—Adeu, Guida.—

La Guida's revingué astorada. Oh nó, no'l volía encara l'adeu.

—Vindré ab tu un tros.—

En Jaumetó ab el cap cot y la Guida contenint el plor, varen passar tot el carrer sense dirse un mot. La carretera seguía després del carrer, vorada d'una banda de boscos de pinabets y de l'altra aparetada per alterosos roquers.

Quan varen esser als quatre camins ahont cal pendre a la esquerra pera atrapar Sant Cipriä, la Guida encara no's decidía a dexarlo, però en Jaumetó frisava, frisava per córrer, y la coxeta'l trabava ab el seu caminar penós.

—Te cansas, Guida;—va afirmar ell.

—Nó, no'm canso pas;—va fer ella pantejant de fadiga.

Però en Jaumetó's deturà a la fí com pera despedirse, y la Guida, ab l'ànima feta bocins se deturà també.

—Y bé, Guida... Adeu...—

Ella no pogué dirli rès y's quedà palplantada—mentres en Jaumetó ja feya camí avall—no sabentse avenir de com era que se n'anava, vegentlo marxar y no creyentsho. Y sentí unes falleres invencibles de córrerli al derrera, de deturarlo, però un encantament poderós la retenía y li semblà qu'en aquell instant, quelcom de molt intens s'acabava en ella; com si fos la fí de la vida, d'una vida de dintre qu'era pitjor que la mort matexa.

Girà'ls ulls carretera enllà y encara'l vegé. Llavores, sense pensarshi, com si li hagués sortit naxent dels llavis, feu un gran crit de ¡Jaumetó!, un crit llarch que no semblava de la seva veu, esgarrifós com un gemech.

En Jaumetó l'havía sentit. Ella vegé com se girava, com estava un moment indecís y com revingué al últim.

Ella l'esperà sense gosar a moures.

Quan ell fou a la vora, digué:

—¿M'has cridat, Guida?—

Ella feu que sí ab el cap.

—¿Y què'm vols?—

El rostre de la coxeta esdevingué de mil colors per lo qu'anava a dir, mes encara no ho digué.

En Jaumetó's trobava sense saber quín partit pendre, quan ella alsà serenament els ulls, encara enrogits de plorar,

y mirántsel fit a fit com donantli tota la seva ànima ab aquella mirada, li digué ab prous feynes:

—Jaumetó, te volía demanar una cosa...—

Baxà'ls ulls y a mitxa veu acabà:

—No'ns veurèm més,... me volguessis besar al menys...—

En Jaumetó s'hi atansà decidit com en complint un dever, y ab tot el compte li posà'ls llavis y la besà.

Tot just se sentí besada, li semblà que tot perdía al seu entorn y's clucà d'ulls fortament. Quan els obrí, en Jaumetó ja era bon tros enllà.

Ella, pausadament, sens esma, va tornar camí de casa. Al arribarhi pujà a la seva cambra, s'assegué postrada en el caxa banch y's portà la mà a la cara ab avaricia, com volguent retenirhi aquell bes sense caliu, per tota una vida de solitut!

PREMI DEL SR. BISBE DE VICH

GOIGS

EN LLAHOR DEL BENAVENTURAT MÀRTYR

PERE ALMATÓ

DE LA ORDE DE PREDICADORS

Y NATURAL DE SANT FELIU SASERRA, BISBAT DE VICH

Cingunt tempora laureis.

Puix qu'en la cèlica altura
sou ja nostre intercessó',
conservèunos la fè pura,
gloriós màrtyr Almató.

Es un poble afortunat
de la nostra aymada terra
el de Sant Feliu Saserra
qu'un tal lliri ha germinat;
ab el Baptisme regat
jamay perdé sa blancó'.
Conservèunos la fè pura,
gloriós màrtyr Almató.

Benediccions de dolsura
al infant han previngut,
y en la dolsa solitut
s'enforteix sa ànima pura:

¡que hermosa es la nit obscura
ab les llums de la oració!
Conservéunos la fè pura,
gloriós màrtyr Almató.

Si lo dimoni envejós
del petit anacoreta,
fa remor en sa cambreta
y fins l'escomet rabiós,
ell contesta valerós
redoblant la devoció.
Conservèunos la fè pura,
gloriós mártyr Almató.

Quan a Vich ell estudía
va seguint el camí dret
y al gran apòstol Claret
li demana llum y guía;
del Rosari de María
ja sent la dolsa atracció.
Conservèunos la fè pura.
gloriós màrtyr Almató.

Rès del món l'atrau ni enganya,
sols a Deu ell servirà,
y l'hàbit dominicà
demana al convent d'Ocanya,
Domingo, l'honor d'Espanya,
tindrà un fiel imitadó'.
Conservèunos la fè pura,
gloriós màrtyr Almató.

D'obediencia y castedat
ab les ales poderoses,
s'envola a les lluminoses
regions de la santedat,
es espill may entelat
pel mal baf de la passió.
Conservèunos la fè pura,
gloriós màrtyr Almató.

L'ardenta flama del zel
en son cor se va encenent,
y en les terres del Orient
brillarà com un estel
tot mostrant al poble infiel
la senyal de Redempció.
Conservèunos la fè pura,
gloriós màrtyr Almató

El jove apòstol se'n và
a les platges annamites
del Regne de Deu les fites
per veure si axamplarà;
mes ¡ay! prompte hi trobarà
terrible persecució.
Conservèunos la fè pura,
gloriós màrtyr Almató.

Tu-Duc, tirà sanguinari,
ab edictes inhumans
acabar ab els cristians
ha pensat en foll desvari;
contra'ls fills del Sant Rosari
sa rabia es com de lleó.
Conservèunos la fè pura,
gloriós màrtyr Almató.

Com feres son perseguits
els seguidors de la Creu,
corre sanch per tot arreu
y'ls altars son destruhits;
junt ab altres elegits
nostre Sant va a la presó.
Conservèunos la fè pura,
gloriós màrtyr Almató.

Al tribunal, presentat,
predica la fè ab fermesa,
y, enutjats de sa enteresa,
de mort l'han amenassat:

ells volen un renegat
y tindràn un confessó'!
Conservèunos la fè pura,
gloriós màrtyr Almató.

—Fèu de mí lo que vulgueu,—
respon l'atlela constant,
—jo adoro al Deu sacrossant
y no trepitjo la Creu,
abans se m'asseque'l peu
que fer tan vil trayció!—
Conservèunos la fè pura,
gloriós màrtyr Almató.

Dintre una gavia amarrat
ab cadenes a les mans
en el día de Tots Sants
al suplici fou portat;
el cap del màrtyr sagrat
cau com un fruyt en sahó.
Conservèunos la fè pura,
gloriós màrtyr Almató.

Dalt del Cel canta victoria
tota la Iglesia triomfant,
y aquí baix la militant
honra en l'altar sa memoria:
¡oh Màrtyr! fèu qu'en la gloria
vos tingam per companyó!
Conservèunos la fè pura,
gloriós màrtyr Almató.

TORNADA

Puix gosau allà en l'altura
de la palma'l galardó:
conservèunos la fè pura,
gloriós màrtyr Almató.

PREMI DE LA LLIGA ESPIRITUAL DE NTRA. SRA. DE MONTSERRAT

AMOR

Sine visitatione tua vivere non valeo.
(De imit. Christ. Lib. IV Cap. III.)

Jesús se n'es anat...
(Pobra de l'ayma mia!)
Jesús se n'es anat,
quí sab quan tornaría!

Caldrà que torni prest,
(Pobra de l'ayma mía!)
caldrà que torni prest,
sinó m'anyoraría.

Me'n fujo ja del món;
(Pobra de l'ayma mía!)
Me'n fujo ja del món,
qu'en ell Jesús no hi nía.

Cridantlo bo y plorant,
(Pobra de l'ayma mía!)
cridantlo bo y plorant
me tanco a casa mía.

Aucell d'un niu desert,
(Pobra de l'ayma mía!)
aucell d'un niu desert,
dels meus pecats faig tría.

Rumío'ls meus pecats,
(Pobra de l'ayma mía!)
rumío'ls meus pecats
plorantlos nit y día.

Quan ja'ls he plorat molt,
(Pobra de l'ayma mía!)
quan ja'ls he plorat molt,
vers una font faig vía.

Ab l'aygua d'exa font
(Pobra de l'ayma mía!)
ab l'aygua d'exa font
ben nèta quedaría.

Quan nèta n'ha quedat,
(Pobra de l'ayma mía!)
quan nèta n'ha quedat,
ja'l bon Jesús venía.

Joyosa se n'hi và
(Pobra de l'ayma mía!)
joyosa se n'hi và
y ab Ell de nou s'unía.

—May més te dexaré,
(Gaudèixte, ànima mía!)
may més te dexaré,
Jesús Eucaristía.

ACCÉSSIT AL PREMI DE LA LLIGA ESPIRITUAL DE NTRA. SRA. DE MONTSERRAT

CORPUS

(DE LA COLECCIÓ "VIOLES„)

Charitas.

Se perfuma tot l'ambient d'un aroma de ginesta,
per l'espay se gronxa un hymne d'armoníes triomfants,
se desplegan a bon ayre les banderes voleyants
y s'axecan alegríes y solemnitats de festa.

Coronat ab l'or puríssim de radiant fulguració
ha passat el Gran Misteri de virgínea blancura!...
en les blaves claretats fumerol d'incens hi sura
en la pau dels cors hi naxen tremolors d'adoració.

Ha passat el Gran Misteri! tot reposa y tot medita...
hi hà en el fons dels esperits com una ala que palpita,
hi hà en els rostres bondadosos transparencies del amor.

Ha passat el Gran Misteri! tot el món es serenor...
dintre l' ombra sossegada de les dolses llars payrals
han entrat olors d'encens y caricies paternals!

XIV.—DISCURS DE GRACIES, *de D. Lluis B. Nadal.*

SENYORA:

DAMES Y CAVALLERS:

Hem arribat al final de la festa, y'm toca a mi la ingrata feyna de posar punt a aquesta dolsa sentada de poesía de la qual guardarèu tots el mateix suavíssim recort que de les quaranta set que la precediren. Y de la vostra presencia, ilustres representants de la Iglesia, de la Ciutat y de la Terra; de vostre concurs a la poètica lluyta, incansables paladins del Gay Saber; de la vostra assistencia honrosa, dames gentils y honorables cavallers, me toca férvosne a tots grans mercès en nom del Consistori, qui ja a la bestreta havía comptat ab vosaltres pera donar a aquesta solemnitat el llubiment que li calía.

Y, al mostrarlo també aquest agrahiment dels VII Mantenedors d'enguany a la Reyna de la Festa, a la graciosa donzella que ha acceptat del poeta triomfant el ceptre simbòlich d'aquesta florida sobiranía, el pensament se me'n va lluny, lluny, fins als matexos temps memorables de la fundació dels Jochs Florals, fins a aquells insignes varons que, al posar la festa de la poesía baix el dols imperi de la hermosura, feren obra humana y trascendental, com si fossen guiats per inspiració divina. Conexedors, més que per la terrenal experiencia per la ciencia infusa dels sentiments, de que la poesía es amor y de que aqueix amor es la fornal ardent en que's renovan y perpetúan la vida y la grandesa dels pobles, volgueren representarlo y encarnarlo aqueix amor

en la hermosura y en la tendresa de la dòna, lligàms tan suaus com fermíssims, superiors a totes les crisis de les etats y a totes les mudanses de les civilisacions; que per axò es que durant set centuries en que tantes coses del món han caygut en els abismes de la mort ò del descrèdit, la institució de la Reyna dels Jochs Florals s'es mantinguda viva y fresca; y, en l'època matexa en qu'es tan intensa la vida y tan gran la frissansa, que lo d'ahir mateix ens sembla vell y caduch, aquexa institució'ns fa cada any l'efecte d'una novetat y may, ni un sol moment en el transcurs de quaranta vuyt anys, ens ha semblat un anacronisme.

Y es que l'obra dels trobadors de Tolosa es, com vos indicava abans, tan fonda com humana. No es veritat, no ho cregau, allò que s'es dit que la ausencia es la qu'encen el foch gros del amor, ni adhuc en aquesta terra clàssica de la anyoransa. Nó: la ausencia no es la vida; la ausencia es la mort, lenta potser, però infalible. La separació de lo que constituheix el nostre amor, sía pel temps sía per l'espay, no es ni pot ésser condició de vida y molt menys d'aument de aquesta matexa vida. La presencia del amor ab tots els resplandors de la hermosura es lo qu'atrau y lo que lliga, es lo que'ns té subgectes a son poderós encís, es lo que fecunda'l nostre pensament y'ns obre'ls camins de la immortalitat. No'ns podem passar de la tendra caricia del amor, per immaterial y vaporosa que sía, si volem qu'aquest amor visca y obre en nosaltres. Per axò mateix en l'ordre individual les propies lleys divines consenten la renovació del amor conjugal quan la mort, separació de temps, ha vingut a trencarlo; per axò mateix els mes primitius pobles encarnavan l'amor colectiu en un sér coronat que sols ha caygut en el menyspreu y en el descrèdit públich cada cop qu'ell mateix ha desconegut la grandesa del símbol que representava; per axò mateix el dolcíssim, l'amorosíssim Jesús, a fi de perpetuar entre'ls homes la presencia inefable del amor que transformà el món y redimí les societats, feu aquell miracle imponderable de la institució de la Eucaristía, aquesta festa diaria y immortal dels cors creyents, de les ànimes senzilles cridades als plahers eternals de la Gloria.

Y d'assí ve que faría jo de la anyoransa una definició distinta de la que se'n sol fer, de la que sens deliberació se sol admetre: jo diría d'aqueix fons sentiment humà, que sols en

la nostra llengua ha trobat sa paraula propia, qu'es el temor d'arribar a perdre en nosaltres la devoció del amor, l'amor del amor que'ns ha fet viure.

Y es, donchs, per axò mateix que jo acato y admiro la gran sabiduría dels fundadors dels Jochs Florals, qui, sabent que poesía es amor, encarnaren, com vos deya,'l símbol del Gay Saber en el ser humà que millor representa l'amor, y, perque per sempre més, en aquestes festes brillantíssimes, el símbol estàs patent als nostres ulls y'ns lligàs al amor, concebiren ò singularisaren y perpetuaren aquesta hermosa institució de la Reyna de la Festa.

¿Còm ho tinch de fer, donchs, Senyora, pera mostrar la nostra efusió al veure debellnou representada per vos la grandesa d'aqueix símbol? No son aquexos poetes triomfants, no es aqueix concurs lluhidíssim, no som nosaltres, els jutges austers, els qui hem donat peu a aquesta gloriosa festa que's renova cada any ab llums de vida eterna: als poetes els ha inspirat la daurada esperansa de la coronació per vostres mans, de que ara gosan; el concurs l'heu atret vos ab la promesa de la vostra hermosura y ab la hermosura y la interesa sempre vivents del símbol qu'heu encarnat, y axò mateix, com una conciencia serena, es lo que'ns ha dictat a nosaltres la fermesa y potser l'inevitable rigor del nostre veredicte.

Aqueix ceptre florit passarà de les vostres mans a altres mans hermoses com les vostres; però vos, y vostres memorables antecessores, y les dames qu'en aqueix trono vos succehescan vos confondrèu en la nostra memoria ab la grandesa de lo qu'heu representat, ab la trascendencia d'aqueix amor intens que fa de tots nosaltres una sola familia, un sol cor, una sola esperansa.

Y aquesta esperansa miràula retratada assí dalt, poch més amunt de vos, en aquexa bandera sempre triomfanta qu'ha sobreviscut a tots els nostres dolors, a tots els nostres decaiments, a totes les nostres anguníes; aquexa bandera que una vegada més han arborat y sostingut ab nova victoria'ls nostres moderns gonfaloners sols pel moviment del propi cor, sols pel calor impulsiu y fecundíssim del amor qu'encarnau en aqueix soli; aquexa bandera que'ns recorda sempre les paraules d'honor de Jaume'l Just, immortalisades per Pere'l Cerimoniós, y retretes ja en la primera festa dels

Jochs Florals restaurats; aqueix penó ***bullat ab bulla d'or, clar y net y no corromput ni viciat per rès,*** jamay, en cap temps, ***vensut ni arrancat de camp,*** sols humiliat algun cop per la nostra propia *follia* (1). Sía en vostre nom, senyora Reyna, sía en nom de la qui reparteix cada any als nostres victoriosos trobadors els llorers de la gloria trenats ab les flors del amor, que'ls ne fem grans mercès als fills predilectes de la Terra d'haver guardada y enlayrada axís la benehida senyera del nostre passat, l'escut invicte del nostre present, el far seguríssim del nostre esdevenidor. Que vostra dolsa mirada, hont se juntan avuy totes les llums del amor d'un poble,'ls premíe'ls afanys d'ahir, encenga novament el seu zel pels combats de demà y'ls fasse ovirar ab resplandors de sol crexent el gran día del triomf y de la justicia.

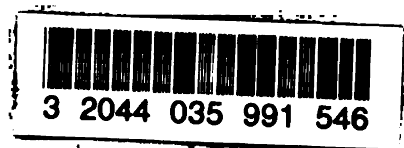
¡Y, ara, a reveure!

HE DIT

(1) V. Crònica de Pere IV, cap. 12.

TAULA

Plana

3 2044 035 991 546

